

lipa

VRIENDEN VAN SLOVENIË
ZDRUŽENJE PRIJATELJEV SLOVENIJE

VRIENDEN VAN SLOVENIË

ZDRUŽENJE PRIJATELJEV SLOVENIJE

Letnik/Jaargang 25
Številka/Nummer 1
Junij/Juni 2016

Pri sestavi te Lipe so sodelovali/Bij de totstandkoming van deze Lipa hebben meegewerkt:
Marie-Louise Bemelmans–Videc, Mojca Čušin, Keimpe Dijkstra, Metka Dijkstra – Murko, Silva Hagen – Škoda, Margreet Iskra, Saša Kos – Battelino, Jana Kulevska Črepinko, Uroš Malnaršič, Tanja Mlaker, Mojca Nodelijk – Guštin, Marjeta Tomšič, Alexander Vink in Irena Vreček – Bril.

Uredila/Hoofdredacteur: Metka Dijkstra – Murko
Grafično oblikovanje/Vormgeving: Saša Hreščak, Saask Design
Tiskano/Drukwerk: De Leest Tragelzorg
V nakladi 160 izvodov/Oplage 160 exemplaren

Odbor/Het bestuur:
Uroš Malnaršič (predsednik/voorzitter)
Peter van Leeuwen (blagajnik/penningmeester)
Metka Dijkstra-Murko (članica-lid)
Jana Kulevska Črepinko (članica-lid)

info@vrienden-van-slovenie.nl
<http://vrienden-van-slovenie.nl>
bančni račun/bankrekening NL60 INGB 0006 3181 99

Združenje prijateljev Slovenije na Nizozemskem je bilo ustanovljeno 7. julija 1991 in je samostojna, neodvisna organizacija na državni ravni. Člani so Slovenci, potomci Slovencev in Nizozemci, ki jim je Slovenija blizu. Cilji združenja so povečati znanje in védenje o Slovencih, Sloveniji in slovenski kulturi na Nizozemskem.

De Vereniging vrienden van Slovenië werd opgericht op 7 juli 1991 en is een zelfstandige, onafhankelijke landelijke organisatie. De leden zijn Slovenen, nakomelingen van Slovenen en Nederlanders, die zich gebonden voelen met Slovenië. De doelen van de vereniging zijn het vergroten van de kennis over Slovenië, Slovenen en Sloveense cultuur in Nederland.

KAZALO / INHOUD

Beste lezers, beste leden van de Vereniging Vrienden van Slovenië!	1
Dragi bralci, dragi člani Združenja prijateljev Slovenije!	2
<i>LIPA - Privh deset let</i>	3
Letnik 1 – 1992: Dve črno-beli LIPI	3
Letnik 2 - 1993: LIPA že štirikrat na leto	4
Letnik 3 – 1994: Mešanica novic z Nizozemske in Slovenije	6
Letnik 4 – 1995: Pozornost povezovanju obeh dežel	8
Letnik 5 – leto 1996: O napredku Slovenije	11
Letnik 6 – leto 1997: Vedno več učencev slovenščine	15
Letnik 7 – leto 1998: Slovenske šege in Otroški kotiček	18
Letnik 8 – leto 1999: Naprej po utečeni poti	22
Letnik 9 – leto 2000: Nazaj k štirim LIPAM na leto	25
Letnik 10 – leto 2001: Jubileji v južnem Limburgu	28
<i>Spomini nekdanjih sodelavcev</i>	33
<i>De herrineringen van de Oud - Medewerkers</i>	33
Silva Hagen Škoda	33, 34
Marjeta Tomšič	35, 37
Alexander Vink	39
<i>LIPA – de eerste 10 jaar</i>	40
Jaargang 1 – jaar 1992: Twee zwart-witte LIPA's	41
Jaargang 2 – jaar 1993: LIPA al vier keer per jaar!	42
Jaargang 3 – jaar 1994: Mix van nieuws uit Nederland en Slovenië	44
Jaargang 4 – jaar 1995: Aandacht voor de banden tussen beide landen	46
Jaargang 5 – jaar 1996: Over de vooruitgang van Slovenië	49
Jaargang 6 – jaar 1997: Steeds meer mensen leren Sloveens	52
Jaargang 7 - jaar 1998: Sloveense gebruiken en kinderhoek	56
Jaargang 8 - jaar 1999: Verder op de ingeslagen weg	60
Jaargang 9 – jaar 2000: Terug naar de vier LIPA's per jaar	64
Jaargang 10 – Jaar 2001: Jubilea in Zuid-Limburg	68
<i>Spomini nekdanjih sodelavcev</i>	74
<i>De herrineringen van de Oud - Medewerkers</i>	74
Margreet Iskra in Saša Kos - Battelino	74, 77
Irena Vrecek	79, 80
Mojca Nodelijk-Guštin	80, 81
Tanja Mlaker	82, 83
'Na zdravje!' najstarejši članci Združenja	84
'Na zdravje' voor de oudste 'Vriend(in) van Slovenië'	84
Sklep/Beslissing	86
Čestitka ob 25. obletnici naše Slovenije	87

Beste lezers, beste leden van de Vereniging Vrienden van Slovenië!

Wij hebben al in de vorige Lipa Slovenië gefeliciteerd met 25 jaar sinds de volksraadpleging over de onafhankelijkheid, in juni 2016 doen wij dit alweer – deze keer voor 25 jaar onafhankelijkheid!

Op 7 juli 2016 is het ook 25 jaar sinds het oprichten van het Comité voor de erkenning van Slovenië. Het Comité werd in 1992 de Vereniging Vrienden van Slovenië. Meteen daarna werd ook de eerste Lipa uitgebracht.

Lipa documenteert steeds wat de Vereniging doet, maar volgt ook het jonge land op weg naar feitelijke onafhankelijkheid en internationale erkenning. Het huidige nummer van Lipa is helemaal in het teken van de twee zilveren jubilea van dit jaar. Voor deze gelegenheid hebben de leden van het huidige Bestuur een overzicht gemaakt van de artikelen, rubrieken en de inhoud daarvan tijdens de eerste tien jaar. Op een soortgelijke manier heeft Frank van der Meer in 2011, voor het 20jarig bestaan van de Vereniging, dit ook al gedaan. Zijn schrijven kunnen jullie ook op onze website vinden: <http://vrienden-van-slovenie.nl/over-ons>.

Sinds die Lipa uit 2011 hebben wij nu voor vijf jaar nieuwe Lipa's beschikbaar. Deze keer hebben wij als eerst gekeken naar de eerste 10 jaar, toen alle contacten tussen de leden nog bijna alleen maar via Lipa ging. Tijdens het lezen van de oude Lipa's kwamen we erachter, dat men niet zomaar kan stoppen met lezen van die Lipa's. En hoe de grens tussen zeer interessant en slechts interessant er snel niet meer is!

Maar om het tóch niet alleen maar 'recyclen', hebben wij deze keer speciaal de oude Lipa 'medewerkers' uitgenodigd. Met genoeg hebben zij over hun ervaring en herinneringen over die goede dagen beschreven, toen alles nog met de hand werd gemaakt en per post verzonden. Toen was Lipa voor de Slovenen in Nederland en de Nederlandse vrienden van Slovenië een belangrijke informatieverbinding met Slovenië zelf.

Veel plezier met het lezen van onze selectie vanuit de eerste tien jaar Lipa's en van de herinneringen van hun 'medewerkers'.

Dragi bralci, dragi člani Združenja prijateljev Slovenije!

Že v prejšnji številki smo ob obletnici plebiscita za samostojnost čestitali Sloveniji, v juniju čestitamo spet – tokrat k 25. obletnici osamosvojitve!

7. julija 2016 mineva tudi 25 let od ustanovitve Komiteja za priznanje Slovenije. Komite se je po priznanju Slovenije leta 1992 preimenoval v Združenje prijateljev Slovenije na Nizozemskem. Kmalu potem je začela izhajati naša Lipa. Številka za številko dokumentira delovanje Združenja, hkrati pa spremlja mlado državo na poti k dejanski samostojnosti in mednarodnemu uveljavljanju. V rokah imate številko, ki je v celoti posvečena praznovanju letošnjih srebrnih jubilejev.

Ob tej priložnosti smo se člani sedanjega Odbora lotili pregleda dosedanjih izdaj: v nadaljevanju povzemamo vsebino in najbolj omembe vredne članke in rubrike v prvih desetih letih izhajanja. Podobno se je leta 2011, ob 20. obletnici Združenja, opisovanja pomena našega glasila lotil Frank van der Meer. Njegov zapis najdete na naši spletni strani: <http://vrienden-van-slovenie.nl/o-nas>. Od takratne jubilejne številke imamo zdaj za pet let več izvodov. Tokrat smo se podrobno lotili prvih 10 letnikov, ko je praktično vsa komunikacija med člani potekala zgolj prek Lipe. Pri tem smo ugotovili, kako pri listanju po starih Lipah kar ne moreš nehati z branjem. In je meja med zelo zanimivim in zgolj zanimivim hitro zabrisana! Da pa ne bi samo 'reciklirali', smo k pisanju tokrat posebej povabili nekdanje sodelavce Lipe. Z veseljem so opisali svoje izkušnje in spomine na tiste dobre stare čase, ko se je vse še na roke delalo in po pošti pošiljalo. Takrat je bila Lipa za mnoge tukajšnje Slovence in za nizozemske prijatelje Slovenije pomembna informativna vez s Slovenijo.

Veliko užitka pri prebiranju našega izbora iz 10-letnikov Lipe in spominov njenih sodelavcev!

Perpetum Jazzile

Ob srebrnem jubileju se je treba ozreti naprej in nazaj. Kako naprej – o tem prihodnja LIPA, po letošnjem Občnem zboru. Na tem mestu smo za vas pripravili pregled prvih 10 let delovanja Združenja prijateljev Slovenije na Nizozemskem.

Razglasitev samostojnosti

Po eni strani to ne bi smela biti težka naloga, kajti zaradi pridnega dela naših predhodnikov, lahko črpamo iz bogatega arhiva. Prav tako vas ni treba utrujati z zapisniki in uradnimi dokumenti, saj imamo LIPO! V našem glasilu je ujeta tako zgodovina našega Združenja, kakor tudi slovenske skupnosti in povezav z Nizozemsko. Hkrati pa smo preko poročanja v LIPI, spremljali prve korake naše domovine na njeni samostojni poti. Zaradi obsega in bogate vsebine je to vendarle težka naloga.

Pred vami je rezultat nekajtedenskega dela. Pripravite se na veliko imen, naštevavanja dogodkov in takratnih novic o ter iz Slovenije. In pri branju ne pozabite, da v začetnih letih ni bilo spleta, elektronskih naslovov, socialnih medijev in digitalne tehnike, ki nas sedaj tako intenzivno povezujejo.

Na tem mestu zahvala zvestemu članu Marjanu Selanu, ki je odstopil svoje LIPE, s katerimi smo dopolnili naš arhiv!

Letnik 1 – 1992: Dve črno-beli LIPI

Tudi njegovo ime najdemo že kar v prvi številki, iz septembra 1992. V kolofonu piše, da se je takrat predsednik Združenja pisal Van Krevel, podpredsednik je bil

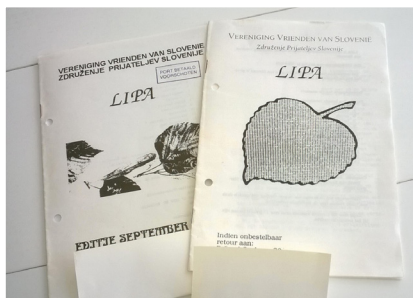
(sedaj žal že pokojni) Pavel Iskra, tajnik Marjan Selan, blagajnik pa Herman Hops. Urednik Lipe je bil Antoon Oosting, oblikoval pa jo je Oscar Foeken. Štirje Nizozemci, dva Slovenci, tudi LIPA pretežno dvojezična.

V prvem članku beremo o humanitarni pomoči beguncem v Sloveniji. Med drugim uredništvo omenja zahvalo in pohvalo slovenskih oblasti za kakovosten material, ki so ga pošiljali begunskim centrom. V nadaljevanju beremo, da so Slovenci takrat še potrebovali vizume za potovanje na Nizozemsko in kako ravnati, če določena zavarovalnica ne krije škode v Sloveniji.

10. oktobra 1992 je Združenje organiziralo Slovenski dan v Delftu. Poleg predstavitve slovenskih vin in znamenitosti Slovenije, ki so se je udeležili tudi predstavniki občine Delft in slovenskega veleposlaništva v Bruslju, je sledil družabni večer za člane Združenja.

V naslednji številki, pri sestavljanju katere je, poleg prej omenjenih, sodelovala tudi Mar-

greet Iskra, so vizume za Slovence že odpravili. Pred tem se je Slovenija morala zavezati, da bo vzela nazaj morebitne ilegalne prišleke. Poleg ugodnosti za potnike in ekonomsko, kulturno in športno izmenjavo, je bil po besedah takratnega ministra Hansa van den Broeka: »to pomemben korak k okrepitvi odnosov z mlado demokratično državo«. LIPA se spotakne ob to njegovo izjavo: »S tem pomembnim korakom je čakal od januarja do novembra 1992, do takrat je bil slovenski potni list manj vreden kot prejšnji, jugoslovanski!«

1.letnik - 1992

Omembe vredni so bili tudi novi tolarski bankovci: za ilustracijo članku so uredniki dodali podobo Riharda Jakopiča na bankovcu za 100 tolarjev.

Letnik 2 – 1993: LIPA že štirikrat na leto

Predsednik Združenja (v nizozemščini) komentira dogajanje v Sloveniji oz. njeno vedno večje uveljavljanje v mednarodni skupnosti. Za vse člane je bil zelo koristen pregled (delno tudi novih) praznikov in dela prostih dni v Sloveniji.

Za Slovence je potem sledilo obvestilo v slovenščini o obvezni zamenjavi osebnih dokumentov, saj je po 25. juniju potekla veljavnost jugoslovanskim dokumentom. Za nizozemske prijatelje Slovenije pa je v nizozemščini sledil opis počitnic v Bohinju, ki ga Marlien Muuse zaključuje z: »Wat gaat er dan boven een boterham met zaseka in de zon. Ik heb het gevoel dat ik even aan Slovenië snuffel en dat het hier best uit te houden is. Maar dat hoef ik U niet te vertellen, U kent dat gevoel«.

V nizozemščini je sledila slavnica Tomosu. 'Tomos Nederland' je bil od leta 1982 prvo in edino podjetje, ki je bilo 100% v slovenski lasti. V 2. številki tega letnika najdemo tudi oglas za Tomos.

Poziv k pomoči trem otroškim vrtcem v Sloveniji – ‘Speelgoedactie’ – je objavljen v obeh jezikih: Združenje je zbiralo igrače, učni material in denar za vrtce v obalni regiji. Sledi nekaj ponatisov iz nizozemskih revij o potovanjih v Slovenijo in o avtovlaku iz Utrechta v Ljubljano ter navodilo za nastavitev slovenskih črk za tipkovnice računalnikov.

‘Predsedniški uvodnik’ v tretji številki omenja nepoznavanje in nepripravljenost nizozemskih medijev in javnosti za poglobljanje v ‘jugoslovanski konflikt’; za Nizozemce je Slovenija še vedno del Jugoslavije: »Imenovanje častnega konzula Slovenije na Nizozemskem, nekdanjega ministra Kruisinga, lahko pomaga k spremembi na tem področju«. Združenje pa je z aktivnim udejstvovanjem pri LIZE (Landelijk inspraak orgaan Zuid-Europeanen) prišlo do formalnega kanala za komuniciranje z vlado. Povezovanje s sorodnimi klubi in združenji iz Srednje Evrope bo tudi dejansko pomagalo v priznanju Slovenije, je bil prepričan predsednik Van Krevel.

Slovenija je ‘ukradla srce’ belgijskemu senatorju Willyju Kuijpersu, ki za LIPO opisuje svoje poročno potovanje, ki ga je z družico, v majhnem DAF-u, vodilo v slovensko Istro. Tudi posamezniki, slovenski rojaki so sooblikovali njegovo pozitivno podobo o naši domovini. Kot evropski poslanec (med 1984 in 1989) je med obravnavo manjšin navezal stike s Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo. Najbolj si je zapomnil obisk kartuzije Pleterje, v katere knjižnici hranijo tudi dragocena dela nizozemskih mistikov: »Kje so meje naših umetnih dežel in ideologij?«

Poročilo s 3. Občnega zbora Združenja (zgolj v nizozemščini) navaja poročilo iz 1992 in načrte za 1993. Nova člana Odbora sta postala Stanislav Blažič iz Eindhovna in Vesna Marolt iz Amsterdama. Zaradi povečanja poštnih stroškov je bilo treba povišati članarino za 5 guldnov na člana. Organiziranje jesenskega literarnega dne je zaradi pomanjkanja finančne podpore občine padlo v vodo. Zato pa je v načrtu Slovenski teden v Delftu (v sodelovanju s ‘Het Trefcentrum’) in je napovedan obisk 72-članske delegacije iz Tolmina: nogometne, košarkarske in odbojgarske ekipe, pevskega zbora in folklorne skupine. V prvem prispevku nove rubrike: Slovenen in Nederland predsednik Van Krevel povzema zgodovino Slovencev na NL.

Četrta številka prinaša novico o spremembi mednarodne telefonske številke Slovenije: namesto 0038 je ta sedaj 00386. Predsednik poroča o ignoriranju Slovenije kot kandidatke za EU in NATO. Diplomatske napore sicer prepušča profesionalcem, člani Združenja pa bodo nadaljevali z opozarjanjem tukajšnje javnosti in oblasti na realno obravnavo Slovenije.

Zgodbi o zgodovini trgovskih poti čez Slovenijo sledi povabilo na 12. Poletno šolo slovenskega jezika »Slovenščina je s svojo dvojino jezik za zaljubljenca!« Z Nizozemske se je je udeležila Marije Gorički: ker je oče Slovenec in ker ‘več znaš,

več veljaš! Sploh pa je načrtovala študij ekonomije v Mariboru. Marije obljublja nadaljevanje njenih doživetij v Ljubljani.

O zgodovini limburških Slovencev in njihovega glasila 'Rafael', ki je izhajalo med leti 1931-35, se je tokrat na široko razpisal dr. Marjan Drnovšek. Za sklep pa zanima vo poročilo iz Eindhovenskega Dagblada o tekmi Ajax – Hajduk. Zaradi nemirnega položaja na Hrvaškem, je bila ta tekma prestavljena v 'slikovito prestolnico Slovenije'. In so tako Nizozemci iz prve roke izvedeli, kako varna je le-ta. 1:0 za Slovenijo!

Letnik 3 – 1994: Mešanica novic z Nizozemske in Slovenije

LIPA je stala 5 guldnov, za člane je bila zastonj, seveda. Predsednikov komentar navaja zgodovino slovenskih prireditev v južnem Limburgu od dvajsetih let 20. stoletja naprej. Pa tudi v Amsterdamu in v Rotterdamu so se Slovenci zbirali že pred 1. svetovno vojno. Združenje je po skoraj treh letih obstoja najmlajše na Nizozemskem, vendar v tem času edinstveno, ker je povezovalo tako Slovence kot nizozemske prijatelje Slovenije. In je uradni sogovornik tako nizozemskih, kakor tudi slovenskih oblasti. Ter organizacij kot je ANWB (nizozemski AMZS).

3.letnik - 1994

Kot priloga Lipi je bil priložen prospekt za 'Slovenski teden v Holandiji' – od 14. do 19. marca 1994, v Delftstede v Delftu. Z razstavo fotografij, z različnimi predavanji, z veselico in z nastopom folklorne skupine 'Nizozemska' želi Združenje Nizozemcem predstaviti slovensko kulturo. Kako je Združenju uspelo, beremo v naslednji LIPI.

V rubriki Slovenci na Nizozemskem se je pojavila polemika o številu Slovencev v Limburgu pred 2. svetovno vojno: Franc Drenovec navaja publikacije, v katerih je govora o 4.000 slovenskih rudarjev in njihovih družin.

Nova predsednica je postala Judita Strohmaier, Celjanka, v tem času že 15 let prebivalka Haaga, visokošolska docentka ekonomije in trženja. Članica Združenja je bila šele dva meseca, pa je vendarle s svojimi načrti za delovanje Združenja in Lipe, prepričala svoje 'volilce'. Poleg nje so bili v Odboru še Bojan Gorički kot podpredsednik, Pavel Iskra kot tajnik in Siem Edink, blagajnik. Marlein Muuse in Marjeta Tomšič sta kot članici skrbeli za LIPO, Frank van Krevel in Vesna Marolt sta bila člana Odbora.

Uvodnik je bil v obeh jezikih, ostali članki pa še vedno v enem ali drugem jeziku. Poleg vabil na različne prireditve izstopa poročilo o Slovenskem tednu v Delftu. Odprga je takratni veleposlanik v Bruslju, Jaša Zlobec, na srečanju z nizozemskimi podjetji pa je spregovorila državna sekretarka Vojka Ravbar. Med številnimi prireditvami tega tedna je so izstopale glasbene: boljše kombinacije kot so glasba, jedača in pijača je pač ni! Posebej omenjajo folklorno skupino 'Nizozemska' iz Limburga in harmonikarja Josa Aretza, ki so do poznih ur skrbeli za pravo vzdušje.

Tu najdemo še poziv bralcem, naj sporočijo svoje nasvete za počitnice v Sloveniji. Sklep polemike o številu Slovencev v Limburgu: Frank van Krevel se zahvaljuje za repliko in za nove podatke. Kar po njegovem mnenju potrjuje potrebo po bolj poglobljeni raziskavi: Slovenska akademija znanosti in umetnosti naj bi že začela s projektom, katerega sodelavec je tudi Frank.

V tretji številki predsednica vabi na počitnice v Slovenijo, posebno omenja bogato zdraviliško ponudbo. Za tradicionalno praznovanje državnega praznika pa 25. junija vabi na veselico v Nieuwegein. Ostali članki so zgolj v nizozemščini. Poročilo o partnerstvu med Schiedamom in Velenjem sledi poročilo o poti slovenske državne reprezentance na Nogometno evropsko prvenstvo 1996. Tu se predstavlja tudi folklorna skupina 'Nizozemska', ki se je julija tega leta odpravljala tudi na turnejo po Sloveniji. Za člane pa še poročilo o 'Zadnjih spremembah v Sloveniji' in o referendumu o številu/velikosti slovenskih občin.

Naslednji, dvojni številki je bilo priloženo vabilo na Martinovanje v Heerlen: za člane Združenja prost vstop, pa še za prenočišča po ugodnih cenah je bilo poskrbljeno. Po mnogih prizadevanjih se je pokazala možnost za pouk slovenščine, predsednica poziva zainteresirane, da se ji javijo. Alexander Vink spet obvešča o 'Zadnjih spremembah v Sloveniji' – ekonomske napovedi so zelo ugodne, Drnovškovo vlado pretresa kreditna afera, ki je povzročila menjavo ministra za sodstvo. Pri 'najbolj zadnjih spremembah v Sloveniji' pa beremo o kandidaturi Slovenije za pripravo OI

leta 2002, o novi koaliciji in napredku pri pogajanjih za vstop Slovenije v EU.

‘Slovenija v nizozemskem tisku’ je pregled člankov v tukajšnjih medijih, ki vsi brez izjeme pozitivno poročajo o razvoju Slovenije in priporočajo obisk te ‘miniaturne Evrope’.

V ‘božični’ LIPI predsednica poleg čestitke za praznike vabi na Zimsko šolo slovenskega jezika in na tekmovanje v taroku, januarja v Delftu. Dvojezično ‘tarok’ razloži Pavle Iskra, ki je napisal tudi navodila te igre v nizozemščini.

O ‘Zvonovih za Ivančno Gorico’ pripoveduje diakon Peters iz Voorburga: od prvega srečanja z župnikom Jožetom Kastelicem v Portorožu leta 1988 do aktivne pomoči pri gradnji ‘njegove’ cerkve v Ivančni Gorici. Zanj je Peters ‘zrihtal’ zvonove od sv. Jeroena iz haaškega Spoorwijkja, ki pa jih je, žal, uničil požar. Zgodba o požaru pa mu je kasneje pomagala omehčati srce upravitelja zapuščine cerkve Sv. Liduine, ki so jo v Haagu podrli že leta 1975 – klub začetnemu odporu mu je odstopil tri zvonove, ki od Binkoštv leta 1992 zvonijo v Ivančni Gorici.

Zadnje spremembe v Sloveniji govorijo o političnih napetosti in o bližnjih lokalnih volitvah. Na avtocesti Maribor-Ljubljana so zastoji, ‘tu se je dobro ustaviti v gostišču Štorman’! Po številnih predhodnih člankih Nizozemcev o obisku Slovenije tokrat Meta Kalin piše o selitvi na Nizozemsko: po 2,5 letih pogreša svoje delo in prijatelje, Nizozemsko pa označuje kot ‘skupnost skromnih ljudi, vsak je enakovreden...’. Marije Gorički nadaljuje opis svoje slovenske izkušnje, tokrat beremo o njenem enoletnem študiju v Ljubljani. Po začetnih težavah z nastanitvijo in z uslužbenkami študentskega referata na Ekonomski fakulteti v Mariboru je končno dobila štipendijo in sobo v Ljubljani. S težkim srcem se je po tem letu vseeno odločila za nadaljnji študij na Nizozemskem.

Bralci so v nadaljevanju spoznali sv. Martina in prve ‘Znamenite Slovence s tolarških bankovcev’, ki jih je Marjeta Tomšič obširno in v obeh jezikih predstavljala v naslednjih LIPAh.

Letnik 4 – 1995: Pozornost povezovanju obeh dežel

V uvodniku se predsednica pritožuje, da med božičnimi počitnicami v Sloveniji ni opazila Nizozemcev in je izrazila upanje, da se bo to kmalu spremenilo. Hkrati pa za april napoveduje članski sestanek, ki bo tudi tokrat v Delftu. Po sestanku, ki se bo začel ob 13h, sta bili v vabilu napovedani dve predavanji, za sklep srečanja pa zakuska in veselica – vse do 24h! Vstopnica za zakusko in veselico je bila za člane 32,50 guldnov, za nečlane 40,00 guldnov, vstopnina za veselico pa 7,50 guldnov. Hkrati so pozvali člane, da se javijo za funkcije v Odboru.

Tekmovanje v taroku 22. januarja je bil velik uspeh, zmagala je Marica Iskra, za to leto torej nizozemska prvakinja v taroku. Poleg Zadnjih sprememb v Sloveniji, ki so

se nanašale na december, tokratna LIPA prinaša tudi Slovenske novice v januarju 1995, ki napovedujejo obisk papeža Janeza Pavla II. v Sloveniji in pohvalo smučarskim uspehom.

Tokrat so tudi obširno predstavili LIZE (Landelijke inspraakorgaan Zuid Europeanen), ki je povezovala izseljence iz Grčije, Hrvaške, Slovenije, nekdanje Jugoslavije ter Italijane, Kapverdijce, Portugalce in Špance na Nizozemskem. Posvečala se je predvsem zaščiti manjšin in ohranjanju njihovih kulturnih posebnosti. V programu je imela tudi skrb za starejše migrante, pozicijo žensk na trgu delovne sile in mladine iz teh držav. S spremembami v Jugoslaviji se je spremenila tudi sestava LIZE. Za začetek leta 1995 je organizacija napovedovala znanstveno raziskavo o posledicah vojne v nekdanji Jugoslaviji za Slovence, Hrvate in druge narodnosti na Nizozemskem.

V velikonočni Lipi predsednica primerja praznovanje Velike noči na Nizozemskem in v Sloveniji. Ugotavlja, da je »komercialni aspekt tega praznika na Nizozemskem bolj močan ...«.

‘Zadnjih sprememb v Sloveniji’ je bilo za štiri strani. Poleg različnih pomembnih obiskov v Sloveniji in slovenskih politikov v tujini, so bila zanimiva nova prometna pravila: količina alkohola v krvi za voznike se je z 0,5 znižala na 0,45 promile, prometni prekrški se kaznujejo s točkami in pri 18-ih kazenskih točkah se odvzame vozniško dovoljenje. Rumena (!) luč pa poslej pomeni, da je treba ustaviti (pred tem: še peljati skozi). Tovarna ALPINA je bila s 400.000 pari smučarskih čevljev v svetovnem merilu največja proizvajalka tovrstne obutve! Na Evroviziji v Dublinu bo za Slovenijo nastopila Darja Švajger. Po članku iz Primorskih novic o nizozemskih turistih v Kanalu ob Soči, je bil tokrat Jurij Vega ‘znameniti Slovenec na tolarskem bankovcu’.

V juniju, namesto odsotne predsednice, bralce nagovarja ‘uredništvo’, ki se spominja preteklega ‘Slovenskega dne’. Občni zbor je bil sicer bolj slabo obiskan, za popoldanski kulturni program, ki so ga sklenili s slovensko večerjo, pa je bilo na srečo več zanimanja. Hkrati napovedujejo praznovanje Dneva državnosti v nedeljo, 25. junija, v Delftu. Dva odbornika – Pavel in Frank – sta sklenila svoje delo v Odboru, Stian Krook je postal novi član, ker kot navaja sam: »upam, da bom lahko prispeval k temu, da bo vsak na Nizozemskem vedel, kaj Slovenija lahko nudi ...!«

V marcu je evropski komisar za Srednjo in Vzhodno Evropo, Nizozemec Hans van den Broek, obiskal Slovenijo. Temu so teden kasneje sledili prvi pogovori o pridružitveni pogodbi Slovenije Evropski skupnosti. 19. maja so se končno uspešno sklenila pogajanja o pridružitveni pogodbi in so sprejeli paket poglavij, 24. maja so tudi članice Skupnosti potrdile ta dogovor.

Učitelji srednje hotelske šole iz Celja so na strokovnem tekmovanju v Hengelu, Overijssel, osvojili tretje mesto. Izolska bolnišnica je prek Stichting Nederland-Slovenie dobila štiri aparate za dializo. Slovenija, pravzaprav Zavrh nad Dobrno, se je v Guinnessovo knjigo rekordov zapisal z velikonočno butaro, ki je bila dolga 57 metrov, tehtala pa je dve toni. Devizne rezerve v Sloveniji so bile nad tremi milijardami dolarjev – »nad pričakovanji!«.

Z dovoljenjem International Spectator, mesečnika nizozemskega inštituta Cligendael, LIPA ponatiska obširno analizo Nevenke Tromp-Vrkic o Sloveniji v postjugoslovanskem obdobju. Daan Hardenberg opisuje obisk Slovenije, kjer so udeleženci z Nizozemske med 2. FCI-tekmovanjem za pse slednike svoj 'drugi dom' našli pri Vidi Frank-Ozmeč v Ljutomeru. Poročilo sklepa z ugotovitvijo: »Mi Nizozemci ... se moramo manj pritoževati in se zgledovati po teh delovnih ljudeh!«

V tej številki Frank van Krevel začenja serijo štirih člankov o slovenski neodvisnosti. Pri tem analizira članke in izjave tujih politikov o možnostih Slovenije za pristop k EU in njen razvoj navezuje na vlogo Združenja pri povezovanju obeh držav.

Iz čestitke za Reisbureau Slovenië izvemo, da je le-ta praznoval 20. obletnico obstoja. In še poziv članom, da prispevajo članke oz. kakšne druge zanimivosti za Lipo. Prvič je v Lipi prošnja za prevoz v Slovenijo – tja sredi julija, nazaj avgusta ali septembra. Kot v tistih časih še običajno: s polnim imenom, naslovom in domačo telefonsko številko!

V avgustovski številki predsednica obžaluje, da se je tako malo članov odzvalo vabilu na praznovanje osamosvojitve v Delftu. Odbornik Stian Krook opisuje 'Poslovanje s Slovenijo' in bilateralno prireditev, ki je bila v Haarlemu, 13. junija. Na njej je naš častni konzul Kruising nizozemska podjetja pozval: »Poglej najprej v Slovenijo, šele potem v ostanek Vzhodne Evrope!«

26. maja je NATO sprejel 'individualni program' za sodelovanje s Slovenijo. S Hrvaško je Slovenija sklenila enoletni sporazum o ribolovu v mejnih vodah. Nadaljevala so se pogajanja okoli pristopa k EU, v maju pa je bil na srečanju 16-ih ministrov za zunanje zadeve iz 16-ih dežel, ki je potekalo na Nizozemskem, tudi slovenski minister.

Še novice iz Slovenije: 'Črni vikend' – v soboto zvečer in ponoči 20. maja je v treh prometnih nesrečah umrlo kar 9 oseb, naslednji ponedeljek pa je prometna nesreča terjala še 5 mrtvih. Vse nesreče naj bi bile posledica alkohola in prehitre vožnje. V maju sta bila tudi dva potresa, ki so ju čutili v širši okolici Ljubljane, na srečo pa ni bilo hujših posledic. Podražile so se cigarete in gorivo. Pri športnih novicah pa beremo o zmagi slovenskih nogometašev v Estoniji in o kolesarski dirki po Sloveniji, na kateri so sodelovali tudi Nizozemci. Darja Švajger je na Evroviziji za Slovenijo dosegla 7. mesto!

V zadnji, dvojni številki, Odbor za novo leto napoveduje promocijo Slovenije. V februarju je na programu slovensko-nizozemsko pesniško popoldne. Prav tako nameravajo navezati oz. okrepiti stike s sorodnimi organizacijami. Pri tem pa je treba bolj aktivirati člane Združenja. Trije novi so se menda že javili za bolj aktivno delo!

V pregledu slovenskih novic za leto 1995 najbolj izstopajo naslednje: turizem v Sloveniji se lahko pohvali z 10% rastjo. Tudi gospodarska rast je optimistična, uvoz se je zvišal za 26 odstotkov. V razpredelnici Tujega kapitala v Sloveniji prevladujejo avstrijska in nemška podjetja. Odprli so nov del avtoceste Ljubljana-Postojna-Razdrto, tako bo vožnja na Obalo veliko krajša. Če pa bo hitrejša? Slovenska policija je pravkar nabavila nove radarje... V juliju se je v bližini Bohinja ponesrečila 28-letna Nizozemka. V naslednjem letu bo Slovenijo obiskal papež Janez Pavel II., ki se bo ustavil v Ljubljani, na Brezjah in v Mariboru. Prvič pa so se Slovenci tudi udeležili svetovne čebelarske konference v Švici. Od decembra 1995 je vzpostavljena redna letalska linija med Ljubljano in Amsterdamom, zaenkrat bodo poleti le ob sobotah. Slovenski nogometaši so premagali Ukrajino, atlet Dušan Mravlje pa je zmagal na 'Trans America' teku.

Pri 'političnih' novicah beremo, da je Slovenija pristopila k prostotrgovinski coni CEFTA, ki pospešuje izmenjavo med Češko, Slovaško, Poljsko in Madžarsko. V seriji televizijske hiše BBC 'The Death of Yugoslavia' pa je prvi med predsedniki dobil besedo Milan Kučan.

Ozadja o zapletih okoli slovensko-italijanske meje, ki so posledica zahtev Italijanov v pristopnih pogajanjih z EU, opišeta Stian Krook in Frank van Krevel. Nederlands Genootenschap voor Internationale zaken (NGIZ) je temu vprašanju posvetila srečanje, na kateremu so med drugim razpravljali o nasprotovanju Italije. Za EU to ni nič novega: v preteklosti so se nasprotovanja članic pojavila tudi pri pristopanju Španije, Portugalske in Grčije.

Zgodba s tolarских bankovcev nas tokrat seznanja z življenjem in delom slikarja Riharda Jakopiča. Koken met Bojan je bila nova (dvojezična) rubrika. Recept za mlince pa je Bojan izbral, ker jih baje Stian obožuje...

Letnik 5 – leto 1996: O napredku Slovenije

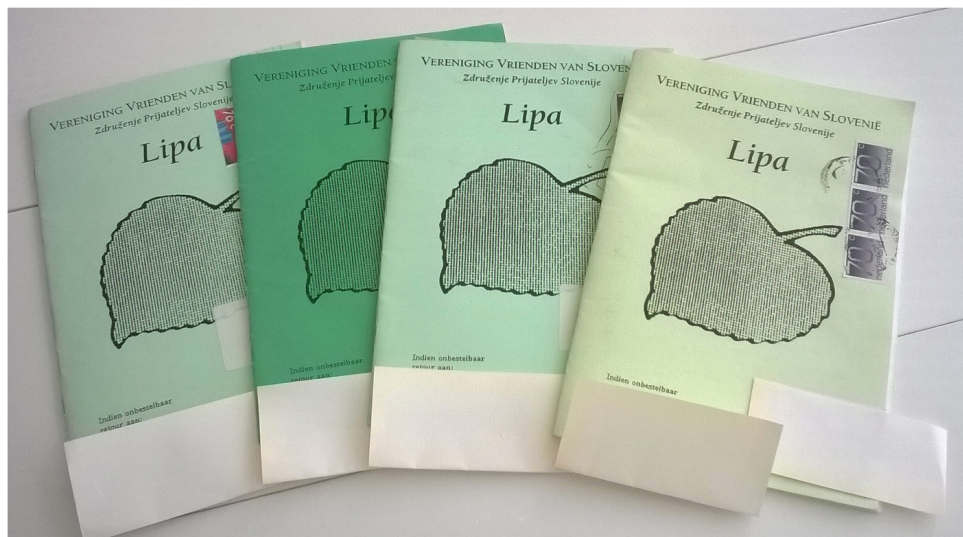
Prva številka je bila takoj dvojna. Uvodničar Krook se ozira na preteklo leto. Posen je na obseg in vsebino LIPE, ki jo člani radi berejo in tudi pišejo zanjo. Odbor sta lani zapustili Judith in Marlien, ostali člani so dobro uigrana ekipa.

Sledi poročilo o 'Zondichtmiddag' februarja v Delftu. Aprila so na Občnem zboru sprejeli Program za leto 1996, ki ga na tem mestu v celoti objavljajo. Po Občnem zboru je bilo napovedano predavanje slovenskega duhovnika v Belgiji in Limburgu,

vendar je Vinko Žakelj malo pred tem izgubil življenje v prometni nesreči. Zvečer so izvedli letno prvenstvo v taroku, zmagal je novoizvoljeni predsednik Siem Edink.

Za pouk slovenščine je veliko zanimanja, v kratkem bodo v Bruslju zaprosili za finančno podporo in upajo, da se lahko pouk začne po poletnih počitnicah.

Sprememb v Sloveniji je bilo za pol LIPE: polnih 18 strani! Najbolj opazne: spet so odprli del nove avtoceste, tokrat med Divačo in Danami in razširili odsek avtoceste Maribor - Arja vas. Zaradi vstopa Avstrije v schengensko območje, so bile na slovenskih mejah z Avstrijo dolge kolone. Evropska banka (EBRG) je odprla predstavništvo v Ljubljani. Stavkali so študenti, zobozdravniki in novinarji RTV Slovenija. Bilo je več nesreč zaradi hude poledice.

5.letnik - 1996

V Sloveniji so od 1. marca uvedli nove poštno številke / začetne številke 6 ni treba več pisati, Ljubljana bo poslej 1000, namesto 61000. Bilo je obilo sprememb v vladi, preoblikovali so tudi nekatera ministrstva. Vojska je testirala nova oklepna vozila. V Sloveniji je nastopil David Bowie, napovedan je bil tudi Ray Charles.

V nadaljevanju se predstavlja Mladinski dom Pliskovica in piše Marco Dilweg o verski identiteti Slovencev. Iz regionalnih medijev povzemajo članek Hansa Gertsna o zapletih med Italijo in Slovenijo, ki pri razlagi tega 'izsiljevanja' citira slovenske medije.

Med športnimi novicami prevladujejo skoki in smučanje, največji uspeh – prvič za Slovenijo – pa sta dosegla dva atleta na Evropskem dvoranskem prvenstvu v Stockholmu: Jerneja Perc je osvojila bronasto medaljo za tek na 60 metrov, Brigita Bukovec pa srebrno pri teku na 60 metrov z ovirami.

S tolarским bankovcem povezana zgodba tokrat predstavlja Franceta Prešerna, drugi del in sklep sledita v naslednji številki LIPE. Z Bojanom pa smo 'kuhali' potico!

Uvodnik svečani Lipi je ob 5. obletnici samostojne države napisal Jaša L. Zlobec, veleposlanik v Bruslju: »Kaj je bilo odločilno pri slovenskem uspehu? ... V pravem trenutku smo ohranili trezno glavo in hrabro srce, predvsem pa nastopili enotno in ubrano!«

Predsednik Edink napoveduje naslednje prireditve: v septembru taborjenje v francoskih Ardenih, v oktobru slovenski 'borrel' v Amsterdamu, v januarju pa novoletno srečanje z nizozemskim tekmovanjem v taroku. Slovensko osamosvojitve je Združenje tokrat prvič proslavilo s piknikom v Austerlitzu pri Utrechtu. Kljub kislemu vremenu so se zabavali ob slovenskih dobrotah in glasbi.

Kaj se je med tem dogajalo v Sloveniji? 23 dni so stavkali zdravniki in zobozdravniki, prebivalci pomurskih vasi pa so zaprli cesto za tovornjake, ki z veliko hitrostjo vozijo proti meji. Odprli so jo po zagotovitvi, da jim bodo obnovili asfalt in uredili pločnike. V poročilu o obisku papeža v Sloveniji najdemo zgolj presežnike: o organizaciji, o številu udeležencev pri mašah na letališčih v Mariboru in na hipodromu v Ljubljani in na srečanju z mladimi v Postojni.

Slovenijo je obiskala vrsta tujih politikov, slovenski pa so obiskovali kolege po svetu. Med drugim je bil premier Drnovšek tudi v Belgiji in Luxembourggu. Prav v tem času so odstavili ministra za zunanje zadeve in razpisali referendum o volitvah v parlament.

V tej številki se predstavlja organizacija 'Stichting Nederland – Slovenië', ustanovljena 13. julija 1994 v Haagu, ki si je prizadevala za boljše odnose med državama, podpirala projekte in organizirala različne izmenjave.

Stian Krook je v limburški vasi Schien op Geul odkril Ljubljanaplein, Bojan pa nas, zaradi kislega začetka poletja, uči kuhanja čokoladnega likerja. Na koncu še čestitka predsedniku Siemu in njegovi Els za 25. obletnico poroke.

V četrti številki uvodničar Siem javlja, da so se po počitnicah v Sloveniji trije Nizozemci pridružili Združenju. In da je v časopisu bral o vojaškem sporazumu med obema državama. Alexander iz Slovenije poroča o srečanju izseljencev, ki je bilo v začetku julija v Postojni. Za ministra za zunanje zadeve je bil imenovan Davorin Kračun, spet so dogradili nov del štajerske avtoceste in obvoznice okoli Šempetra. Pod Golovcem bodo zgradili predor, ki bo zaokrožil ljubljansko obvoznico. V tej in v naslednji Lipi predsednik Siem opisuje svoje majske počitnice v Sloveniji, že desete po vrsti.

Od 30. julija naprej je možno v večjih mestih in turističnih središčih v Sloveniji uporabljati mobilni telefon (GSM). Na OI v Atlanti sta 2 medalji za Slovenijo: Brigita Bukovec dobi srebrno v teku na 100 metrov z ovirami in Andraž Vehovar srebrno

s kakom na divjih vodah. Jacobus Gallus-Petelin je tokrat 'Znameniti Slovenec na tolarških bankovcih', Bojan pa deli z nami recept za cmoke, ki si ga je zaželela Marjeta.

Številko kasneje se predsednik zahvaljuje za prispevke bralcev, uredništvu se menda ni treba bati praznih strani. Novost: fotografije bodo za boljšo kakovost poslej skenirali. Spet je 5 novih članov, Siem vabi vse, da k Združenju povabijo svoje nizozemske prijatelje in znance.

Alexander iz Slovenije poroča o obisku nizozemskega ministra za obrambo. Joris Verhoeve je naznanil, da bo Nizozemska pomagala Sloveniji pri vključevanju v NATO. V oktobru pa je Slovenijo spet obiskal Hans van den Broek, tokrat je bilo govora o strategiji k pristopu države k EU. Ob tej priložnosti mu je predsednik Kučan za prizadevanja pri osamosvojitvi Slovenije podelil najvišje državno odlikovanje. Podpisan je trgovinski sporazum z EU, ki začne veljati 1. januarja 1997. Napovedano so parlamentarne volitve, 2. po osamosvojitvi.

Ob obisku nizozemske trgovinske delegacije, kateri se je pridružilo 21 podjetij, je bilo rečeno, da je Nizozemska 12. najbolj pomembna trgovska partnerica Slovenije: iz Slovenije se na Nizozemsko prodajajo električno orodje, gume, mopedi in oblačila, obratno pa Slovenci kupujejo nizozemska živila, rože, sintetične surovine, medicinsko opremo in avtomobile. Tokratni pogovori so se vrteli okoli energije, infrastrukture, transporta in turizma.

Stavkali so nadzorniki poletov na Brniku in delavci Peka, 24. oktobra pa je bila Slovenija zaradi stavke 3.718 podjetij s ca. 210.000 zaposlenimi nekaj ur popolnoma ohromljena. Sindikati še naprej grozijo s splošno stavko. Spet so naštetih novi odseki avtocest po vsej Sloveniji, nove bencinske postaje in nove cene cestnin.

V tej LIPI najdemo dva oglasa:

- za učitelja, ki naj bi 3 oz. 4 ure na teden poučeval slovenščino
- in za sourednika LIPE.

Iz oglasa Rive iz Rotterdama pa izvemo, da so poleti med Amsterdamom in Ljubljano sedaj že dvakrat na teden – ob sobotah in ob sredah. Letalska karta stane od 499 guldnov naprej (brez taks).

Potopis o potovanju ob rekah Sava in Krka je opremljen s fotografijami brežiškega gradu in kostanjeviškega samostana. Tudi nadaljevanju poročila o Stianovih majskega počitnicah je dodana vrsta slikovnih utrinkov. Marco Dilweg nas obvešča o novem slovenskem prevodu Svetega pisma. Na bankovcu za 500 tolarjev najdemo Jožeta Plečnika, Marjeta pa za prihodnjo Lipo napoveduje reportažo Sprehod po Plečnikovi Ljubljani. Iz Bojanovih loncev je tokrat dišalo po Boljšem pražencu (šmornu).

Letnik 1997 pričinja velika novica: Slovenija bo odprla veleposlaništvo na Nizozemskem! Ko se bo našel učitelj ali učiteljica, se lahko tudi začne pouk slovenščine. Po članku v Avtocabionu ANWB-ja so Združenje zasula vprašanja o počitnicah v Sloveniji!

V ospredju novic iz Slovenije so rezultati parlamentarnih volitev, po katerih napovedujejo oblikovanje vlade tako imenovane 'pomladne koalicije'. Predsednik parlamenta je postal Janez Podobnik iz SLS. Na novembrskem referendumu o volitvah v parlament ni bil sprejet nobeden od treh predlogov. DELO je objavilo poročilo o gostovanju moškega pevskega zbora Srečko Kosovel iz Ajdovščine pri eni izmed najstarejših slovenskih izseljenskih organizacij v Evropi – pri sv. Barbari v Heerleenu. Ob tej priložnosti je zbor sodeloval tudi na mednarodni reviji v Heythuysnu. V okviru vojaškega sodelovanja med državama so v Sloveniji vadila nizozemska nadzvočna letala. Pot v Slovenijo pa je našel tudi Shell, ki bo odprl nekaj bencinskih servisov. Na trgu sv. Petra v Rimu je bila lanskega decembra postavljena 40m visoka jelka iz Kočevja, slovensko darilo papežu. Pri poročilih o športu še prvič pojavlja novo ime, ki si ga bo treba zapomniti: smučarski skakalec Primož Peterka.

Potovalna agencija 'Slovenië' iz Leidna poroča o študijskem potovanju Koninklijke Nederlandse Vervoer po Sloveniji. V treh dneh so obiskali dobesedno vso deželo: »Člani so to potovanje doživeli kot zelo koristno, z nekaterimi ponudniki so se že spletli stiki za pripravo novih potovanj«.

Še popravki prispevkov iz prejšnje LIPE:

- knjige za slovenski pouk ne bodo zastoj, te si morajo tečajniki kupiti sami,
- in učitelj ne potrebuje uradne diplome.

V drugi številki predsednik Siem poroča o uspešnem Kulturnem dnevu in upa, da se bo drugih prireditev, ki bodo po vsej Nizozemski, udeležilo še več članov. Občni zbor v Ruurlo bo povezan z vrsto drugih prireditev, med drugim pridejo nastopat 'Mladi Avseniki', oz. 'Gašperji'.

Alexander Vink poroča, da je slovenski premier spet Janez Drnovšek. Koalicijska pogajanja so trajala kar nekaj časa, fotografija nove slovenske vlade v LIPI pa priča, da so končno uspela. Nizozemsko podjetje COSUN, ki je v lasti nizozemskih kmetov, je kupilo 26% tovarne sladkorja v Ormožu. Nizozemci želijo pomagati pri posodobitvi in povečanju proizvodnje, da bo ta zadovoljila slovenski trg. Tudi pri mobilni telefoniji je prišlo do NL-SLO sodelovanja: od 21. februarja lahko uporabniki Libertela uporabljajo slovensko GSM-omrežje. Od 27. marca naprej pa bo slovenska televizija prek satelita vidna tudi v tujini. Na Evroviziji bo Slovenijo zastopala Tanja Ribič. Peterka je bil naprej 3. na skokih v Kulmu, dan kasneje pa je preskočil

magično mejo 200 metrov in postavil nov rekord. S tem je prevzel tudi vodstvo v svetovnem pokalu. Na bankovcu za 5.000 tolarjev odkrivamo Ivano Kobilico. Bojan pa 'streže' kruhove cmoke.

V maju je učiteljica Draga Rinkema začela s poučevanjem slovenskega jezika: ob sobotah bo pouk v Delftu in v Groningenu. 'Gašperji' so navdušili poslušalce v Ruurlo, posebej za rojake so dodali še nekaj slovenskih pesmi. Občni zbor, ki je sledil naslednji dan, so tokrat popestrili z gozdnim pohodom in palačinkami.

Alexander spet objavlja nove cene bencina in napoveduje cestna dela po vsej deželi. Začasno v Ljubljani ne uporabljajo lisc, kar se pozna pri parkiranju vsepovprek. Pri kontroli v aprilu je ljubljanska policija razdelila 1258 kazni, 10 avtomobilov pa so takoj odstranili.

V Arboretumu v Volčjem potoku so odprli 'Holandsko vas', z 18-imi tipičnimi poslopji in z obveznim mlinom na veter. Na otvoritvi so na sirovi tehtnici stehali slovenskega ministra za kmetijstvo, Cirila Smrkolja, njegovo 'težo' pa so prevedli v prispevek – 100.000 tolarjev – za Pediatrično bolnico v Ljubljani.

Peterka je zmagal v svetovnem pokalu sezone 1996/1997, v Ljubljani pa je nastopil Pavarotti.

Stian navaja dva članka v nizozemskih medijih:

- Telegraaf zelo pozitivno poroča o možnostih počitnic v Lipici, »ki je ušla vojni zmedi«,
- NRC Handelsblad pa obravnava 'Slovenijo kot najboljšo kandidatko za NATO'.

Pri Znamenitih Slovencih smo pristali pri Ivanu Cankarju, ki nas gleda z bankovca za 10.000 tolarjev. Tudi Bojanov recept za čevapčiče in ražnjiče je k sreči v obeh jezikih.

Napoved iz prejšnje LIPE se (še) ni uresničila: slovenskih oddaj se še ne da spremljati prek satelita.

Pred počitnicami gre v naslednji LIPI največ pozornosti obisku slovenskih znamenitosti, še posebej naravnih zdravilišč. In objavljen je pregled (mednarodnih) prireditev v Sloveniji. Za konec oktobra je napovedana nizozemska turneja okteta 'Raskovec' iz Vrhnike. Predstavljata se Walter Bril, ki je novopečeni tajnik Združenja, in njegova žena Irena Vreček, ki je tudi postala članica Odbora in želi predvsem sodelovati pri LIPI. Takoj v nadaljevanju slikovito, v obeh jezikih opisuje letošnji piknik, ki je kljub kislemu vremenu zelo uspel! (Črno-bele) fotografije pričajo o odličnem vzdušju. Naslednjo leto spet – na istem kraju, tudi če bo dež!

Slovensko vino iz Jeruzalema je v Bruslju osvojilo zlato medaljo, poroča Alexander. V Ljubljani so obnovili grad, cestnino je mogoče plačati s kartico. Predsednik Kučan

je bil v Haagu ob 50. obletnici Marshallplana, kjer se je pogovarjal s kraljico Beatrix, z nemškimi kanclerjem Helmutom Kohlom in drugimi visokimi gosti.

V skladu z zahtevami priključevanja EU, Slovenija spreminja 68. člen ustave, tako da bodo lahko tudi tujci kupovali zemljišča v Sloveniji. V Piranu je bilo srečanje osmih predsednikov držav Srednje Evrope, ki so se posvetovali o priključevanju NATU in EU.

Po ugotovitvah Ekonomske komisije Združenih narodov ima Slovenija najbolj nevarno cestno mrežo v Evropi in Severni Ameriki, o čemer priča delež smrtnih žrtev v prometnih nesrečah (opomba avtorja: je to res le posledica slabih cest?!).

Walter Bril opisuje svoje izkušnje pri učenju slovenščine in pri tem zelo hvali učiteljico Drago Rapuš-Rinkema. Ta sestavek je v nizozemščini, za slovenski prevod pa bo potrebnega še kar nekaj pouka! Mili pa je ena od dveh učencev v otroški skupini: »Učiteljica Draga zna veliko pesmi in igrice, zato je učenje veliko bolj lušno«. Fred Wolsink prek LIPE išče kasete za h knjigi 'Slovenščina za popotnike'.

Zgodba o slovenski satelitski televiziji se nadaljuje, dobra novica je, da bo oddajanje takoj v digitalni obliki. Bojan nas tokrat uči peči Pohorsko omloto. Priložena je še prijavnica za Original Oberkrainer Avsenik club Nederland & Die jungen original Oberkrainer.

Predsednik se v uvodu nove številke ustavlja pri nastopih različnih kulturnih skupin iz Slovenije in pri odličnem, neodločenemu rezultatu met Ajaxom in NK Maribor. Joost Kos iz Zoetermerja je novi nizozemski prvak v taroku. Alexander poroča o hudi toči, ki je naredila veliko škode – v juliju v Prekmurju, avgusta pa še v okolici Celja in v Vipavski dolini. Skupina mladih Nizozemcev je na povabilo Cerkve Ljubljana počitnice preživela v Sloveniji. Nastop Michaela Jackson je bil odpovedan zaradi premalega števila prodanih vstopnic. Alexander Vink je tudi pravi naslov za informacije o Nizozemcih v Sloveniji. V tej številki izstopa še vabilo v Avsenikovo šolo v Begunje. In je končno na voljo tudi ANWB-priročnik o Sloveniji. Bojan je izdal svoj recept za jabolčni zavitek.

Odbor že v decembru vabi na ponovoletno srečanje v Til in najavlja ostale prireditve: februarja – Kulturni dan v Delftu, aprila – Občni zbor v Nieuwegeinu, junija – piknik v Austerlitzu in jeseni – nizozemsko prvenstvo v taroku.

Med tem se je v Ljubljani preselil Nizozemski častni konzulat in je bilo v Sloveniji več mednarodnih srečanj. Avtocesta Maribor-Vransko je dograjena, v preglednici je bilo najti še ostala cestna gradbišča. Novi minister za zunanje zadeve pa je postal Boris Frlec (kasnejši veleposlanik na Nizozemskem). Slovenija je, s podporo 140-ih od 170-ih držav, postala nastalna članica Varnostnega sveta Združenih narodov.

V osrednji temi tokratna LIPA v obeh jezikih opisuje slovenski odnos do vina in kako se je le-ta oblikoval skozi zgodovino. Žal avtor ni naveden, fotografije s trgatve so od I. Gorički. Bojanov recept za sarmo pa je treba poskusiti! Prvič v Lipi tudi dvojezične šale in nekaj izrezkov iz časopisov z novicami o/iz Slovenije.

Letnik 7 – leto 1998: Slovenske šege in Otroški kotiček

Predsednik Edink poroča o napredku učencev slovenskega jezika. Sam je še vedno zadovoljen s svojim slovenskim 'besednim zakladom' – čeprav je le-ta omejen na 'Na zdravje' in to je menda kar dovolj.

Kogar še zanimajo takratne cene goriva v Sloveniji: liter svinčenega super-ja je bil po 102.50 SIT, dizla pa 86.20 SIT, kar je bilo polovico ceneje kot na Nizozemskem. Alexander sporoča, da je po satelitu možno spremljati slovenske programe. Nizozemska pa je bila na desetem mestu držav, s katerimi je trgovala Slovenija. Poleg dveh, ki jih že ima, namerava Shell postaviti še 25 bencinskih postaj, naložba je vredna 75 milijonov nemških mark.

7.letnik - 1998

V nadaljevanju številke so v obeh jezikih predstavljeni slovenski vinogradniški okoliši, nadaljevanje tega opisa je v naslednji LIPI. Milena Suwa-Stojanovič opisuje pomen ajde v slovenskem izročilu, skupaj z receptom za ajdove žgance. Dolenjski muzej vabi k ogledu arheološke razstave Kapiteljska njiva, z najdbami iz Železne dobe.

Kolofon 2. številke tega letnika za predsednika navaja Stiana Krooka. Uvodnik je tokrat prispevala Marjeta Tomšič, ki se je ustavila pri proslavi Kulturnega praznika. Občinstvo je očarala glasba tria Joushua, ki so glasbeno pospremili literarne

prispevke o Prešernu in slovenski moderni poeziji. Gospoda De Regta, ki je med 1993 in 1997 v Middelburgu vodil Verkeersbureau Slovenie, so razglasili za častnega člana Združenja. Na strani 5 je potem najti zahvalo, ki jo je Jo de Regt poslal Odboru. Poseben vtis je na proslavi zapustil prevod pesmi Lipicanci pesnika Edvarda Kocbeka, v tej LIPI je natisnjen celoten prevod Raymonda Detreza. Freddie in Freek Wolsink sta poskusno postavila spletno stran Združenja, člane pozivata k sooblikovanju vsebine.

Predsednik slovenskega parlamenta Janez Podobnik je bil na dvodnevem delovnem obisku na Nizozemskem. V Londonu pa je bil sestanek petnajstih članic EU in enajstih držav-kandidatk, Slovenijo je zastopal premier Drnovšek. Turistični obisk v Sloveniji pa je spet narastel za 6%. Trije v Sloveniji delujoči nizozemski umetniki so razstavljali v Galeriji Avsenik v Begunjah: slikar Kees van Eyck, kipar Dirk Heij in fotograf Henrie Lodewijk. Primož Peterka pa je že drugič zapovrstjo osvojil svetovni pokal v smučarskih skokih.

NIS je organizacija Nizozemcev v Sloveniji. V tem času je v Sloveniji zivelu okoli 56 družin z nizozemskim družinskimi člani, ki še zbirajo na Družabnih srečanjih. Večina jih je naseljenih v bližini Ljubljane, na spomladansko srečanje pa jih v Prekmurje vabi 'naš' Alexander Vink.

In še praktični nasveti: novi nizozemski zakon, ki velja od 1. oktobra 1997, povzroča veliko nejasnosti o dvojnem državljanstvu. Stian Krook bralcem Lipe pojasnjuje, da bodo tisti, ki imajo dve državljanstvi, lahko obe obdržali. Z nekaj izjemami (za na Nizozemskem rojene otroke migrantov, zakonske partnerje Nizozemcev itd.) pa to v bodoče ne bo več mogoče: po pridobitvi nizozemskega državljanstva bo slovensko zapadlo. V nadaljevanju so navedene posledice pristopa Sloveniji k EU za tukajšnje Slovence – te so predvsem pozitivne, zapade pa pravica do odškodnine v primeru 'remigracije' nazaj v Slovenijo. Za več podrobnosti bralce napotijo k LIZE.

O 'prijateljstvu brez meja' piše Milena Suwa-Stanojevič, živilska tehnologinja iz Ljubljane (v prejšnji številki je objavila prispevek o ajdi). O slovenskih dobrotah se je spet razpisal Bojan Gorički, ki je tokrat 'postregel' z receptoma za gratinirani zrezek Nama in za haloško orehovo gibanico. LIPO tokrat zaokrožuje vrsta gostilniških šal.

Predsednik Krook v novi številki ugotavlja, da Združenje dobro deluje: finančno stanje je zdravo, število članov narašča, tudi obiskovalci na prireditvah so vse številnejši. LIPA je vsebinsko vse bolj bogata, vse več je pohval. Tudi piknik je bil velik uspeh, tokrat je celo sijalo sonce. V nadaljevanju vabi k obisku poskusne spletne strani. Za več finančne rezerve bo Združenje poskusilo pritegniti še kaj sponzorjev – prvi rezultat je že oglas za Adrio Airways na platnicah Lipe.

12. aprila je bil v Posočju potres. Združenje je organiziralo zbiralno akcijo, že takoj v začetku so zbrali več kot 2000 guldnov, po povezavi z nizozemskim ministerstvom

za razvojno sodelovanje še bo zbiranje pomoči nadaljevalo. Prošnje za pomoč je priložnostni komite poslal tudi EU, nekaterim dobrodelnim organizacijam in tujim podjetjem. V Sloveniji so se povezali z centrom za pomoč v Bovcu in z župani prizadetih občin, z Rdečim križem in s pristojnimi slovenskimi ministerstvi. Aprilsko srečanje je bilo najprej delovno – za novega predsednika je bil izvoljen Stian Krook. Za veselo razpoloženje s svojo harmoniko poskrbel legendarni Jos Arets, za polne trebuhe pa je poskrbel Bojan Gorički, ki je spekel odojka.

Zelo koristne so bile tokrat novice o novi slovenski prometni zakonodaji – Alexander 'opozarja' na nove omejitve hitrosti, na obvezno osvetljavo tudi podnevi in na nove globe za prekrške motoristov. Če pogledamo na takratno 'ekonomsko izmenjavo' med deželama: Slovenija je na Nizozemsko izvažala elektro-magnetske stroje, gume, jadra in oblačila, v Sloveniji pa so kupovali nizozemsko svinjino, fižol, poliamide in rastline. Največji izvozniki so bili slovenska Mura, Sava Kranj, Induplati in Cinkarna Celje. Za tiste, ki (ponovno) želijo živeti v Sloveniji Stian opisuje pravne posledice, kot so izguba nizozemskega državljanstva (pri dvojnem državljanstvu po desetih letih), morebitno zmanjšanje AOW itd.

Silva Hagen Škoda se je lotila opisa Slovenskih ljudskih pesmi in šeg, dopolnjenih z besedili in notami nekaterih znanih narodnih pesmi. Novost pa je tokrat Otroški kotiček: k sooblikovanju vabijo najmlajše. Tokrat pa jim namenjajo opis Družabnih igrice za tople dni, kot so 'Škarjice brusit' in podobno. S 'Škampi kot brodet' pa je skomine delal Bojan Gorički.

Številko kasneje predsednik napoveduje svoj obisk v Sloveniji, kjer bo med drugim obiskal potresno območje. In se bo prvič srečal z našim slovenskim poročevalcem, Alexandrom Vinom. Freek Wolsink je dobil nalogo, da uredi spletno stran. Piknik je bil spet najbolj obiskana prireditve – letos je bilo več kot 70 gostov. Vrsta fotografij priča o uspeli prireditvi.

Alexander poroča o toči, ki je v juniju naredila veliko škode, in o novih cestninah. Posočje se počasi postavlja na noge. Jordanski premier je s svojo družino počitnikoval v Portorožu. Slovenski košarkarji do 22 let pa so na Evropskem prvenstvu dosegli 2. mesto. V finalu jih je premaga ekipa Jugoslavije s 92:73.

Poročilo o vzponu na Triglav Jana Bongenaarja sledi nadaljevanje seznanjanja s Slovenskimi ljudskimi pesmimi in šegami, tokrat so bile na vrsti pesmi o ljubezni in poroki. V Otroškem kotičku najdemo Družabne igrice za deževne dni in labirint. Bojan kuha Puranji zrezek Bukovec, slovenska televizija pa je s 15. julijem kodirala svoje programe.

LIPO kasneje izvemo, da je bilo jesensko srečanje Združenja zaradi okoliščin predstavljeno, tudi zaradi tega verjetno manj obiskano. Nova priložnost bo konec oktobra, ko bo prvenstvo v taroku in Družabno srečanje s plesom. Člani Združenja

imajo popust pri Adriji – povratna letalska karta Amsterdam-Ljubljana stane 450 guldnov.

V nadaljevanju predsednik opisuje stanje v Posočju po potresu. Združenje je do takrat zbralo 2.357 guldnov, akcija se še nadaljuje. Konkretni projekti iz Slovenije imajo tudi možnost za podporo kakih drugih nizozemskih skladov. Več bi se dalo doseči, če bi slovenska stran hitreje (ali sploh) reagirala. Alexander pa iz Slovenije poroča, da so vsi Slovenci dobili položnice, da 0,3% dohodkov v 1997 nakažejo za obnovo Posočja.

Po (porodniškem) premoru se nadaljuje slovenski dopolnilni pouk, tokrat ob sobotah v Arnhemu. Potekajo tudi priprave za pouk v Utrechtu, o tem več v prihodnje.

Pri Slovenskih šegah Silva opisuje Miklavževanje, ki je v Sloveniji precej drugačno kot tu. Otroški kotichek prinaša Družabne besedne igrice, Bojan kuha goveji golaž, vsebino te številke pa spet zaokrožujejo šale.

Sklepna LIPA ugotavlja, da se je razvila v pravo društveno glasilo, s številnimi prispevki članov. Rubrikam se pridružuje nova – iz južnega Limburga bo poslej Jos Aretz predstavljal zgodovino tamkajšnjih rojakov. Nova prvakinja v taroku je postala Margreet Iskra.

V poročilu o Slovenskem dnevu v Delftu Irena Vreček opisuje uspešen nastop folklorne skupine 'Nizozemska', ki je občinstvu predstavila gorenjske, belokranjske in prekmurske plese, v narodnih nošah teh pokrajin. Te izdelujejo sami, pod vodstvom Mici Michon Čebin. Na harmoniki jih je spremljal neutrudni Jos Arentz, ki je igral tudi po nastopu.

Teden po poplavih na Nizozemskem je tudi Slovenija doživela to katastrofo, ki je zahtevala dve smrtni žrtvi. Alexander piše o nalivih in zemeljskih plazovih. Slovenski olimpijec Leon Štukelj je v Mariboru praznoval 100-letnico, čestitati mu je prišel tudi predsednik Olimpijskega komiteja Juan Antonio Samaranch. Na obisku v Sloveniji pa je bil tudi britanski prestolonaslednik princ Charles, ki se je ustavil pri slapu Peričnik. Na lokalnih volitvah je bila udeležba znatno nižja kot pred štirimi leti. V Sloveniji je bila konec novembra velika vojaška vaja dežel članic NATO, na kateri je sodelovalo več kot 4.000 tujih vojakov.

Kot napovedano Jos Aretz piše o rojakih v južnem Limburgu, tokrat o folklorni skupini 'Nizozemska'. Z dvema muzikantoma in drugim 'pomožnim osebjem' 22 rednih in 4 občasni plesalci nastopajo na različnih prireditvah, tudi v sosednji Nemčiji in Belgiji. Pomagajo pa tudi pri ohranjanju slovenskih tradicij kot so slovenska polnočnica v Heerlerheide in 'Škrjanček-viering', srečanje za slovensko mladino po drugi božični maši.

Fred Wolsink opisuje sodelovanje Ulfts Mannekoor z moškim zborom Lira iz Kamnika, v maju je nizozemski zbor nastopal v Sloveniji. Kako so in še v Sloveniji praznujejo Božič je opisano pri Slovenskih šegah, objavljenih je tudi nekaj božičnih pesmi, tokrat z nizozemskimi prevodi. Willem Rootlieb je bil Na kosilu v Sloveniji – izredno hvali hrano, prijaznost in seveda tudi cene. Za otroke tokrat božična pripoved O mačehi in pastorki. Bojan se tokrat loteva postrvi s krompirjevo solato, LIPA pa se poslavlja z novoletnimi šalami.

Letnik 8 – leto 1999: Naprej po utečeni poti

Med sneženjem se predsednik oglašja z načrti za novo leto in opozarja na poziv za nove člane Odbora. Na srečanju s slovenskim veleposlanikom v Bruslju so odborniki izvedeli, da bo v kratkem odprto veleposlaništvo v Haagu. Hkrati pa bo Nizozemska v Ljubljani odprla svoje veleposlaništvo. Praznovanje Kulturnega dne je minilo v luči 150. obletnice pesnikove smrti.

Slovenija je ratificirala pogodbo z EU, s tem je le-ta veljavna po 1. februarju. Med drugim pomeni to, da lahko - pod nekaj pogoji - tudi tujci kupijo zemljišče v Sloveniji.

Člani Združenja imajo možnost, da zastonj uporabljajo mail naslov: ime@LIPA.zzn.com. V nadaljevanju Alexander navaja zanimive internetne povezave kot so slovenski mediji, telefonski imenik in seveda turistične informacije. V januarju je Jure Košir kar dvakrat zmagal v slalomu in je na tretjem mestu v svetovnem slalomskem pokalu.

Irena Vreček je predstavila Združenje Slovenska izseljenska matica, ki mesečno izdaja Rudno grudo, na četrta leta pa v angleščini tudi revijo 'Slovenija'. V okviru medmestnega sodelovanja met Schiedamom in Velenjem je na likovni delavnici na Nizozemskem sodelovala Nataša Tajnik.

Joere Nodelijk poroča o svojih doživetjih na Poletni šoli na Mirni, naslednje leto gre spet, ker: Poletna šola je FULL DOBER! Udeleženci 'Slovenske šole' v Arnhemu pa so iz rok učiteljice Drage Rinkeme prejeli diplome začetnega tečaja.

Slovenija premalo ceni svojo originalno glasbo, ugotavlja Fred Wolsing v predstavitvi narodno-zabavnega ansambla Nizozemska. Zato pa je po svetu, tudi na Nizozemskem, več zanimanja! O tem priča tudi sedemčlanska skupina glasbenikov, samih Nizozemcev. Njihovo navdušenje delijo predvsem na vzhodni in južni Nizozemski.

Marjeta Tomšič poroča o koncertu 'Gašperjev' iz Slovenije. Silva tokrat opisuje slovenske šege o pustu, tudi uganke za otroke se vrtijo okoli te teme. Še nekaj kulinarike: slovenski ementaler iz Ljutomera bo poslej na prodajo tudi na Nizozemskem, v utrechtskem časniku, 2. januarja 1999, pa je bilo najti hvalnico slovenskemu vinu:

Sloveense wijn, klein maar fijn – izpod peresa poznavalca Hubrechta Duijkerja, ki je bil navdušen tudi nad postrežbo in gostoljubjem v Sloveniji. Bojan je cvrl kokošja bedrca, gospa Wolsink pa je prispevala recept za zeljno solato.

Naslednja številka navaja, da je Združenje iz Ljubljane dobilo 2.000 guldnov podpore delovanju, tudi število članov narašča. Predsednik Krook se poslavlja z zavestjo, da bo novi odbor prevzel zdravo finančno situacijo.

Slovenijo je zamedlo, Alexander poroča, da je bilo veliko krajev v začetku februarja brez elektrike, telefona in celo vode. Slovenija uvaja evropska davčna pravila glede davka na dodatno vrednost. Državo je spet obiskal Hans van den Broek, tokrat v funkciji EU komisarja. V parlamentu je dejal, da je Slovenija na dobri poti, da se pridruži EU. Potrebni je še nekaj sprememb zakonodaje, med drugim bo treba zapreti popularne duty free shop-e.

Iz Južnega Limburga se spet oglašaja Jos Aretz, ki predstavlja društvo Sv. Barbare. Ta skrbi za: božično in velikonočno mašo s procesijo, materinsko mašo in Miklavževo mašo, šmarnice v maju, slovenski piknik, obisk pri bolnih rojakih, stike z dušnimi pastirji itd. Pomembno vlogo pri vsem tem ima mešani zbor Zvon, najstarejši slovenski zbor izven Slovenije, ki je v preteklosti organiziral dobro obiskane veselice. Mladini so bili nekdam namenjeni Venček-Vrtec, Dekliški krožek in Škrjanček.

Sledi spet poročilo od NIS (Nederlanders in Slovenie): Gerard Drese med drugim vabi na razstavo v Arboretum Volčji Potok in opozarja na odlična vina vinogradnika Peršolje, ki jih je mogoče kupiti tudi na Nizozemskem. Helmsing – de Vries wijinkopers menda prvi uvažajo tipična slovenska vina. V tej LIPI vabijo na vinsko pokušino. Irena Vreček se tokrat posveča Arhitekturni zgodovini Ljubljane, Silva Hagen pa šegam okoli Velike noči. Otroci so brali pripoved o Miški, ki je šla k čevljarju, Bojan pa je v pečici gratiniral z mesom nadevane palačinke.

V novi številki izvemo, da je novi predsednik Združenja postal Bojan Gorički, ker so mu ostali odborniki obljubili, da se bodo vsi skupaj potrudili voditi Združenje.

Alexander navaja, da je Evropski parlament sprejel resolucijo o pristopu Slovenije EU. Policija pa je v središču Ljubljane morala ustreliti medveda – še ni bilo znano, od kod se je priklatil.

Občni zbor je bil namesto aprila v Deventerju zaradi okoliščin prestavljen na maj v Appeldoorn. Medtem ima Združenje že skoraj 200 članov. Po srečanju so se nekateri odpeljali še na koncert ansambla Avsenik v Glane.

Jos predstavlja 'Sloence v Landgraafu', Irena pa poroča o junijskem 'Slovenskem dnevu po limburško' – z nastopom folklorne skupine 'Nizozemska', 'Zvona' in kar petih harmonikarjev.

Na Evroviziji je Darja Švajger dosegla 11-sto mesto, tistim, ki so zanjo glasovali na Nizozemskem, pa se je elektronski glas zahvalil za 'glas za Slovaško'! Pri slovenskih

šegah Silva piše o kresovanju. Bojan izdaja recept za Ocvrte sesekljane zrezke, otroški kotiček in šale pa so že čisto počitniški.

Spet naslednja številka sporoča, da je bilo vreme na dan piknika lepo, tudi letos je bilo več obiskovalcev kot lani. Za dobro vzdušje je bil najbolj zaslužen Jos s svojo harmoniko. Ker se je v gozdu izgubilo nekaj otrok, za naslednjo leto priporočajo uporabo mobilnih telefonov. V steklenicah SPA letos ni bilo šnopsa, temveč čokoladni liker.

V začetku junija je Slovenijo obiskal ameriški predsednik Clinton, ob tej priložnosti so bile podpisane štiri pomembne pogodbe med državama. V juliju je bil v Kliničnem centru operiran premier Drnovšek, ki dobro okreva. V Logatcu so imeli veliko škode zaradi toče. Verjetno predvsem zaradi krize na Kosovu pa je bilo v Sloveniji do 19% manj turistov.

Za 'nove' priseljence LIPA opisuje Wet inburgering nieuwkomers. Na mednarodni folkloradi v Barchem je sodelovala skupina 'Bled'. Silva opisuje šege okoli košnje, žetve in mlatve, na Goričkem pa je doživela sončni mrk. Na Bojanovem jedilniku je bil bograč, otroci pa so brali o Hvaležnem medvedu. LIPA išče dva urednika/ci.

V uvodniku naslednje LIPE poročajo o srečanju v Tilburgu. Članom Združenja se je pridružila Marija Adanja, nova slovenska veleposlanica za Belgijo in Luxembourg. Ob tej priložnosti se je govorilo o nastajanju NL-SLO in SLO-NL-slovarja in na kateri frekvenci je mogoče poslušati Radio Slovenija.

Glavna tema te LIPE je poročilo Tadeje Škode o že drugem papeževem obisku v Sloveniji in razglasitvi škofa Slomška za blaženega.

V Sloveniji uvajajo nove telefonske številke, NK Maribor pa bo igral v Champions League. Silva piše o trgatvi in o Martinovem, k temu sodijo najbolj znane 'pivske' pesmi in šale. Otroci tokrat spoznavajo kralja Matjaža, Bojan pa kuha Namaščen krompir. Posebna rubrika Uit de kranten prinaša izbor člankov z nizozemskih medijev. Ti so poročali o papeževem obisku in o sporu z Avstrijo okoli porekla 'lipincev'.

Sklepna LIPA tega letnika je tudi zadnja v tem stoletju. Združenje ima preko 200 članov, zaradi razstresenosti po vsej deželi se jih prireditelj udeležuje le peščica. Tako so morali letos novembrsko srečanje v Delftu odpovedati zaradi premalo prijav.

Irena je napisala V spomin olimpijski legendi Leonu Štuklju (1898-1999). Silva pa opisuje dogodivščine pri iskanju 'slovenskih huliganov' za oddajo 'Man bijt hond'. Nazadnje je Viktor Šolar v njegovi restavraciji 'Postojna' in kasneje na stadionu s himno nizozemskemu televizijskemu občinstvu povedal, kako se bodo obnašali slovenski navijači na bližnjem tekmovanju. Ansambel 'Nizozemska' je izdal CD 'Fur

unse Freunde', tudi s pesmimi v slovenščini. Člani pišejo o svojih počitniških vtisih in delijo praktične informacije za bivanje v Sloveniji.

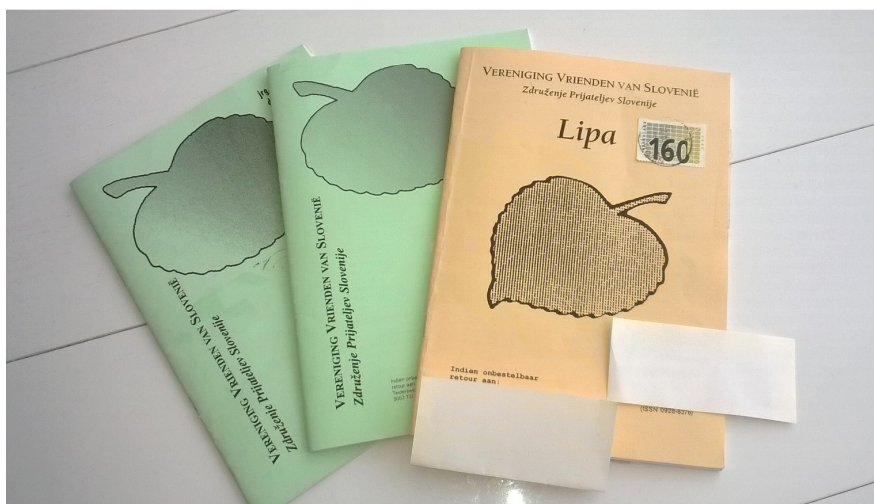
Silva se tokrat ustavlja pri šegah ob rojstvu in smrti. Otroci so zapeli o Zimi, zimi beli, tudi šale so bile zimske. Bojan se je tokrat odločil za mrzlo večerjo in zapisal recept za solato. LIPA še vedno išče dva urednika/-ci!

Letnik 9 – leto 2000: Nazaj k štirim LIPAM na leto

Stem letnikom LIPA spet prestopa na štiri letne številke, vendar s podobnim obsegom: izdaje so zelo obširne in z manjšim tiskom.

Predsednik Gorički je zadovoljen: če je novembrski Slovenski dan zaradi premalo prijav padel v vodo, je bil Prešernov dan, 13. februarja, množično obiskan!

V Sloveniji so uvajali nov pokojninski sistem. Poleg novih cestnin in povišanih cen goriv, so boljše športne novice: slovenske smučarke dosegajo lepe uspehe, tako je na Zlati lisici Špela Pretnar dosegla 2. mesto.

9.letnik - 2000

Na Nizozemskem narašča zanimanje za učenje slovenščine in spoznavanje slovenske kulture: v Laandgraafu, v Utrechtu in v Arnhemu so v tem semestru organizirani tečaji. V tej in v naslednjih LIPAh sledijo njihovi opisi. Metka Boon – Pleterski, ki že dvajset let poučuje slovenščino, tokrat (v nizozemščini) predstavlja slovenski pouk v Južnem Limburgu. Ima 35 učencev, v starosti met 24 in 70 let. Razdeljeni so v šest skupin, ki se razlikujejo po nivoju predznanja. Bolj kot slovnica slušatelje njenih tečajev zanima pogovorni jezik, ki jim pride prav pri njihovih stikih s Sloven-

ci. Poleg učenja jezika gre pri tem tudi za druženje in spoznavanje slovenskih navad. Zadnjih pet let ima podporo slovenskega ministrstva, kar je dobrodošla spodbuda njenemu delu.

Irena Vreček predstavlja 'Smučanje v Sloveniji' – od prvih spustov na lastno izdelanih smučkah do skokov v Planici in velikih uspehov Bojana Križaja. Fred Wolsink opisuje dobrodelno dejavnost 45-letnega Dirka Leentvaarja, ki je leta 1992 ustanovil 'Begunsko pomoč v Sloveniji' – za pomoč beguncem, predvsem otrokom, v centru v Višnji Gori, kamor redno zahaja na počitnice.

Mojca in Ton Nodelijk sta delila počitniške utrinke okoli sončnega mrka. Willem in Bojan sta svetovala kam Na kosilo v Sloveniji – tokrat v restavracijo 'Novi svet' v Mariboru.

Silva predstavlja življenje in delo Franceta Prešerna. Fred se posveča slovenski narodno-zabavni glasbi. Mlade vabijo na Poletno šolo slovenskega jezika v Ljubljano in na dva tabora: Tolminska 2000 in Istra 2000. Za 80.000 nemških mark prodajajo kmetijo v Nezbišah pri Atomskih toplicah. Otroci so spoznali pravljico O bogati in ubogi sestri, Bojan pa je delal Kokoš v gobovi omaki, ki jo je treba servirati s kozarcem dobrega vina. Evropska glavna pisarna firme NIKE pa razpisuje dve delovni mesti za posrednika s Slovenijo.

Številko kasneje predsednik poroča o odprtju veleposlaništva v Haagu, slovenski veleposlanik je dr. Boris Frlec, ki se s člankom predstavlja tukajšnji slovenski skupnosti. Bojan je bil na sprejemu ob Dnevu državnosti, ki ga je organiziralo veleposlaništvo. Na kosilo v Sloveniji tokrat priporoča ribjo restavracijo Ribič na Ptuj. Rene Frelih je opisal svoje potovanje s hroščem po Sloveniji. Z ljudmi, ki jih je srečal na poti na Triglav, sta ga povezala predvsem tobak in kajenje.

Tokrat Draga Rinkema pripoveduje o tečaju slovenščine v Arnhemu. Vsakemu 'začetniku' priporoča pravljico Muca copatarica – da bodo razumeli tudi to slovensko navado! Na fotografiji so bili njeni tečajniki med izletom na Vršič. Pri Malih oglasih beremo, da Kees zbira slovenske znamke in se priporoča za kako pošiljko, Fred pa išče CD 'Srečno mlada Slovenija'.

Alexander tokrat poroča o suši v Sloveniji in o uspehih slovenskih nogometašev. Na obisku v Sloveniji je bila Nizozemska trgovska delegacija, z državnim sekretarjem Ybemo na čelu. Blagovna izmenjava med deželama narašča: NL je po obsegu izvoza 13., po obsegu uvoza pa 12. med slovenskimi partnericami. O izletih po slovenskih gorah po knjigi '111 izletov po slovenskih gorah' piše Leon Kirn. LIZE razpisuje mesta v njihovem Odboru. Narodno-zabavni ansambel 'Nizozemska' pa vabi na veslico v Stiphout – za člane bo posebej rezerviranih nekaj mest.

Blaz Tomšič iz Vrhnike je razstavljal v Hengelu, Jožica Medle iz Šentjerneja pa v Brabantskem Langenboomu. Na mobilcih je mogoče slovensko himno nastaviti kot klicni signal. Na tukajšnjem Evropskem prvenstvu v nogometu so slovenski nogometaši in navijači Nizozemcem zlezli pod kožo! Ob tej priložnosti je bil tudi koncert Vlada Kreslina. Osrednji amsterdamski trg Dam se je menda tresel, ko je kdo zaklical: Kdor ne skače, ni Slovenc!

Od Bojana smo se učili kuhati fižolovo enolončnico, otroci pa so spoznali, da Denar ne osreči človeka. Šale so bile nogometne. Fred poroča o mednarodni folkloriadi v Dipenheimu, na katerem je nastopila tudi folklorna skupina Julijana iz Hrušice.

Glavni urednik 4. številke tega letnika LIPE je Fred Wolsink, podpredsednik Združenja. Od predsednika tokrat voščilo za praznike, pospremljeno z motivom slovenskih jaslic Franja Kopača. Odbor poroča o dveh sestankih. Tako pri LIPI, kot tudi pri prireditvah, bodo poslej namesto šestih le štiri 'izdaje' na leto. Zaradi naraščanja stroškov, so članarino povišali za 5 guldnov. Prav tako so razpravljali o pritožbah posameznikov na račun 'Reisbureau Slovenie', ki oglašča v Lipi. Ta organizacija je oglas popravila.

Tiste, ki razmišljajo o vrnitvi v Slovenijo, opozarjajo na Nieuwsbrief LIZE. Ta organizacija se tudi predstavlja. Njihovo brezplačno glasilo prinaša vse potrebne informacije o zakonodaji in pravilih, ki zadevajo remigracijo. V tokratni Lipi navodila, kako svojo narodnost na občini spremeniti iz jugoslovanske v slovensko: »Ce vas vaša občina noče registrirati kot Slovenca, lahko v roku šestih tednov vložite ugovor!«. V takih primerih občine navadno spremenijo sklep ali povabijo na 'zaslišanje', na katerem vlagatelj pojasni svoje stališče. Če tudi po tem ne uspe, LIZE priporoča najem odvetnika.

Rene Frelih opisuje obujanje spominov v njegovi družini, ki so ga navdušili za peko potice. Joere Nodelijk mlade na podlagi desetih močnih argumentov vabi na Poletno šolo slovenskega jezika. Jos van Gisteren pa opisuje svoje napore pri učenju slovenščine v Arnhemu, za kar ga je navdušil Edo Zupan: »... dat Sloveens heel andere koek was dan Nederlands of Engels... tweevoud en zes namvallen met de vervogingen en de nodige uitzonderingen brengen me tregelmatig tot wanhoop«.

Alexander svoje poročilo namenja slovenskim volitvam, ki so po njegovem mnenju 'veel saaiër dan Amerikaanse'! Volitev se je udeležilo 70% volilnih upravičencev, ki so večino glasov zaupali koaliciji treh levih strank. Glasovali so tudi Slovenci po svetu: skoraj tisoč glasovnic je prispelo iz Argentine, več kot dvesto iz Toronta, 113 iz Münchna itd. Zaradi neurejenosti prostorov veleposlaništva v Haagu so morali volivci z Nizozemske tokrat še vedno glasovati po pošti. Po volitvah je Andrej Bajuk ustanovil novo stranko: Novo Slovenijo (NSi).

Zaradi nalivov so bile po Sloveniji poplave, pod Mangartom pa je zemeljski plaz povzročil veliko razdejanje in zahteval več žrtev. Za zbiranje pomoči so objavljeni žiro računi RK, Karitas in bovške občine. Spet se je podražilo gorivo in cene letalskih vozovnic. Odprli so nov odsek avtoceste: tokrat Kranj – Naklo. ABN ABRO je kot prva zunanja partnerica kupila delež v slovenski Prvi Pokojninski Družbi (PPD). Na OI v Sydneyju je Slovenija osvojila dve zlati medalji: prvo sta priveslala veslača Čop in Špik, drugo je pristreljal Rajmond Debevc. Na paraolimpijadi je strelec Franc Peter dobil zlato medaljo. Slovenec Davo Karničar pa je bil – s kamero na svoji čeladi – prvi, ki se je na smučeh spustil z Mont Everesta.

Irena Gabrovšek predstavlja Škocjanske jame. Nizozemska folklorna skupina 'Midden Twenthe' je nastopila na mariborskem 'Lentu'. Bojan k Piščancu v šampinjonovi omaki priporoča 'kozarec ali dva'! Otrokom so namenili zgodbo O treh sinovih, šale pa so bile tokrat 'zdravniške'.

Letnik 10 – leto 2001: Jubileji v južnem Limburgu

Predsednik Gorički vabi na prireditve in člane poziva k plačilu članarine – 35 guldnov za 'glavne' in po 5 guldnov za družinske člane. Odbor je bil na obisku na veleposlaništvu v Haagu. 'Ambasada sporoča' je nova informativna rubrika v Lipi, tokrat Barbara Javornik obvešča o novih potnih listih RS.

Alexander poroča o mobilni telefoniji v Sloveniji, ki naj bi junija dobila tudi neposredno železniško povezavo z Madžarsko. V nadaljevanju predstavlja novo slovensko vlado. Smučarji so zabeležili nekaj uspehov. Pogorela je tovarna kristala v Rogaški Slatini. Francozi kupujejo SKB-banko. V Glane pri Enschede so spet nastopili Mladi Avseniki.

Rene Frelih opisuje 'zimske' doživljaje v domovini svojih prednikov, tokrat je v bližini Češke kočje menda srečal samega hudiča! E. Horvat vabi na Pohorje. Objavljena sta še dva 'turistična prispevka': Darko Darovec opisuje Koper, Lucija Čok pa piše o ukrepih za zaščito delfinov v Jadranskem morju.

Jos Aretz iz Južnega Limburga poroča o številnih jubilejih. Najprej o zlati poroki znanega muzikanta Slavka Stermana in njegove žene Nettie. Po več nastopih je bila Slovenska veselica preteklega novembra največji dogodek za folklorno skupino 'Nizozemska'. Zvon praznuje 70-letnico obstoja, pri praznovanju v decembru sta bila navzoča veleposlanik Frlec in ljubljanski nadškof Uran. Tudi dirigent Ton Koprivšek praznuje srebrni jubilej. Med drugim je bila v januarju, na nizozemskem prvem radijskem programu, oddaja z mašo, ki jo je skomponiral. V februarju pa so njeni učenci in pevski zbor za njeno 50-letnico presenetili Metko Boon-Pleterski. S slovenskimi nošami, s podobo Brezjanske Marije in z glasbeno spremljavo godbe Sv. Cecilije je bila spet velikonočna procesija in vstajenska maša v Herleerheide – kot že zadnjih 70 let!

V juniju bo najstarejše slovensko Združenje – Sv. Barbara – praznovalo 75. obletnico obstoja. Žal bo na ta način tudi sklenjeno delovanje združenja, in sicer 10. junija z izvedbo Slovenske maše, ki jo je skomponiral Ton Koprivšek in jo bosta zapela zbora Zvon in 'Slomšek' iz Belgije. Poleg nastopa folklorne skupine napovedujejo tudi nastop Slovenskega okteta.

Zakaj je dan pesnikove smrti slovenski Kulturni dan? O tem je bilo govora na uspelem praznovanju v Delftu. V LIPI so bili predstavljeni Prešernovi nagrajenci. Na spletu je mogoče najti SLO-NL in NL-SLO slovar: www.dekko.nl/slovar.

LIZE navaja nejasnosti okoli podeljevanja državnih subvecij migrantskim organizacijam. Na študijskem srečanju preteklega decembra je predsedujoči Ahmed Abutaleb pristojno državno sekretarko pozval k objavi jasnih kriterijev.

V povzetku intervjuja s slovenskim pogajalcem za vstop v EU izvemo, da »Slovenie behoort tot de kopgroep van de kanshebbers voor 2004«.

Sledijo informacije za tiste, ki želijo študirati v Sloveniji. Za otroke so tokrat pripravili križanko, za lačne želodce pa Bojan priporoča Ocvrt brstični ohrovt. Šale so povzete iz Zbirke 555 naj-vicev Založbe Mavrica iz Celja.

V naslednji številki najdemo več zgodb, ki so jih prispevali člani. Predsednik je vesel številne udeležbe na pikniku – kar sto članov se je junija zbralo v Utrechtu. Odbor načrtuje Občni zbor, ki ga želijo povezati s Slovensko večerjo in poziva člane, da se javijo za delo v Odboru. Alexander je spet natrosil slovenskih novic o podražitvi goriva in novih cestninah ter o športnih uspehih. Njegove novice so se 'preselile' na sklepne strani LIPE.

Tam beremo o največji slovenski rudarski nesreči, v rudniku Hrastnik je življenje izgubilo pet rudarjev. Med visokimi obiski omenja zunanjega ministra Van Aartsna (sedanji župan Haaga). In vrhunsko srečanje ameriškega in ruskega predsednika: Bush in Putin sta se junija pogovarjala na Brdu pri Kranju. Gospa Bush je bila med srečanjem na Bledu in na Brezju.

Na referendumu o umetni oploditvi je bila udeležba zelo nizka, po neuradnih rezultatih je bilo skoraj dve tretjini glasujočih proti pravici samskih žensk do umetne oploditve. Silva predstavlja Nušo Derenda, ki je Slovenijo zastopala na Evroviziji – dosegla je 7. mesto!

Po VIVA je povzet članek o Pokljuki, iz 'Europa Expres' (glasilo EU) pa o napredku Slovenije pri pogajanjih za pristop k EU. Het Algemeen Dagblad je pisal o Škofji Loki in pleterski hruški. Dirk Leentvaart je pripeljal opremo za otroško bolnišnico v Šentvidu in 100 trenirk za otroke v revalidacijskem centru v Vipavi. 'Birokracija na meji' je tokrat trajala le eno uro, naslednji projekt bo zbiranje opreme za bolnišnico 'šolo'. V obeh jezikih je v tej LIPI predstavljena Dalmatinova biblija.

Iz Južnega Limburga Edy Bevk poroča o ukinjanju slovenskega društva Sv. Barbare, ki je v dolgih desetletjih svojega obstoja tukajšnjim Slovencem pomenilo veliko

moralno in dejavno podporo: »Čas društva Sv. Barbare je mimo, svoje poslanstvo je dobro opravilo. Slovenija, rojstna hiša naših staršev in starih staršev, je sedaj samostojna država. ... Mi, ki smo po poreklu Slovenci, zdaj pa integrirani Nizozemci, želimo ob tej priložnosti apelirati na nizozemsko javnost, da bi podprla Slovenijo v njenih prizadevanjih, da bi postala članica EU. Hvaležni smo za podporo, ki jo Nizozemska kot ena vodilnih držav, že sedaj daje Sloveniji pri tem integracijskem procesu«.

Slovenska izseljenska matica doživlja hude čase zaradi upada članstva. Otroci so brali o Prepiru vetrov, ki so si nazadnje razdelili letne čase: Jug si je prisvojil poletje, Sever zimo, Zahodnik jesen in Vzhodnik pomlad. Kmečko omleto je tokrat na jedilnik postavil Bojan, s fotografij s piknika pa je bilo videti, kako je pekel čevapčiče, ko so se drugi ob zvokih polke 'vrteli' po travi. Tudi vici so bili evropski: menda je pekel v Evropi, Slovenija bo že videla hudiča, ko pride v EU!

Tretja številka tega letnika je dobila novo grafično podobo. Uvodnik poroča o smrti Josa Aretza – 'tega doslednega Slovenca in moža prve ure' – »Odbor ga bo pogrešal!« O njem piše tudi predsednik Gorički: »Vsi smo ga poznali, velik Slovenec tretje generacije je bil. Kolikokrat nam je prišel na naše piknike igrat harmoniko, vedno dobre volje!«.

Filatelistični krožek OŠ Martina Krpana Ljubljana se priporoča za nizozemske znamke. Alexander iz Slovenije opozarja na 'lisice' v Ljubljani. Bianca Tapilatu, svetovna prvakinja v taekwondu (do 52 kg) iz Groningena, se je preselila v Maribor – k svojemu fantu Tomažu Baradi, ki je svetovni prvak v tem sportu v kat. do 63 kg. Na počitnicah v Portorožu je bilo sredi poletja izredno veliko Rusov, med njimi številni člani Dume, tj. ruskega parlamenta. Pristanišče Koper pa je začasna baza za SFOR; kakih 150 ameriških vojakov skrbi za zamenjavo vojaške opreme ameriškega SFOR-ja v Bosni. V Sloveniji še naprej gradijo avtoceste, konec avgusta so spet odprli 8km nove: met Šentjakobom in Krtino.

Dvojezična rubrika Ali ste vedeli? primerja obe državi in navaja razlike kot je dejstvo, da je v Sloveniji veliko več inženirk kot medicinskih bratov, na Nizozemskem pa ravno obratno!

Z novicami iz Južnega Limburga se oglašča Edy Bevk, ki povzema zgodovino tamkajšnjih Slovencev. LIPA napoveduje nastope narodno-zabavnega ansambla 'Nizozemska'.

Reisbureau 'Slovenie' sporoča, da bodo od leta 2002 naprej del 'A&P Holiday Tradinga', še naprej pa si prizadevajo, da bo Slovenija bolj prepoznavna na Nizozemskem. Tudi 10 let po osamosvojitvi je glede tega še veliko dela. Ambasada poroča o dovoljenjih za prebivanje v Sloveniji: za kakršenkoli namen že, pridobiti ga je treba pred vstopom v državo!

»Čudovito je, če en dan pred odhodom na počitnice v Slovenijo, v tebi neznani reviji, za katero doslej nisi vedel, da obstaja, odkriješ svoj članek v slovenščini, ki je sam ne obvladaš« piše Edy Bevk o svojem članku v prejšnji LIPI. Tudi zato se je takoj včlanil v Združenje. V tokratni številki popisuje svoj obisk Gregorčičevega rojstnega kraja, pa Kobarida, ruske kapelice itn. Gregorčičeve poti je želel obiskati zaradi njegove pesmi Veseli pastir, ki so ga pod taktirko Tona Koprivška peli pri 'Zvon'-u.

O koroških Slovencih, o Celovcu in Gosposvetskem polju piše Irena Vreček in navaja pritiske avstrijskih oblasti, ki so začele zapirati dvojezične šole. Članku sledi ponatis Izjave Svetovnega slovenskega kongresa, ki rojakom na avstrijskem Koroškem izraza vso moralno podporo, avstrijske oblasti pa poziva k spoštovanju mednarodnih sporazumov.

Fred Wolsink za učenje slovenščine priporoča CD-je: »Überlebenskenntnisse in Slowenisch van prof. Alois Wiesler«, ki jih je izdala Norea Verlag iz Celovca. Dragga Rinkema vabi v Arnhem na tečaj Slovenskega jezika in kulture. 'Frelih per pen' predstavlja Triglavska jezera – od Boga ustvarjen naravni čudež!

Za otroke tokrat basen O lisici in ježu, klasična pesem Josipa Stritarja V šoli in risana uganka, v kateri so bili pomešani pogovori. Tudi šale so bile 'šolske'. Bojan je tokrat 'tolkel' po zrezkih, ki jih je postregel v šunkini omaki in z majoliko črnega vina.

Pa še obvestilo iz Belgije, od koder vabijo na Slovenski dan katoliškega društva Slomšek.

V zadnji številki se Bojan Gorički po treh letih poslavlja z mesta predsednika, ostaja pa član Odbora. Iz Odbora je zaradi zdravstvenih težav izstopil Leon Kirn, nadomestil ga je Maarten Dragt. Novega predsednika bo Odbor volil na svoji naslednji seji. Občni zbori bodo poslej v novembru. Gost Boudewijn Sittrop, LIZE, je pohvalil LIPO, ki je edinstvo manjšinsko glasilo na Nizozemskem. Hkrati vabi k sodelovanju v odboru LIZE, da bo Združenje tudi tam zastopano. Po uvedbi evra bo članarina poslej 16 evrov za glavnega in po 2,5 evrov za družinske člane (do sedaj: 35 in 5 guldnov).

V oktobru je Mohorjeva družba, najstarejša slovenska založba, praznovala 150-letnico obstoja. Ustanovil jo je škof Slomšek, Irena Vreček pa popisuje njen pomen za Slovence v domovini in po svetu. Alexander poroča o odprtju nizozemskega veleposlaništva v Ljubljani. V Blejskem jezeru se je utopila Nizozemka srednjih let. Tokrat je suša poskrbela za škodo na poljih, v vinogradih in v sadovnjakih. V Savinjski dolini so odkrili prvi slovenski primer bolezni 'norih krav'. Slovenija se je uvrstila na Svetovno prvenstvo v nogometu! Iz Lipe izvemo vse podrobnosti o kvalifikacijah in kdo je zadel za slovensko moštvo.

Premier Drnovšek je odstopil, ker namerava naslednje leto kandidirati za slovenskega predsednika. V Kopru so odkrili veliko pošiljko orožja, ki so jo iz Malezije po-

slali v Avstrijo. Pivovarna Laško in belgijski Interbrew prevzemata pivovarno Union in Fructal. Pri gradnji predora pri Trojanah so težave, ker se italijanski izvajalec ne odziva na opozorila o nepravilnostih pri gradnji. Odprli so obvoznico okoli Maribora.

Edy Bevk opisuje oktobrsko turnejo zbora 'Zvon' v Rim, kjer jih je med splošno avdienco na Trgu Sv. Petra posebej pozdravil tudi papež. Zapeli so mu 'Zdravo Marijo', ki jo je skomponiral dirigent Ton Koprivšek. Poslušal je ves trg, potem pa je papež še dodal zahvalo za 70-let njihovega petja in apostolski blagoslov za pevce in njihove družinske člane. V novembru pa je dirigent Koprivšek praznoval 25. obletnico dirigentske službe. Sedaj vodi kar pet zborov, med njimi 'ZVON'. Pevci so mu, skupaj z zborom iz Velenja, zapeli v prepolni cerkvi v Lindeheuvelu, kjer je začel svojo dirigentsko pot. Na programu so bile številne njegove skladbe oz. pesmi, ki jih je priredil za svoje zборе.

Šale so si tokrat izposodili iz Družinske pratike.

Ambasada sporoča o vinskem festivalu in o promociji slovenskega vina na Nizozemskem. Tako se je pokušine vin udeležilo prek 60 veleposlanikov, ki so Slovenijo spoznali kot turistično, kulinarično in vinsko deželo. Jan Bongenaar je iz VIVE povzel članek o lepotah Kamniške Bistrice. Iz Telegrafa je obsežen članek o Lipicanjih. Rene Frelih modruje o življenju. V galeriji v Zierikzeeju razstavlja Jana Dolenc, ki zadnjih osem let živi v Leusdenu. Sedaj že potekajo priprave na Srednje- in vzhodnoevropski sejem v Deventerju, zanj se je mogoče prijaviti prek veleposlaništva. V marcu spet vabijo na nastop originalnih mladih Avsenikov v Winterswijk.

Uredništvo opozorja na slovenie.pagina.nl, kjer je mogoče najti povezave na zanimive spletne strani. V kratkem bo tam najti tudi povezavo na spletno stran Združenja.

Na obisku na Nizozemskem je bil državni sekretar Janez Potočnik, pogajalec za pristop k EU. Iz pogovorov, med drugim z državnim sekretarjem Benschopom, sledi ugotovitev, da imata obe državi enake poglede na glavne teme priključevanja.

Cene letalskih vozovnic v Ljubljano so se na prvi pogled pocenile – iz 470.00 na 285.00. Na drugi pogled pa ravno obratno: prva cena je v guldnih, druga v evrih – karte so se v bistvu podražile na 628.06 guldnov.

Triglav (kot enega izmed sedmih gorskih vrhov) so leta 1993, v okviru 'World's peace run', poimenovali 'Gora miru'. V splošnem kleparstvu z Vrhniko v ta spomin izdelujejo miniaturo Aljaževega stolpa.

Spomini nekdanjih sodelavcev De herrineringen van de oud - medewerkers

Silva Hagen Škoda

1. Od kod vas že poznamo?

Sem Silva Hagen Škoda in že 28 let stanujem v Tielu, skupaj z mojim možem Evertom. Najina hči Metka se je pred 3 leti preselila v Arnhem. Sem knjižničarka v RSG Lingecollege Tiel (Gimnazija in srednja šola Tiel). Od februarja 1998 do maja 2000 sem bila član odbora Združenja Prijateljev Slovenije in urednik glasila Lipe. Lipa je takrat izhajala 6 krat na leto in je imela 28 - 32 strani, več ali manj so bili vsi prispevki tako v slovenščini kot tudi v nizozemščini. Z uredniškim delom, pisanjem stalnih rubrik (Slovenski ljudski običaji, Otroški kotiček i.p.), s prevajanjem prispevkov in razpošiljanjem našega glasila sem imela kar dosti dela. Prav dobro se spomnim, kako zamudno je bilo spreminjati črke c, s, z v č, š, in ž. Lipo sem urejala v časih, ko so mi ostali člani Združenja svoje prispevke pošiljali po pošti, Alexander Vink celo zadnje novice iz Slovenije. Večino prispevkov nisem dobila na disketi, torej jih je bilo potrebno pretipkati. Ilustracije za članke sem v fotokopirnici najprej fotokopirala (iz knjig, revij) in jih dobesedno prilepila na originalne odtisnjene liste. Le-te so nato v fotokopirnici 160 - 170 krat fotokopirali. Dandanes se to zdi čudno, ampak pred 18 leti, s programom Word Perfect in brez spleta to drugače ni šlo. Lipo sem z veseljem urejala do maja 2000, takrat je uredništvo prevzel Freddie Wolsink, kasneje pa Tanja Mlakar. Do poletja 2007 pa sem skrbela za fotokopiranje in razpošiljanje Lipe.

2. Vaša povezava s Slovenijo?

Sem Slovenka, leta 1985 sem med poletnim izpopolnjevanjem študija nemščine v Bayreuthu v Nemčiji spoznala mojega nizozemskega moža Everta. Na Nizozemsko sem se preselila v letu 1989. Prvih 7 let nisem poznala nobenega rojaka in sem imela hudo domotožje po Sloveniji in sorodnikih. Pogrešala sem dolge pogovore v slovenskem jeziku, telefonski klici v Slovenijo so bili zelo dragi. Leta 1996 sem delala pri časopisu Dagblad Rivierenland in sodelavec mi je povedal, da pozna novinarka iz Utrechta, ki je poročen s Slovenko Lidijo Oosting. Od njega sem dobila Lidijino telefonsko številko in jo poklicala. Lidija mi je povedala za Združenje in tudi kdaj je prvo srečanje. Še danes se spomnim, kako sem bila vesela, ko sem na srečanju v Amsterdamu spoznala kar nekaj članov Združenja, med njimi pa je bila celo moja sošolka iz gimnazije.

Ko je Marjeta Tomšič po 4 letih urejanja Lipe (več ali manj je celo Lipo napisala 6 krat na leto sama) dejala, da res nima več časa za to delo in nihče drug ni hotel prevzeti uredništva od nje, sem se pač jaz "okorajžila". Zdelo se mi je res škoda, če naše glasilo ne bi več izhajalo, saj so člani Združenja velikokrat povedali, da jim domača beseda v Lipi veliko pomeni.

3. *Kaj vam je ob tem ostalo v najlepšem (mogoče tudi v manj lepšem spominu) iz tistega časa?*

Vsi spomini so zelo lepi, prireditve in srečanja so zmeraj potekala po slovensko veselo in pa po domače. Ob dobri slovenski jedači in pijači, in seveda narodno zabavni glasbi smo se poveselili in dostikrat do solza nasmejali. Meni je res veliko pomenilo, da sem se lahko pogovarjala v materinem jeziku. Pikniki v Austerlitzu so bili zelo družabni, celo tako, da nekega leta dolgo časa niti nismo opazili, da štirih 11-letnih deklic ni nikjer. Izgubile so se v gozdu, in ko nas je starše in ostale prisotne panika že res zelo dajala, jih je neki gospod, ki so ga ogovorile, pripeljal nazaj na mesto piknika.

4. *Kako sedaj spremljate dogajanje v Združenju?*

Samo preko Lipe oz. preko stikov z bivšimi člani Odbora.

5. *Slovenija je 25 let samostojna dežela, Združenje praznuje v juliju 25. obletnico delovanja – kaj želite obema 'slavljenčema'?*

Naši domovini iskrene častitke ob tem srebrnem jubileju, Združenju pa veliko uspehov tudi v prihodnosti tako z organizacijo raznoraznih prireditev in srečanj, kakor tudi z Lipo. Naj tako Lipa kakor Združenje ostaneta to, kar sta bila od začetka obstoja: povezava med Slovenijo in nami: Slovenci na Nizozemskem in z našimi nizozemskimi prijatelji.

Silva Hagen Škoda

1. *Waar kennen wij u ook alweer van?*

Ik ben Silva Hagen Škoda, ik woon al 28 jaar in Tiel, met mijn man Evert. Onze dochter Metka is drie jaar geleden verhuisd naar Arnhem. Ik ben bibliothecaresse op het RSG Lingecollege Tiel. Van februari 1998 tot mei 2000 was ik bestuurslid van Vrienden van Slovenië en redactrice van het verenigingsblad Lipa. Lipa werd toen 6x per jaar uitgegeven op 28-32 bladzijden en bijna alle artikelen waren in beide talen. Met de redactie, met het schrijven voor de vaste rubrieken (Slovenski ljudski običaji, Otroški kotiček), met het vertalen en versturen van het blad was ik echt wel even zoet. Ik kan me goed herinneren hoeveel werk het was om de letters c, s, z naar č, š, en ž te wijzigen. Redactrice was ik in de tijd dat de artikelen gewoon per post werden verstuurd, Alexander Vink zelfs met het laatste nieuws vanuit Slovenië. De meeste artikelen moest ik gewoon overtypen. De illustraties voor bij de stukken moest ik eerst fotokopiëren uit boeken of tijdschriften. Hierna heb ik ze letterlijk moeten plakken op het afdrukpapier. Dat werd dan zo'n 160 – 170 keer gefotokopieerd. Tegenwoordig klinkt dat raar, maar 18 jaar geleden ging het niet anders, zonder Word Perfect en zonder internet. Met plezier heb ik dit werk gedaan tot mei 2000, toen heb ik de redactie overgedragen aan Freddie Wolsink en later aan Tanja Mlakar. Tot de zomer van 2007 verzorgde ik nog het fotokopiëren en de verzending van Lipa.

2. *Wat is uw band met Slovenië?*

Ik ben Sloveense. In 1985 heb ik tijdens een zomercursus Duits in Bayreuth mijn Nederlandse man Evert leren kennen. Naar Nederland kwam ik in het jaar 1989. De eerste zeven jaar kende ik niet één Sloveen en had ik vreselijke heimwee naar Slovenië en mijn familie. Ik miste de lange gesprekken in het Sloveens, de telefoontjes naar Slovenië waren erg pijnlijk. In het jaar 1996 werkte ik bij het Dagblad Rivierenland. Van een collega daar hoorde ik over een journalist in Utrecht die getrouwd was met de Sloveense Lidija Oosting. Ik heb haar gebeld, ze vertelde me over de Vereniging en ook wanneer het eerstvolgende

evenement zou plaatsvinden. Ik kan me nog goed herinneren hoe blij ik was behoorlijk wat leden te hebben ontmoet in Amsterdam, onder wie zelfs een van mijn medescholieren van de middelbare school.

Toen Marjeta Tomšič na vier jaar Lipa-redactie aangaf te willen stoppen en echt niemand anders dat wilde overnemen, trok ik stoute schoenen aan en werd ik redactrice. Ik zou het jammer vinden als het blad zou ophouden te bestaan: de leden hebben vaak aangegeven hoe ze het Sloveense woord in Lipa weten te waarderen.

3. *Wat bleef uw leukste (en/of misschien een minder leuke) herinnering uit die tijd?*
De herinneringen zijn mooi, evenementen en ontmoetingen waren altijd zo Sloveens vrolijk en vertrouwd. Bij een lekker hapje en drankje en bij volksmuziek konden wij blij zijn en vaak vloeiden de tranen van het lachen. Ik vond het belangrijk Sloveens te kunnen spreken. De BBQ's in Austerlitz waren zeer gezellig, zó gezellig dat wij een keer niet eens hadden gemerkt dat vier 11-jarige meisjes waren verdwenen. Ze waren in het bos verdwaald en juist op het moment dat bij hun ouders de paniek dreigde toe te slaan werden ze door iemand teruggebracht.

4. *Hoe volgt u nu de huidige activiteiten van de Vereniging?*

Alleen via Lipa en via contacten met de oud-bestuursleden.

5. *Slovenië is 25 jaar onafhankelijk, de Vereniging viert in juli haar 25 jubileum – wat wenst u beide 'jubilarissen' toe?*

Aan ons vaderland een hartelijke felicitatie bij het zilveren jubileum.

En aan de Vereniging veel succes in de toekomst – met de organisatie van de evenementen en ook met Lipa. Dat zowel de Vereniging als Lipa blijven waarvoor ze zijn opgericht: als verbinding tussen Slovenië en Slovenen in Nederland en onze Nederlandse vrienden.

Marjeta Tomšič

Bilo je leta 1993, ko sem na počitniskem sejmu v Utrechtu naletela na Reisbureau Slovenië (Turistična organizacija Slovenije). Milena in Herman Hoops sta tam predstavljala svojo agencijo. Bila sem prijetno presenečena in beseda je hitro stekla. Po desetih letih sem prvič srečala Slovence na Nizozemskem. Milena mi je takrat povedala, da obstaja na Nizozemskem Združenje prijateljev Slovenije in me vprašala, če bi me to kaj zanimalo. Pustila sem ji svoj naslov in čez nekaj časa sem dobila informacije po pošti.

Tako sem se pridružila Združenju prijateljev Slovenije, katerega član sem še danes. Potem pa je že kmalu sledilo moje prvo srečanje z ostalimi člani na letnem sestanku v Nieuwegeinu. Veliko mi je v tistem obdobju pomenilo biti med Slovenci. Kar mi je s tistega prvega srečanja še posebno ostalo v spominu je to, da smo zapeli. Po dolgem času in seveda prvič odkar sem bila na Nizozemskem sem tu prepevala slovenske pesmi. To navado smo v združenju še dolgo ohranili in na naših srečanjih velikokrat zapeli.

Naslednje leto sem se pridružila odboru. Zanimivo je, da se nas je takrat kar nekaj prijavilo, več kot pa je bilo prostih mest v odboru. Tako je prišlo celo do volitev novih članov. Neverjetno. V odboru sem prevzela nase urejanje in izdajanje Lipe skupaj z Marlin Muuse in Margreet Iskra. Člani odbora so odhajali, prihajali so novi. Čez kakšni dve leti sem Lipo urejala sama in tako do leta 1998, ko sem redakcijo predala Silvi Hagen Škoda in prenehala z aktivnim delom v odboru. Lipo smo izdajali 6 krat na leto. Dela je bilo ogromno. Računalniki niso bili tako razširjena zadeva, kot so danes. Uporabljali smo jih v glavnem za obdelavo besedila, bili so moderna oblika pisalnega stroja. Izmenjave podatkov preko računalnika še

ni bilo, Internet je bil še dobesedno v plenicah. Prispevki za Lipo so prihajali na papirju po pošti in jih je bilo nato seveda treba pretipkati in prevesti. Nekateri sodelavci pa so mi na srečo tudi že pošiljali diskete s članki. Te diskete smo si potem na dva meseca izmenjavali. Pri tem je bilo treba premostiti tudi nekaj praktičnih ovir. Nismo vsi uporabljali istih računalniških programov in tako se je zgodilo, da sem imela doma hkrati v uporabi dve zadnji verziji Word Perfecta in pa prvi Word, ki je ravno takrat prišel na tržišče, da sem lahko prebirala in obdelala različne prispevke z disket. Slike in ostale podobe se je enostavno lepilo na papir k besedilu. Ko je bila spet ena številka Lipe gotova sem nov kupček papirnatih pol oddala (najcenejšemu!) tiskarju v kopirnico s primernim kopirnim strojem, ki je kopije spremenil v lične knjižice.

Te sem nato opremila z nalepkami z naslovi, prilepila znamke in jih razposlala vsem članom združenja. Znašli smo se in Lipa je dobivala zmeraj boljšo podobo. Platnice so bile obarvane letnemu času primerno: za božiča rdeče, zimsko številko belo, spomladi rumeno, poletne številke zeleno in modro in jeseni mislim da rjavkasto. Lipa je imela enoten stil skozi vse številke in nekaj stalnih rubrik: Bojan Gorički je s prijatelji predstavljal slovenske gostilne in z nami delil svoje kuharske recepte, Alexander Vink pa je iz Slovenije poročal o raznoraznih aktualnostih. Sama sem se na primer lotila serij člankov o znamenitih Slovencih na tolar-skih bankovcih in pa o vinorodnih področjih v Sloveniji. Težko je bilo dobiti dovolj prispevkov. Dela za uredništvo je bilo ogromno. Imela sem občutek, da na vsaka dva meseca pišem diplomsko nalogo. Kljub temu imam lepe spomine na tisti čas. V odboru združenja smo bili res aktivni. Imeli smo veliko prireditev in srečanj. Odšli smo celo na delovni obisk k takratnemu ambasadorju Republike Slovenije za Benelux v Bruslju, sedaj žal že pokojnemu, Jaši Zlobcu. V Haagu takrat namreč še ni bilo slovenske ambasade. Imeli smo slovenskega predstavnika v Lize. Naša srečanja so bila dobro obiskana. Tako smo se dobivali za Martino-

vanje, pa za novo leto, pripravili smo različna predavanja in prireditve za slovenski kulturni praznik, organizirali prvo nizozemsko prvenstvo v taroku (ki je imelo že kar nekaj ponovitev), sodelovali smo s plesno skupino Nizozemska iz Limburga, ki je večkrat popestrila naša praznovanja, nepozabni, tudi že pokojni, Jos Aretz pa nam je zaigral na harmoniko. Imeli smo stike s klubom oboževalcev Avsenika na Nizozemskem in organizirali obiske koncertov Gašperjev.

In ker Slovenci ne moremo brez piknika, sem v odboru dobila nalogo, da najdem nekje bolj centralno, en primeren "piknikplac", kjer bomo z našim združenjem lahko kurili in pekli. Tako smo takrat začeli z našim piknikom za Dan državnosti konec junija na gozdnih jasad v Austerlitzu, ki se je leta kasneje preselil v Utrecht. In tudi potem, ko sem zaključila z Lipo in delom v odboru, sem še dolgo obiskovala skoraj vsa srečanja združenja in pomagala pri organizaciji piknika. Radi smo se srečevali, uživali smo ob Bojanovi kulinariki in se skupaj veselili. Kdaj pa kdaj se še vidimo, srečanja so prisrčna, a žal niso več tako pogosta.

Ko takole obujam spomine, se še lele dobro zavem, da je pravzaprav že kar precej časa minilo od mojih redakcijskih let. Ni kaj, tako pač je. Takrat v devedesetih letih smo imeli veliko več osebnih stikov. Elektronske pošte še ni bilo, internet nam ni odpiral vrat do vseh mogočih podatkov, do časopisa, glasbe, družbena omrežja so prišla šele veliko kasneje. Slovenija je bila takrat za nas veliko bolj daleč, kot pa je danes. Tehnologija je medtem skokovito napredovala in tale moja zgodba danes zveni že kot neka davna pravljica...

Marjeta Tomšič

In het jaar 1993, na bijna 10 jaar in Nederland, trof ik op de Vakantiebeurs in Utrecht de stand van Reisbureau Slovenië van Milena en Herman Hoops. Ik was prettig verrast. Na al die jaren ben ik voor het eerst een Sloveense in Nederland tegengekomen. We raakten aan de praat en Milena heeft mij over de Vereniging Vrienden van Slovenië verteld. Wat was ik blij. Ik heb haar mijn adres gegeven en een poosje later heb ik de informatie over de vereniging thuis ontvangen. Zo ben ik bij de vereniging gekomen waar ik tot op heden lid van ben gebleven. Hierop volgde al snel de eerste ontmoeting met andere leden op de jaarvergadering in Nieuwegein. Ik vond het prachtig om hier in Nederland even tussen Slovenen te kunnen zijn. Wat mij van deze dag nog het meest bij is gebleven is dat we samen gezongen hebben. Na een lange periode heb ik weer Sloveense liederen gezongen. Deze gewoonte hebben we bij de vereniging lang in eer gehouden; er werd vaak gezongen. Het jaar daarop ben ik aangetreden tot het bestuur. Een interessant detail van toen is, dat wel erg veel nieuwe kandidaten voor het bestuur zich opgegeven hebben en dat we uiteindelijk hebben moeten stemmen wie er allemaal in het bestuur kwam. Dat is haast niet voor te stellen. In het bestuur was mijn taak de redactie van de verenigingsblad Lipa; in het begin samen met Marlien Muuse en Margreet Iskra. Er kwamen wat wijzigingen in het bestuur en na ongeveer 2 jaar zette ik de redactie alleen voort tot 1998 toen ik deze aan Silva Hagen Škoda heb overgedragen. In dat jaar ben ik ook gestopt als lid van het bestuur. Lipa kwam uit 6 keer per jaar. Dat was best veel. De computers hebben wij nog niet kunnen gebruiken zoals dat vandaag het geval is. De PC hebben we gebruikt voor tekstverwerking, als een moderne typemachine. Gegevens uitwisselen via het net en downloaden kenden we nog niet. Internet was nog in kinderschoenen. De bijdragen voor Lipa kwamen veelal per post, moesten dan weer overgetypt en vertaald worden. Sommige medewerkers hebben gelukkig diskettes met artikelen opgestuurd die we dan om de twee maanden met

elkaar uitwisselden. Ik moest best inventief zijn en heel wat obstakels overbruggen. Zo gebruikte niet iedereen dezelfde programma's. Op gegeven moment had ik thuis op het PC de laatste 2 versies van Word Perfect en de eerste versie van Word, die toen net op de markt kwam, zodat ik alle toegestuurde bestanden heb kunnen openen.

De foto's werden geknipt en bij de tekst geplakt en uiteindelijk als een nummer van Lipa weer af was heb ik een pak A4-tjes afgeleverd bij de goedkoopste drukker, waar het dat op een geavanceerde kopieermachine tot kleine boekjes werden omgetoverd.

Gaandeweg had Lipa een steeds mooiere uitstraling. De kaft kreeg een kleur van het seizoen: met Kerst rood, het winternummer was wit, in de lente geel, zomers groen en blauw, in het najaar denk ik bruin. Lipa had een eigen huisstijl met een aantal vaste rubrieken: Bojan Gorički schreef met zijn vrienden de recensies van herbergen en restaurants in Slovenië en had daarnaast een kookrubriek met recepten, Alexander Vink stuurde ons uit Slovenië de bijdragen over allerlei actualiteiten op. Zelf heb ik een serie artikelen geschreven met als thema de beroemde Slovenen op de Tolar biljetten en over de wijngebieden in Slovenië. Het was moeilijk om voldoende bijdragen voor Lipa te krijgen. Alles bij elkaar was heel veel werk en om de twee maanden had ik het gevoel dat ik een scriptie aan het schrijven was.

Toch heb ik leuke herinneringen aan die tijd overgehouden. In het bestuur van de vereniging waren we in die tijd zeer actief. We hebben vele bijeenkomsten en festiviteiten georganiseerd. We zijn zelfs op een werkbezoek geweest bij de toenmalige, helaas te vroeg overleden, ambassadeur van de Republiek Slovenië voor Benelux in Brussel, de heer Jaša Zlobec. In Den Haag hadden we toen nog geen Sloveense ambassade. Onze bijeenkomsten waren goed bezocht: Sint Maarten, Nieuwjaars borrel, optredens en lezingen voor de Sloveense culturele dag. We organiseerden o.a. de eerste Nederlandse tarok kampioenschap; deze kent inmiddels een aantal herhalingen. We hebben goed contact gehad met de Sloveense folkloredansgroep Nizozemska uit Limburg die vaker bij ons opgetreden heeft. Nooit zal ik Jos Aretz vergeten, hij heeft voor heel wat mooie harmonica- en zangmomenten gezorgd. Ook hebben we contact gehad met de Avsenik fanclub in Nederland en hebben we zo een paar bezoeken aan concerten van de Gašperji georganiseerd.

En omdat Slovenen niet zonder een picknick kunnen, is mij op gegeven moment opgedragen om, ergens centraal in het land, een picknick plek te vinden waar wij ook vuurtje zouden mogen steken en barbecueën. Dat was het begin van onze jaarlijkse picknick eind juni in het bos van Austerlitz ter ere van de Sloveense onafhankelijkheidsdag. Deze picknick is jaren later verhuisd naar Utrecht.

Nadat ik gestopt ben met Lipa heb ik nog lang nagenoeg alle bijeenkomsten van de vereniging bezocht en heb ik geholpen bij de organisatie van de picknick. De leden van de vereniging van toen kwamen graag bij elkaar, we genoten van de culinaire kunsten van Bojan en we hadden veel pret. Tegenwoordig zien we elkaar niet zo vaak meer, maar de ontmoetingen blijven hartelijk en we zijn blij elkaar weer te zien.

Als ik nu zo de herinneringen ophaal dan merk ik dat één en ander zich eigenlijk al een heel tijd geleden heeft afgespeeld en dat mijn Lipa periode intussen tot verre verleden behoort. Zo is het nu eenmaal. Toen, in de jaren 90, hadden we veel persoonlijk contact. Er was geen e-mail, geen internet met toegang tot zowat alle informatie die je hebben wilt, tot kranten en tot muziek, het heeft nog heel lang geduurd voordat de sociale media die we nu kennen gekomen is. Slovenië was voor ons veel verder weg dan vandaag. Technolo-

gische ontwikkelingen zijn sindsdien razend snel gegaan en dit verhaal van mij lijkt wel oud sprookje te worden...

Alexander Vink

1. Od kod vas že poznamo?

Večina bralcev me pozna preko moje rubrike 'Novice iz Slovenije', v kateri sem za Lipo strnjeno pisal o dogodkih v Sloveniji. V začetnih letih (1991-1992) sem bil aktiven tudi v Združenju na Nizozemskem. Prihajam namreč iz Amsterdama, moja mama je iz Prekmurja, oče pa iz Enschedeja.

Po selitvi v Slovenijo sem sam predlagal to rubriko, takrat ni bilo v nizozemskih nobenih novic iz Slovenije. Poleg pisanja za Lipo sem redno sodeloval z Wereldnetom, oddajo nizozemskega radia.

V Sloveniji sem delal v različnih podjetjih, sedaj pri Vinmar-ju, ki je najemnik in potencialni kupec Vinagove kleti v Mariboru.

Klet je od leta 2014 spet odprta in trži vina znane tradicionalne znamke Vinag.

2. Vaša povezava s Slovenijo?

Mama je Prekmurka, tako smo bili skoraj vsako leto na počitnicah v takrat še Jugoslaviji. Bil sem tudi na 'Poletni šoli' Filozofske fakultete v Ljubljani. Konec leta 1991 sem se vključil v Združenje prijateljev Slovenija na Nizozemskem. Od leta 1992 živim v Moravskih Toplicah v Sloveniji. Tu sem aktiven pri lokalnem hokejskem klubu.

3. Kaj vam je ob tem ostalo v najlepšem (mogoče tudi v manj lepšem spominu) iz tistega časa?

V lepem spominu so mi ostala srečanja s takratnim predsednikom Kučanom, predsednikom vlade Drnovškom in takratnim ministrom za zunanje zadeve Thalerjem. In seveda poročanje za Nizozemski radio o srečanju predsednikov Busha in Putina v Sloveniji.

Nekaj let nazaj sem v Ljubljani srečal tudi sedanji kraljevi, takrat prestolonasledniški par: Willema-Alexandra in soprogo Maximo.

4. Kako sedaj spremljate dogajanje v Združenju?

Prek Facebook-a in spletne strani. Še vedno pa seveda prejemam Lipo, mogoče bom še kdaj kaj napisal za naše glasilo.

5. Slovenija je 25 let samostojna dežela, Združenje praznuje v juliju 25. obletnico delovanja – kaj želite obema 'slavlencema'?

Da si bo Združenje še v večji meri prizadevalo za promocijo Slovenije v deželah Beneluxa - tako za turiste kot za poslovno sodelovanje med podjetji. In seveda, da se bo Združenje se naprej razvijalo in rastlo!

Alexander Vink

1. Waar kennen wij u ook alweer van?

De meeste lezers kennen mij van de rubriek 'Actuele ontwikkelingen in Slovenië' in het blad Lipa, waarin ik kort en bondig schreef over de actualiteiten in Slovenië. In het begin van het verenigingsbestaan (1991-1992) was ik ook actief in de vereniging in Nederland. Oorspronkelijk kom ik namelijk uit Amsterdam, mijn moeder is afkomstig uit Prek-

murje en mijn vader uit Enschede.

Toen ik hierna naar Slovenië ging heb ik zelf het voorstel gedaan voor deze rubriek; in de Nederlandse media was er namelijk zelden of nooit informatie uit en over Slovenië te vinden. Naast het schrijven voor Lipa ben ik ook regelmatig op de Nederlandse radio geweest, o.a. in het programma Wereldnet.

Hier in Slovenië heb ik voor verschillende bedrijven gewerkt, nu werk ik bij Vinmar. De bedrijf huurt de grootste wijnkelder 'Vinag' onder het stadscentrum van Maribor, maar wil deze uiteindelijk gewoon kopen. De kelder is sinds eind 2014 weer geopend voor het publiek en heeft de bekende wijnen van het oude merk Vinag weer op de markt gezet.

2. *Wat is uw band met Slovenië?*

Mijn moeder komt dus uit Prekmurje en ik was bijna elk jaar in voormalig Joegoslavië op vakantie. Ook bezocht ik de zomerschool 'Poletna šola' aan de Filosofische Faculteit in Ljubljana. Eind 1991 werd ik lid van de vereniging in Nederland. Sinds 1992 woon ik in Moravske Toplice, Slovenië. Sindsdien ben ik ook actief betrokken bij de lokale hockeyvereniging Moravske Toplice.

3. *Wat bleef uw leukste (en/of misschien minder leuke) herinnering uit die tijd?*

Indrukwekkend waren de ontmoetingen in het begin van deze tijd met de toenmalige president Milan Kučan, de toenmalige premier Janez Drnovšek en toenmalige minister van Buitenlandse Zaken Zoran Thaler. En uiteraard het verslag uitbrengen voor de Nederlandse Radio over de ontmoeting Bush-Putin in Slovenië.

Enkele jaren terug heb ik ook de huidige Koning Willem-Alexander en zijn echtgenote Máxima in Ljubljana ontmoet.

4. *Hoe volgt u nu de huidige activiteiten van de Vereniging?*

Via Facebook en de website lees ik hierover en ik ontvang ook de Lipa. Ik ben best bereid daar nog wat voor te schrijven!

5. *Slovenië is dit jaar 25 jaar onafhankelijk; de Vereniging viert in juli haar 25ste jubileum – wat wenst u beide 'jubilarissen' toe?*

Dat de Vereniging Slovenië nog meer zal promoten in de Benelux – zowel voor de privé bezoeken als ook voor de zakelijke samenwerking tussen bedrijven. En uiteraard dat de Vereniging verder zal groeien!

LIPA – de eerste 10 jaar

Bij een zilveren jubileum hoort een blik terug en een blik vooruit. Hoe verder – hierover in de komende LIPA, na de Ledenvergadering. Hier hebben wij voor u een overzicht voorbereid over de activiteiten van de eerste 10 jaar van Vrienden van Slovenië.

In eerste instantie zou dat geen moeilijke taak moeten zijn: dankzij het vlijtige werk van onze voorgangers hebben wij een rijk archief waar wij uit kunnen putten. Wij zullen jullie niet vermoeien met notulen en officiële documenten – want wij hebben LIPA! In ons verenigingsblad is zowel de historie van de Vereniging als ook van de Sloveense gemeenschap in banden met Nederland vastgelegd. Tegelijk

konden wij via LIPA de eerste stappen volgen van ons vaderland op weg naar haar zelfstandigheid en de internationale erkenning. Maar juist wegens de omvang en rijkdom hiervan werd dat toch een moeilijke taak.

Voor u ligt het resultaat van enkele weken werk. Maakt u zich op voor het lezen van talrijke namen, opsommingen van evenementen en toenmalig nieuws uit Slovenië. En graag bij het lezen niet vergeten dat in de beginjaren nog geen internet, mail, sociale media en de digitale techniek bestond, die ons nu zo intensief verbinden.

Hier ook dank aan ons trouwe lid Marjan Selan, hij heeft zijn LIPA's beschikbaar gesteld waarmee wij ons archief konden completeren.

Jaargang 1 – jaar 1992: Twee zwart-witte LIPA's

Zijn naam vinden wij al in de eerste editie, uit september 1992. In de colofon staat dat de toenmalige voorzitter Van Krevel heette, plaatsvervangend voorzitter was (nu helaas al overleden) Pavel Iskra, secretaris was Marjan Selan en de penningmeester Herman Hops. LIPA-redacteur was Antoon Oosting, technisch-redacteur was Oscar Foeken. Vier Nederlanders, twee Slovenen, ook LIPA voornamelijk tweetalig.

In het eerste artikel lezen wij over de humanitaire hulp voor de vluchtelingen in Slovenië. Onder andere brengt de redactie het bedankje van de Sloveense overheid ter sprake, waarin sprake was van kwalitatief goede goederen die de Vereniging stuurde naar de vluchtelingencentra in Slovenië. Verder lezen wij, dat de Slovenen nog een visa nodig hadden voor het reizen naar Nederland en wat te doen als bepaalde verzekeringen de eventueel in Slovenië opgelopen schade niet willen vergoeden.

10 oktober 1992 heeft de Vereniging Slovenski dan in Delft georganiseerd. Op de presentatie van Sloveense wijnen en bezienswaardigheden, die ook door de afvaardiging van de Gemeente Delft en de Sloveense ambassade in Brussel zijn bijgewoond, volgen 's avonds een veselica voor de leden van de Vereniging.

Bij de hierop volgende LIPA werkte ook Margreet Iskra mee. Hierin goed nieuws: nadat Slovenië beloofde, de eventuele illegalen terug te nemen, is de visumplicht voor Slovenen afgeschaft. Naast de voordelen voor de gewone reizigers en voor de economische, culturele en sportuitwisseling was volgens de toenmalige minister Van den Broek dit ook "een belangrijke stap tot de versterking van de banden met de jonge democratische staat!" Commentaar in LIPA: met deze belangrijke stap wachtte hij wel van januari tot november 1992, in die tijd was het Sloveense paspoort minder waard dan dat van Joegoslavië!

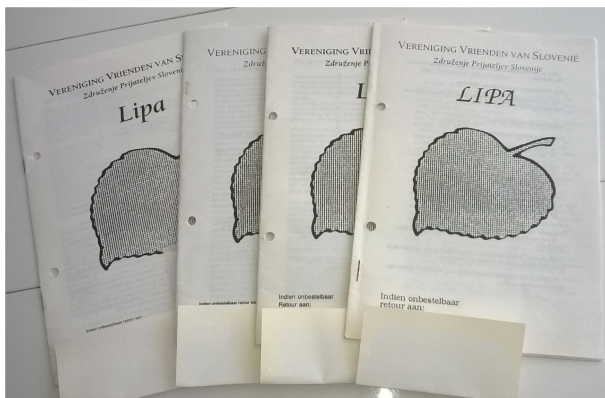
Nog nieuws uit Slovenië: er zijn nieuwe tolar-biljetten uitgebracht, als illustratie diende de afbeelding van de schilder Rihard Jakopic op het 100-tolarbiljet.

Jaargang 2 – jaar 1993: LIPA al vier keer per jaar!

De voorzitter becommentarieert (alleen in het Nederlands) de ontwikkelingen in Slovenië en vooral haar steeds groeiende integratie in de internationale gemeenschap.

Voor iedereen nuttig is het overzicht van de (gedeeltelijk) nieuwe feest- en vrije dagen in Slovenië.

Voor Slovenen volgt in het Sloveens de mededeling over de verplichte inwisseling van de identiteitsdocumenten. Na 25 juni zijn de oude, nog van Joegoslavië, niet meer geldig. Voor de Nederlandse Vrienden van Slovenië is de beschrijving van de vakantie in Bohinj bestemd. Marlien Muuse

2.letnik - 1993

rondt deze als volgt af: “Wat gaat er dan boven een boterham met zaska in de zon. Ik heb het gevoel dat ik even aan Slovenië snuffel en dat het hier best uit te houden is. Maar dat hoef ik U niet te vertellen, U kent dat gevoel”.

Ook de ode aan Tomos is in het Nederlands. ‘Tomos Nederland’ was sinds 1982 het eerste en het enige bedrijf voor 100% in Sloveense handen. In het 2e nummer van deze jaargang vinden wij ook een advertentie voor Tomos.

De oproep tot hulp aan de drie kinderdagverblijven in Slovenië – “Speelgoedactie” – volgende in beide talen: de Vereniging verzamelde speelgoed en educatiemateriaal voor de kinderdagverblijven aan de Sloveense kust. Hierna volgt een aantal kopieën van artikelen over Slovenië uit diverse media, info over de autotreinverbinding met Ljubljana en de handleiding voor de installatie van Sloveense letters voor de PC-toetsen.

De voorzitterscolumn in het derde nummer brengt ook ter sprake hoe de Nederlandse media zich niet (willen) verdiepen in het ‘ conflict van de voormalige Joegoslavië’ . Voor de Nederlanders is Slovenië nog steeds onderdeel van Joegoslavië: “Misschien dat de aankomend honorair consul van Slovenië in Nederland, oud-minister Kruisinga, ons kan helpen daar iets aan te veranderen”. Via LIZE - Landelijk inspraakorgaan Zuid-Europeanen – is de Vereniging een officiële gesprekspartner van de regering geworden. Samenwerking met soortgelijke clubs en verenigingen uit midden-Europa zal volgens Van Kreveld zeker helpen bij de erkenning van Slovenië.

Hoe hij aan Slovenië zijn hart heeft verloren beschrijft voor LIPA de Belgische senator Willy Kuijpers. Zijn huwelijksreis leidde hem en zijn vrouw in een klein DAF-je naar de Sloveense Istra. Als Europarlementariër (tussen 1984 en 1989) heeft hij tijdens het debat over minderheden contacten gelegd met het Sloveense cultuur-economisch verband. Naar aanleiding van zijn bezoek in de Cartusie Pleterje, waar hij ook de waardevolle boekwerken heeft gezien van de Nederlandse mystici, vraagt hij zich af: “Waar zijn de grenzen van onze kunstmatige landen en ideologieën?”

Het bericht van de 3e ledenvergadering (uitsluitend in het Nederlands) gaat over het verslag van het Verenigingsjaar 1993 en over de plannen voor 1994. Nieuwe bestuursleden zijn geworden Stanislav Blažič uit Eindhoven en Vesna Marolt uit Amsterdam. Wegens de ophoging van de verzendkosten is de ledencontributie verhoogd met 5 guldens. Omdat de gemeentelijke subsidie is weggefallen kan het literaire evenement in de herfst niet doorgaan. Maar er is weer Slovenski Teden in Delft gepland (in samenwerking met ‘Het Trefcentrum’) en er is bezoek aangekondigd van de 72-koppige delegatie uit Tolmin: er komen een voetbal-, een basketbal- en een volleybalteam, een zangkoor en een dansgroep. Als eerste bijdrage in de nieuwe rubriek Slovenen in Nederland vat voorzitter Van Krevel de historie van de Slovenen hier samen.

Nr. 4 brengt het nieuws over de verandering van het internationale telefoonnummer van Slovenië: in plaats van 0038 moet dat voortaan 00386 zijn. De voorzitter bericht over het passeren van Slovenië als er sprake is van de uitbreiding van de EU en de NAVO. De professionele onderhandelaars zullen hun werk doen, maar ook de leden van de Vereniging zullen de media en overheid blijven attenderen op een meer reële kijk op Slovenië.

Het verhaal over de handelswegen, die in de historie Slovenië hebben doorkruisd, wordt opgevolgd door de uitnodiging naar de 12e zomerschool van de Sloveense taal in Ljubljana. Het Thema: ‘Sloveens immers – met het dual – taal voor de verliefde stellen!’. Marije Gorički nam uit Nederland de uitnodiging aan: omdat haar vader Sloveen is en omdat ‘več znaš, več veljaš’! Ze wilde later ook in Maribor studeren, voor nu belofde ze dat ze haar belevenissen voor LIPA zal beschrijven.

Over de geschiedenis van de Slovenen in Limburg en over hun blad “Rafael”, dat tussen 1931 en 1935 werd uitgegeven, schrijft uitgebreid dr. Marjan Drnovšek. Voor de afsluiting nog een interessant artikel uit het Eindhovens Dagblad over de voetbalwedstrijd tussen Ajax en het kroatische Hajduk. Wegen de onrustige situatie werd deze in de ‘pittoreske hoofdstad van Slovenië’ gehouden. En hebben de Nederlanders kunnen lezen hoe veilig Ljubljana is – 1:0 voor Slovenië!

LIPA kostte 5 gulden, voor de leden was ze natuurlijk gratis. In de voorzitterscolumn lezen wij over de geschiedenis van de Sloveense evenementen in Zuid-Limburg vanaf de jaren 20 van de vorige eeuw. Maar ook in Amsterdam van de jaren 30 en in Rotterdam nog voor de 1e Wereldoorlog wisten Slovenen elkaar te vinden. Vereniging Vrienden van Slovenië is met haar driejarig bestaan de jongste, maar toch wel in die tijd uniek – omdat ze zowel de Slovenen als ook de Nederlandse Vrienden van Slovenië verbindt! En zij is de officiële gesprekspartner voor de Nederlandse en Sloveense overheid, en organisaties zoals de ANWB.

Als bijlage bij deze LIPA is te vinden de folder voor de ‘Slovenski teden v Holandiji’ – van 14 tot 19 maart 1994 in de Delftstede in Delft. De Vereniging zal de Sloveense cultuur aan de bezoekers presenteren met een fototentoonstelling, met diverse lezingen en met het optreden van de dansgroep ‘Nizozemska’. Over het succes van dit evenement lezen wij verder in de hierop volgende editie van LIPA.

In de rubriek Slovenen in Nederland ontstond een discussie over het aantal Slovenen in Limburg voor de 2e Wereldoorlog: Franc Drenovec citeert publicaties waarin sprake is van 4.000 Sloveense mijnwerkers en hun gezinnen.

De nieuwe voorzitter is Judita Strohmaier uit Celje, nu al 15 jaar woonachtig in Den Haag. Ze is hogeschooldocente economie en marketing. Hoewel ze maar twee maanden lid is van de Vereniging heeft ze de kiezers weten te overtuigen met haar ‘programma’. Naast haar waren ook bestuursleden plaatsvervangend voorzitter Bojan Gorički, secretaris Pavel Iskra, penningmeester Siem Edink en Frank van Krevel en Vesna Marolt als leden. Bestuursleden Marlein Muuse en Marjeta Tomšič zorgden voor LIPA.

De voorzitterscolumn was in beide talen, de andere stukken merendeels of in het Nederlands of in het Sloveens. Naast de uitnodigingen voor diverse evenementen valt op het verslag van de ‘Slovenski Teden’ in Delft. Deze werd geopend door de toenmalige ambassadeur in Brussel, Jaša Zlobec. Op de ontmoeting met de Nederlandse ondernemers sprak de Sloveense staatssecretaris Vojka Brvar. In de reeks van evenementen werden de muzikale optredens bijzonder gewaardeerd: een betere combinatie als muziek, lekker eten en drinken bestaat niet! Apart werd dansgroep ‘Nizozemska’ uit Limburg genoemd en de accordeonist Jos Aretz, tot in de late uurtjes zorgden ze voor de uitgelaten stemming.

Op deze plek vinden wij ook een oproep aan de lezers om eigen vakantietips voor Slovenië te delen. En nog de afsluiting van het debat over het aantal Slovenen in Limburg: Frank van Krevel bedankt voor de repliek en voor de nieuwe gegevens. Volgens hem is het sowieso de tijd om een wetenschappelijk onderzoek hiernaar

te verrichten. De Sloveense Academie voor wetenschap en kunst heeft al een project gestart, hieraan werkt Frank ook mee.

In het 3e nummer van dit jaargang nodigt de voorzitter op vakantie naar Slovenië, apart wijst ze op de talrijke warmwaterbronnen. Ze nodigt iedereen ook uit voor de traditionele viering van de Sloveense onafhankelijkheidsdag, op 25 juni a.s.

De rest van de artikelen is alleen in het Nederlands. Het bericht over de stedenband tussen Velenje en Schiedam wordt opgevolgd door de beschrijving van de weg van het Sloveense nationale voetbalteam naar het EK van 1996. Hier wordt ook de dansgroep Nizozemska voorgesteld, de dansers gaan in de zomer op tournee naar Slovenië.

Voor de leden nog een reeks van de 'Laatste ontwikkelingen in Slovenië' en over het referendum over het aantal/omvang van de Sloveense gemeentes.

Het volgende – dubbele nummer – nodigt uit voor de St. Maartens-viering in Heerlen: voor de leden gratis, ook kan er gezorgd worden voor een gunstig geprijsde overnachting.

Na lange inspanningen lijkt het nu dat de Sloveense lessen van start zouden kunnen gaan: de voorzitter vraagt de geïnteresseerden om zich aan te melden. Alexander Vink bericht weer over de 'Laatste ontwikkelingen in Slovenië': de economische vooruitzichten zijn gunstig. De regering houdt zich bezig met een credit-affaire, hierdoor moest de minister van justitie aftreden. Bij de 'allerlaatste ontwikkelingen in Slovenië' lezen wij verderop over de kandidatuur van Slovenië voor de organisatie van de Olympische spelen 2002, over de nieuwe coalitie en over de vooruitgang bij de onderhandelingen voor de toetreding van de Slovenië tot de EU.

"Slovenië in de Nederlandse media' is een overzicht van de reeks artikelen, die allemaal heel positief berichten en het bezoek aanbevelen in dit 'miniatuur Europa'

In de Kerst-LIPA vinden wij naast de feestwensen van de voorzitter ook haar uitnodiging voor de Winterschool van de Sloveense taal en voor het taroktoernooi in januari volgend jaar in Delft. In beide talen volgt dan ook de uitleg van het tarokspel, deze schreef Pavel Iskra.

Het verhaal over de klokken voor Ivančna Gorica werd geschreven door diaken Peters uit Voorburg: van de eerste ontmoeting met de pastoor Joze Kastelic in Portoroz in het jaar 1988 in Portorož tot zijn hulp bij de bouw van zijn kerk in Ivančna Gorica. De klokken voor deze kerk heeft Peters geregeld. Omdat de klokken van de Hl. Jeroenkerk in het Haagse Spoorwijk door een brand zijn verwoest, moest hij veel moeite doen om van de beheerder van de al in 1985 gesloten kerk van H. Lidwien de klokken te krijgen die nu sinds Pinksteren 1992 hangen in de genoemde Sloveense kerk.

In de "Laatste ontwikkelingen in Slovenië' is er sprake van de politieke spanningen en de aankomende verkiezingen. Op de snelweg tussen Maribor en Ljubljana zijn files, "hier is het verstandig om te stoppen bij het restaurant Storman".

Voorafgegaan door een aantal artikelen over de verhuizing naar Slovenië schrijft Meta Kalin over haar verhuizing naar Nederland: na 2,5 jaar mist ze het meest haar werk en vrienden, haar nieuwe vaderland noemt ze: “een gemeenschap van bescheiden mensen, iedereen is gelijkwaardig”.

Marije Gorički vervolgt haar beschrijving van de ervaringen in Slovenië, deze keer deelt ze het verhaal over haar studie. Na de begintoestanden met de huisvesting en met het personeel van de Studentenzaken van de Economische faculteit in Maribor kreeg ze uiteindelijk studiefinanciering en een kamer in Ljubljana. Na een jaar besloot ze met zwaar gemoed toch wel haar studie in Nederland te vervolgen.

De lezers maken in het vervolg kennis met St. Maarten en met de eerste ‘Beroemde Slovenen op de tolar- biljetten’, omvangrijk in beide talen beschreven in de volgende LIPA’s door Marjeta Tom

Jaargang 4 – jaar 1995: Aandacht voor de banden tussen beide landen

In de openingscolumn klaagt de voorzitter dat ze in de Kerstvakantie in Slovenië geen Nederlanders is tegengekomen. Ze hoopt dat hier echt verandering in komt. In april zal de Ledenvergadering plaatsvinden, deze keer in Delft. Volgens de uitnodiging zal na een tweetal lezingen een buffet en veselica volgen – tot 24.00 uur! Bijdrage voor het buffet en veselica was voor de leden 32,5 gulden, voor anderen 47,50: 40 gulden voor het buffet en 7,50 voor veselica. Tegelijk ook het oproep aan de leden zich voor het bestuur beschikbaar te stellen.

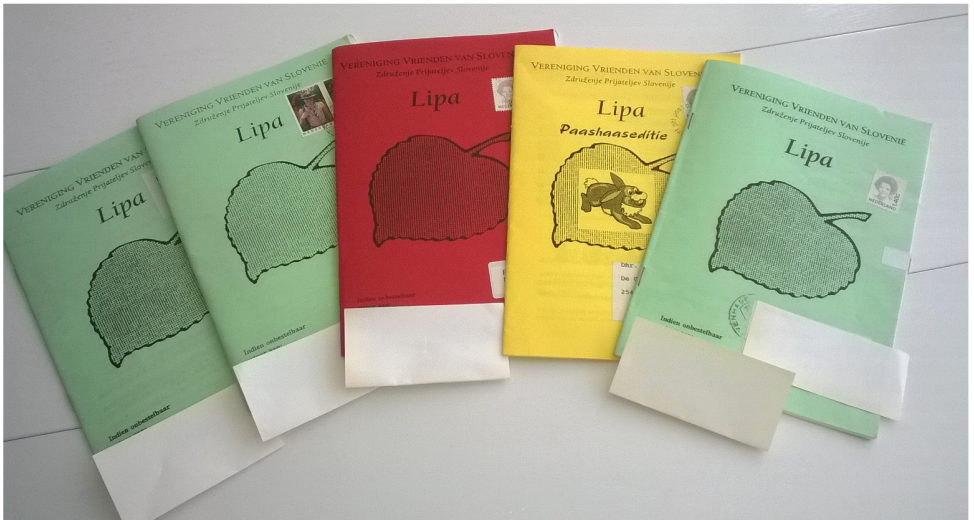
Het taroktoernooi op 22. januari jl. was een groot succes, gewonnen heeft Marica Iskra, die zich een jaar lang Nederlandse tarokkampioen mag noemen. Naast de laatste ontwikkelingen in Slovenië met betrekking tot het decembernieuws brengt deze LIPA ook het Sloveense nieuws in januari 1995, zoals het bezoek van de paus Johannes Paulus de Tweede in Slovenië en lof voor de Sloveense ski-successen.

Deze keer kwam ook LIZE uitgebreid aan bod: dit Landelijke inspraakorgaan Zuid Europeanen verbindt de organisaties van de migranten uit Griekenland, Kroatië, Slovenië, voormalig Joegoslavië, Kaapverdië, Portugal, Spanje en Italië in Nederland. De voornaamste taak was de zorg voor de oudere migranten, voor de positie van de vrouwen en de jeugd uit de genoemde landen. Voor het begin 1995 heeft LIZE een wetenschappelijke analyse aangekondigd over de gevolgen van de oorlog in de voormalig Joegoslavië.

In de Paas-LIPA vergelijkt voorzitter Judita de viering van Pasen in beide landen: “ ..het commerciële aspect van dit feest is in Nederland wat sterker”. Laatste ontwikkelingen in Slovenië beslaan volle vier pagina’s. Naast verschillende belangrijke bezoeken in Slovenië en van de Sloveense politici naar buitenland vallen de nieuwe verkeersregels in Slovenië het meest op: het toegestane alcoholpro-millage is van 0,5 verlaagd naar 0,45, de verkeersovertredingen worden voortaan

met punten afgestraft. Bij 18 punten ben je het rijbewijs kwijt. Het gele licht op het verkeerslicht betekent voortaan dat je moet stoppen (voor die tijd: je mag nog doorrijden). Schoenenfabriek ALPINA was met 40.000 verkochte skischoenen wereldmarktleider! Op het Eurovisie songfestival zal voor Slovenië Darja Švajger optreden. Uit Primorske novice is het artikel over de Nederlandse toeristen in Kanal ob Soči overgenomen. Jurij Vega was deze keer de beroemde Sloveen op de tolar-billet.

In afwezigheid van de voorzitter worden de lezers in juni door de redactie aan de afgelopen Sloveense dag herinnerd. De Ledenvergadering was wat slecht bezocht, voor het cultuurevenement met Sloveens diner was gelukkig meer belangstelling. Op zondag 25 juni a.s. zal in Delft de Sloveense Onafhankelijkheidsdag gevierd worden. Twee bestuursleden – Frank en Pavel – hebben hun werkzaamheden afgerond, Stian Krook is het nieuwe lid van het bestuur. Omdat hij “hoopt dat ik kan bijdragen dat iedereen in Nederland zal weten wat Slovenië te bieden heeft!”

4.letnik - 1995

Afgelopen maart was de EU-commissaris voor Middel- en Oost-Europa, de Nederlander Van den Broek voor een bezoek in Slovenië. In de week hierna volgen de eerste gesprekken over het toetredingsverdrag van Slovenië aan de EU. Deze eerste onderhandelingen werden succesvol op 19 mei afgesloten met het sluiten van 9 hoofdstukken uit het verdrag. Op 24 maart hebben de andere lidstaten deze overeenkomst bevestigd.

Docenten van de middelbare hotelschool uit Celje hebben op een vakwedstrijd in Hengelo de derde plaats weten te bemachtigen. Het ziekenhuis in Izola heeft van de Stichting Nederland-Slovenië vier dialyse-apparaten ontvangen. Slovenië, eigenlijk de plaats Zavrh nad Dobrno, is volgens het Guinnessboek de wereldkam-

pioen paastakken vlechten: ze hebben er één van 59 meter lang en twee ton zwaar gemaakt . De voorraad deviezen in Slovenië is meer dan drie miljard dollar – “boven verwachtingen”!

Met de toestemming van de International Spectator, maandblad van het Nederlandse instituut Clingendael, mag LIPA een omvangrijke analyse van Nevenka Tromp-Vrkic over Slovenië in het post-joegoslavische tijdperk overnemen. Haan Hardenberg beschrijft het Slovenië-bezoek van de Nederlandse deelnemers aan de 2e FCI-wedstrijd voor de volghonden. In Ljutomer hebben ze bij Vida Frank-Ozmec een tweede huis gevonden: “Wij Nederlanders... moeten minder klagen en voorbeeld nemen aan deze ijverige mensen!”

Hier start Frank van Krevel ook een serie van vier artikelen over de Sloveense onafhankelijkheid. Hierbij analyseert hij de artikelen en uitlatingen van buitenlandse politici over de kansen van Slovenië om te kunnen toetreden tot de EU.

Uit de felicitatie aan het Reisbureau Slovenië komen wij te weten dat deze haar 20-jarige bestaan heeft gevierd. En is een oproep aan de leden om stukken te schrijven voor LIPA. Voor de eerste keer ontdekken wij in ons blad ook een meerijds-verzoek: midden juli wil iemand meerijden naar Slovenië en in augustus of september terug. Zoals toen gebruikelijk onder de vermelding van de naam, achternaam, adres en het vaste telefoonnummer.

In de augustuseditie vindt de voorzitter het jammer dat zo weinig leden aanwezig waren bij de viering van de Onafhankelijkheidsdag in Delft. Bestuurslid Stian beschrijft Handel met Slovenië en de bilaterale evenement op 13 juni jl. In Haarlem. Hier heeft de Sloveense consul honoraire Krusinga de Nederlandse bedrijven uitgenodigd: “ Kijk eerst naar Slovenië, dan pas naar de rest van Oost Europa!”

Op 25 mei heeft de NAVO een individueel programma aangenomen voor de samenwerking met Slovenië. Kroatië en Slovenië sluiten een eenjarig overeenkomst over de visvangst in de grenswateren. Ook de onderhandelingen voor de toetreding tot de EU verlopen gestaag, in mei werd voor de ontmoeting van 16 ministers voor buitenlandse zaken van de EU ook de Sloveense collega naar Nederland uitgenodigd.

Nog het nieuws uit Slovenië: zwart weekend, nadat op 20 mei, zaterdagavond en 's nachts in drie verkeersongevallen 9 mensen omkwamen. De maandag hierop volgde nog een ongeluk met 5 dodelijke slachtoffers. Alle ongelukken schijnen het gevolg te zijn van te hoge snelheid en alcoholgebruik. In mei waren er ook twee aardbevingen, deze werden gevoeld in de brede omgeving van Ljubljana, maar gelukkig waren er geen verdere gevolgen. Benzine en tabak zijn duurder geworden. Bij het sportnieuws lezen wij over de overwinning van de Sloveense voetballers in Estland en over een fietswedstrijd door Slovenië, waarbij ook wat Nederlanders van de partij waren. Darja Švajger werd 7e op de Eurovisiesongfestival!

In de laatste, dubbele editie van 1995 kondigt het bestuur een reeks evenementen ter promotie van Slovenië aan. In februari staat een bilaterale poëziemiddag gepland. De Vereniging zal de banden met soortgelijke organisaties nog intensiveren. Hiervoor is wel meer inzet van de leden nodig. Gelukkig hebben drie nieuwe leden zich aangemeld om te helpen bij activiteiten.

Uit nieuws in Slovenië 1995 vallen de volgende op: het toerisme is met 10% gegroeid, ook de economische groei zet door, de export is verhoogd met 26%. In het overzicht van het buitenlandse kapitaal in Slovenië overheersen Oostenrijkse en Duitse bedrijven. Weer is een nieuw stuk autoweg, van Ljubljana naar Postojna-Razdrto, geopend, hiermee zal de reis naar de kust weer worden ingekort. Maar of het ook sneller wordt? De Sloveens politie heeft net nieuwe radars gekocht... In juli verongelukte in de beurt van Bohinj een 28-jarige Nederlandse. Volgend jaar zal de paus Slovenië bezoeken, hij zal in Ljubljana, op Brezje en in Maribor missen houden. Voor het eerst waren de Slovenen op een Bijen-conferentie in Zwitserland. Vanaf december 1995 is de lijndienst tussen Amsterdam en Ljubljana in gebruik genomen, voor nu wordt slechts zaterdag gevlogen. Sloveense voetballers hebben Oekraïne verslagen, atleet Dušan Marvlje won de Trans America- run.

Bij de politieke nieuws lezen wij over de toetreding van Slovenië tot de vrijhandelszone CEFTA – van Tsjechië, Slowakije, Polen en Hongarije. In de documentaire van de BBC 'The Death of Yugoslavia' kreeg de Sloveense president Kučan als eerste het woord.

Over de achtergronden van de verwickelingen rondom de Sloveens-Italiaanse grens schrijven Stian Krook en Frank van Krevel. Italië stelt opeens eisen, anders willen ze de toetreding van Slovenië tot de EU blokkeren. Aan het vraagstuk werd een bijeenkomst van de Nederlands Genootschap voor Internationale zaken (NGIZ) gewijd. Op zich zou dit niets nieuws zijn voor de EU: ook bij de toetredingen van Spanje, Portugal en Griekenland kregen deze landen tegenwerking.

Het verhaal van de tolar-biljetten vertelt deze keer over het werk en leven van de schilder Rihard Jakopič. Koken met Bojan is een nieuwe – tweetalige - kookrubriek. Recept voor mlinci heeft Bojan gekozen omdat Stian gek hierop is...

Jaargang 5 – jaar 1996: Over de vooruitgang van Slovenië

Het eerste nummer van LIPA is gelijk dubbel. De inleider Krook kijkt terug op het afgelopen jaar. Hij is trots op de inhoud en de omvang van LIPA, het blad wordt graag gelezen en de leden sturen hun stukken op. Uit het bestuur zijn vorig jaar Judith en Marlien gestapt, de rest van het bestuur is een hecht team.

Hierop volgt het bericht over Zondichtmiddag afgelopen februari in Delft. In april is op de Ledenvergadering het Programma voor het jaar 1996 aangenomen, dit is te

vinden verderop in het blad. Na de Ledenvergadering zou de Sloveense pastoor in België en Limburg Vinko Žakelj een lezing houden, helaas is hij kort ervoor omgekomen in een verkeersongeluk. 's Avonds werd de jaarlijkse taroktoernooi gehouden, gewonnen heeft de nieuwe voorzitter Siem Edink.

Voor de Sloveense lessen is veel animo, binnenkort zal men in Brussel de subsidie aanvragen en men hoopt dat de cursus na de zomervakantie van start kan gaan.

De ontwikkelingen in Slovenië hebben deze keer een halve LIPA gevuld: volle 18 pagina's! De meest opvallende: weer is een nieuw stuk van de snelweg geopend, nu tussen Divača en Dane. De snelweg

Maribor – Arja vas is verbreed. Wegens toetreding van Oostenrijk tot 'Schengen' waren er files aan de grenzen met dit land. Europa bank (EBRG) heeft een vertegenwoordiging geopend in Ljubljana. Gestaakt werd door: studenten, tandartsen en de journalisten van de Sloveense radio & tv. Gladheid heeft meerderde ongelukken veroorzaakt.

Vanaf 1 maart heeft Slovenië nieuwe postcodenummers: nummer 6 hoeft niet meer aangegeven worden. Het postcodenummer van Ljubljana is nu 1000, i.p.v. 61000. Er waren veel veranderingen in de regering, enkele ministeries zijn omgevormd. In Slovenië trad David Bowie op, binnenkort komt ook Ray Charles.

In het vervolg wordt Mladinski dom Pliskovec voorgesteld en schrijft Marco Dilweg over de religieuze identiteit van Slovenen. Uit de regionale media werd het artikel van Hans Gertsen overgenomen over de grenstwist tussen Italië en Slovenië. Volgens de auteur gaat hier over 'afpersing', hierbij citeert hij Sloveense kranten.

Onder het sportnieuws overheersen het skispringen en het skiën. Het grootste succes – de eerste keer voor Slovenië - hebben twee atleten op de EK indoor in Stockholm geboekt: Jerneja Perc brons op de 60 meterloop en Brigita Bukovec zilver op 60 m hordenloop.

Het aan de tolarbiljetten verbonden verhaal gaat deze keer over France Prešeren, dit komt in twee delen en wordt dus in de volgende LIPA vervolgd. Met Bojan 'kookten' wij potica!

De inleiding voor de feest-LIPA n.a.v. het 5e Jubileum van de Sloveense onafhankelijkheid schreef Jaša L. Zlobec, ambassadeur in Brussel: "Wat was beslissend bij het Sloveense succes? ... Op het juiste moment hebben wij rust bewaard en de moed gevat, maar vooral hebben wij gezamenlijk en tegelijk opgetreden!"

Voorzitter Edink kondigt de volgende evenementen aan: in september kamperen in de Franse Ardennen, in oktober de Sloveense borrel in Amsterdam, in januari de nieuwjaarsbijeenkomst met tarok-toernooi. De Sloveense onafhankelijkheid heeft de Vereniging deze keer voor het eerst gevierd met de barbecue in Austerlitz bij Utrecht. Ondanks slecht weer hebben de leden zich goed geamuseerd met de Sloveense muziek en de hapjes.

Wat was intussen aan de hand in Slovenië? 23 dagen duurde de staking van artsen en tandartsen. De bewoners van de dorpen in Prekmurje sloten de weg af voor de vrachtwagens, die met grote snelheid denderen richting de grens. De weg hebben ze pas geopend toen hen toegezegd is dat het wegdek wordt vernauwd en dat trottoirs worden gebouwd. In het verslag van het pausbezoek in Slovenië is er alleen maar sprake van overtreffing: over de uitstekende organisatie, over de aantallen mensen bij alle misen op de vliegveld van Maribor, op de hippodroom in Ljubljana en bij de bijeenkomst met de jongeren in Postojna.

Een aantal buitenlandse politici heeft een bezoek afgelegd in Slovenië, ook Sloveense politici bezochten collega's over de hele wereld. Onder ander was premier Drnovšek ook in België en in Luxemburg. Juist in die tijd werd de minister voor Buitenlandse zaken afgezet en werd het referendum aangekondigd over het verkiezingssysteem.

In deze LIPA werd ook de 'Stichting Nederland –Slovenië' voorgesteld, die op 13 juli 1994 in Den Haag is opgericht met de doel om de banden tussen beide landen te verbeteren doormiddel van diverse projecten en uitwisselingen.

Stian heeft in de Limburgse Schien op Geul het Ljubljanaplein ontdekt. Bojan leert ons chocoladelikeur koken. Aan het eind nog de felicitatie aan voorzitter Siem en zijn vrouw Els voor hun zilveren huwelijksjubileum.

In de vierde LIPA van dit jaargang laat Siem de lezers weten dat na de vakantie in Slovenië een drietal Nederlanders lid is geworden van Vereniging. In de krant las hij over de militaire overeenkomst tussen onze beide landen. Alexander bericht uit Slovenië over de bijeenkomst over emigranten, dat in juli plaats vond in Postojna. De nieuwe minister voor economische zaken is Davorin Kračun. Weer werd een stuk van de štajerska-snelweg voltooid en de rondweg rondom Šempeter. Onder Golovec zal een tunnel worden gebouwd waarmee de rondweg rondom Ljubljana zal worden afgerond. In deze en in de volgende LIPA beschrijft voorzitter Siem zijn vakantie in Slovenië, deze waren al voor 10e keer achterelkaar.

Vanaf 30 juli jl. kan men in de grotere steden en in toeristische plaatsen mobiel bellen (GSM). Op de Olympische spelen in Atlanta hebben Brigita Bukovec (op 100 m hordenloop) en Andraz Vehovar (kajak op wilde wateren) zilveren medailles behaald.

De beroemde Sloveen van de tolar biljetten was deze keer Jacobus Gallus-Petelin. Bojan deelt deze keer op verzoek van Marjeta zijn recept voor 'cmoki'.

Weer een LIPA later bedankt de voorzitter voor de stukken van de leden, op die manier hoeft de redactie niet bang te zijn voor lege bladzijden. Er is een verbetering: om de kwaliteit te verbeteren zullen de foto's voortaan worden gescand. De Vereniging heeft weer 5 nieuwe leden, Siem vindt dat iedereen zijn Nederlandse vrienden moet uitnodigen om lid te worden.

Uit Slovenië bericht Alexander over het bezoek van de Nederlandse minister van Defensie. Joris Verhoeve heeft aangegeven dat Nederland Slovenië zal helpen bij de toetreding tot de NAVO. In oktober kwam Hans van den Broek weer om te praten over de strategie voor de toetreding tot de EU. Bij deze gelegenheid werd hij voor zijn inzet bij de onafhankelijkheid van Slovenië gedecoreerd met de hoogste Sloveense onderscheiding. Slovenië heeft de handelsovereenkomst met de EU getekend, dat op 1 januari 1997 in werking zal treden. Verder werden parlementaire verkiezingen aangekondigd, de tweede sinds de onafhankelijkheid.

In de reactie op het bezoek van de Nederlandse handelsdelegatie, met 21 deelnemende bedrijven, is aangegeven dat Nederland intussen de 12e handelspartner is van Slovenië: uit Slovenië werden naar Nederland elektrisch werktuig, banden, bromfietsen en kleding uitgevoerd, omgekeerd kopen Slovenen etenswaren, bloemen, synthetische grondproducten, geneeskundige techniek en auto's. Deze keer werd gesproken over energie, infrastructuur, transport en toerisme.

Gestaakt werd door vliegverkeersleiders en arbeiders van Peko. Op 24 oktober was het land wegens de staking van 3718 bedrijven met ca. 210.000 werknemers voor enkel uren totaal verlamd. De vakbonden dreigen nog steeds met een algemene staking.

Weer vinden wij hier een opsomming van de nieuwe snelwegen door heel Slovenië, over de nieuwe tankstations en nieuwe tolprijzen.

In deze LIPA zijn twee personeelsadvertenties opgenomen:

- voor een leraar/lerares voor de 3 á 4 uren per week Sloveens
- voor de mederedacteur van LIPA.

Uit de advertentie van RIVA uit Rotterdam blijkt dat nu al twee keer per week gevlogen wordt tussen Amsterdam en Ljubljana: zaterdags en woensdags. Het vliegticket kost vanaf 499 gulden (zonder toeslagen).

Het verslag over de reis langs de rivieren Sava en Krka is geïllustreerd met foto's van het kasteel van Brezice en het klooster van Kostanjevica. Ook het vervolg van het vakantieverslag van Siem is vergezeld van enkele foto's. Marco Dilweg informeert de lezers over de nieuwe Sloveense vertaling van de Bijbel. Op de biljet van 500 tolar vinden wij Joze Plečnik. Marjeta kondigt voor de volgende LIPA een reportage 'Wandeling door Ljubljana van Plečnik' aan. Uit de kookpannen van Bojan ruikt het deze keer naar Boljši prazenec (šmorn).

Jaargang 6 – jaar 1997: Steeds meer mensen leren Sloveens

Deze jaargang begint met groot nieuws: Slovenië zal een ambassade openen in Nederland! Zodra een leraar/lerares wordt gevonden kunnen ook de lessen Sloveens beginnen. Als gevolg van een artikel in de ANWB-Autokampioen werd de Vereniging bestookt met vragen over de vakantie in Slovenië.

Op de voorgrond van de nieuws uit Slovenië deze keer de resultaten van de Sloveense verkiezingen, op basis hiervan zou een regering van een zogenaamde

'lentecoalitie' gevormd worden. Parlementsvoorzitter werd Janez Podobnik van de SLS. Het referendum over het kiessysteem bracht geen resultaten: alle drie de voorstellen werden verworpen. De Sloveense krant DELO berichtte over de tournee van mannenkoor Srečko Kosovel uit Ajdovscina bij één van de oudste Sloveense migrantenorganisatie in Europa – bij Sv. Barbara in Heerlen. Bij deze gelegenheid heeft het koor ook deelgenomen aan de internationale korenslag in Heythysnu. Als gevolg van de militaire samenwerking tussen de landen hebben de Nederlandse vliegers geoefend in Slovenië. De weg hiernaartoe heeft inmiddels ook Shell ontdekt, dat enkele benzinstations zal openen.

Op het plein van de Sint Pieter in Rome stond afgelopen december een 40 meter lange dennenboom uit Kočevje, een cadeau voor de paus. En bij het sportnieuws komen wij voor het eerst een naam tegen die wij moeten onthouden: Primož Peterka!

Reisbureau 'Slovenië' uit Leiden bericht over de studiereis van Koninklijke Nederlandse Vervoer naar Slovenië. Binnen drie dagen hebben ze letterlijk het hele land gezien:

«Člani so to potovanje doživeli kot zelo koristno, z nekaterimi ponudniki so se že spletli stiki za pripravo novih potovanj».

Nog wat verbeteringen n.a.v. de vorige LIPA:

- de boeken voor de Sloveense lessen zullen toch niet gratis zijn
- diegene die de lessen moet geven, heeft geen officieel diploma hiervoor nodig.

In de tweede editie bericht voorzitter Siem over de succesvolle Cultuurdag-viering, hij hoopt dat ook de andere evenementen door heel Nederland door meer leden bezocht zullen worden. De Ledenvergadering in Ruurlo zal verbonden worden met een reeks andere evenementen, onder andere zullen in de buurt ook 'Mladi Avseniki' of 'Gašperji' optreden.

Alexander Vink bericht dat de nieuwe premier van Slovenië na lange onderhandelingen weer Janez Drnovšek is geworden. In LIPA staat de foto van de nieuwe regering.

COSUN, een bedrijf in eigendom van de Nederlandse boeren, heeft 26% van de Suikerfabriek in Ormož gekocht. De Nederlanders willen helpen bij de verbeteringen en groei van de productie, om hiermee de hele Sloveense markt te bedienen. Ook bij de mobiele telefonie was er samenwerking tussen beide landen: vanaf 21 februari kunnen de Libertel-klanten gebruik maken van het Sloveense GSM-net. Vanaf 27 maart zou ook de Sloveense televisie via satelliet te volgen zijn.

Op het Eurovisiesongfestival zal Slovenië door Tanja Ribič worden vertegenwoordigd. Peterka was eerst 3e in Kulm, hierna heeft hij over de magische grens van 200m gesprongen en hiermee een wereldrecord gezet en de leiding in de wereldcup overgenomen. Op het biljet van 5000 tolar ontdekken wij deze keer schilderes Ivana Kobilica. Bojan dient kruhove cmoke op.

In mei heeft is lerares Draga Rinkema begonnen met Sloveense lessen: zaterdags in Delft en Groningen. 'Gašperji' hebben iedereen in Ruurlo verroering gebracht, voor de aanwezige Slovenen hebben ze nog extra Sloveense liederen gespeeld. De Ledenvergadering een dag later werd opgeleukt met een boswandeling en met pannenkoeken eten.

Alexander heeft uit Slovenië weer nieuwe de benzineprijs, door het hele land wordt verder aan de wegen gewerkt. Ljubljana maakt momenteel geen gebruik van de wielklem, dat is te merken omdat iedereen nu overal parkeert. Bij een controle in april heeft de politie 1258 bekeuringen uitgedeeld, 10 auto's werden gelijk verwijderd.

6.letnik - 1997

In het Arboretum in Volčji potok is 'Hollanddorp' geopend – met 18 typische gebouwen en met een windmolen. Bij de opening hiervan hebben ze op de kaaswaag de minister voor toerisme Ciril Smerkolj gewogen, zijn gewicht is vertaald naar een bedrag dat aan de Pediatische kliniek in Ljubljana is gedoneerd. Peterka heeft de wereldbeker gewonnen voor seizoen 1996/1997. In Ljubljana trad Pavarotti op.

Stian schrijft over een tweetal berichten in de Nederlandse media:

- Telegraaf bericht heel positief over de vakanties in Lipica,
 - NRC Handelsblad voert Slovenië aan als 'de beste kandidaat voor NAVO'
- Bij de beroemde Slovenen zijn wij aanbeland bij Ivan Cankar, de grootste Sloveense schrijver, die staat op het biljet van 10.000 tolar. Ook Bojan 's recept voor čevapčiči en ražnjiči is in beide talen afgedrukt.

De belofte vanuit de voorafgaande LIPA is helaas niet ingelost: Sloveense tv-programma's zijn nog niet via de satelliet te volgen.

Zo kort voor de vakantie is een stukje over de Sloveense bezienswaardigheden op zijn plaats, met extra aandacht voor de thermaalbaden. En is ook een overzicht van de (internationale) evenementen in Slovenië te vinden.

Eind oktober is de Nederlandse tournee van het octet Raskovec uit Vrhnika aangekondigd. In vervolg stelt het echtpaar Bril-Vrecek zich voor. Walter is de nieuwe secretaris en Irena wil als lid van het bestuur vooral voor LIPA werken. Zo gezegd, zo gedaan: in haar eerste bijdrage beschrijft ze in alle kleuren en smaken hoe gezellig het was op de Sloveense BBQ. De zwart-witte foto's getuigen van een geweldige sfeer. Het volgend jaar weer, ook als het zal regenen!

De wijn uit het Sloveense Jeruzalem won volgens Alexander een gouden medaille in Brussel. Het kasteel in Ljubljana is succesvol verbouwd, de tol is voortaan ook met een creditcard te betalen.

President Kučan was n.a.v. het 50e jubileum van het Marshallplan in Den Haag, hier heeft hij koningin Beatrix de Duitse kanselier Kohl en andere hooggeplaatste persoonlijkheden ontmoet,.

Overeenkomstig de eisen van de EU is Slovenië bezig het 68e artikel van de grondwet te wijzigen, om ook de vreemdelingen in staat te stellen grond te kunnen kopen in Slovenië. In Piran was bijeenkomst van de acht presidenten van de landen van de Midden-Europa over de toetreding tot de NAVO en de EU.

Volgens een VN-commissie heeft Slovenië het meest gevaarlijke verkeersnet van Europa en Noord-Amerika. Dat n.a.v. het aantal dode verkeersslachtoffers (Alexander vraagt zich af of dat echt alleen het gevolg zou kunnen zijn van de slechte wegen).

Walter Briel bericht over zijn ervaringen met de Sloveense lessen, hij is vol lof voor hun docente Darga Rapuš-Rinkema. Het artikel is trouwens in het Nederlands, voor een eigen Sloveense vertaling heeft hij nog wat lessen nodig! Mili is een leerlinge uit de kindergroep: "»Učiteljica Draga kent heel veel liedjes en spelletjes, daarom is het leren heel gezellig".

Fred Wolsink probeert via LIPA de cassettebandjes behorende bij het boek 'Slovenščina za popotnike' te vinden.

Het verhaal over de Sloveense satelliet-tv wordt hier vervolgd, goed nieuws is, dat de programma's gelijk in digitale techniek uitgezonden zullen worden. Bojan leert ons Pohorska omleta bakken.

Bijgevoegd is nog een aanmeldingsformulier voor Original Oberkrainer Avsenik club Nederland & Die jungen original Oberkrainer.

In de inleiding tot de volgende LIPA staat de voorzitter stil bij diverse optredens uit Slovenië. En herinnert hij aan het –uitstekende- gelijkspel tussen Ajax en NK Maribor. Joost Kos uit Zoetermeer is de nieuwe Nederlandse tarokkampioen.

Alexander bericht over de hagelschade in Slovenië: in juli in Prekmurje, in augustus ook nog in de omgeving van Celje en in Vipavska dolina. Een groep Nederlandse jongeren heeft op uitnodiging van de kerk uit Ljubljana hun vakantie in Slovenië doorgebracht. Het optreden van Michael Jackson in Slovenië ging niet door omdat te weinig tickets zijn verkocht. Alexander Vink is ook de juiste persoon voor alle nieuws over de Nederlanders in Slovenië.

In deze editie valt ook nog de uitnodiging op voor de Avsenik-school in Begunje. Eindelijk is ook de ANWB-gids over Slovenië gereed. Bojan verraadt zijn recept voor de appelstrudl.

Het bestuur nodigt al in december uit voor de eerste bijeenkomst in Tiel en kondigt verder de volgende evenementen aan: Cultuurdag in februari in Delft, Ledenvergadering in april in Nieuwegein, Sloveense BBQ in juni in Austerlitz en in de herfst de Nederlandse kampioenschappen in tarok.

Intussen in Slovenië: het Nederlandse consulaat is verhuisd en in Ljubljana waren meerdere internationale bijeenkomsten. De snelweg Maribor-Vransko is af, in een overzicht zijn de resterende werkzaamheden in kaart gebracht. De nieuwe minister voor Buitenlandse zaken is Boris Frlec (later ambassadeur in Nederland).

Met ondersteuning van 140 van de 170 landen werd Slovenië lid van de veiligheidsraad van de verenigde naties!

Het hoofdhema, in beide talen, van deze LIPA is de Sloveense relatie tot wijn en hoe deze door de eeuwen door is gevormd. Jammer genoeg zonder de naam van de auteur, de foto's van het plukken van de druiven (trgatev) zijn in elk geval van I. Gorički. Echt de moeite waard schijnt Bojan's recept voor sarma te zijn! Voor het eerst vinden wij in LIPA ook tweetalige grappen en nog een paar krantenknipsels over Slovenië.

Jaargang 7 - jaar 1998: Sloveense gebruiken en kinderhoek

Voorzitter Edink brengt verslag uit over de vooruitgang leerlingen Sloveense taal. Zelf is hij nog steeds tevreden met zijn eigen woordenschat - ook als deze beperkt blijft tot 'na zdravje'.

Als iemand nog wilt weten wat toen de prijs van brandstof in Slovenië was: een liter benzine kostte 102,50 SIT en Diesel 8,20 SIT- omgerekend de helft van de prijs in Nederland.

Alexander meldt verder dat mogelijk is Sloveense tv programma's via satelliet te ontvangen. Nederland stond op nr. 10 van landen waarmee Slovenië meest handel dreef. Naast 2 al bestaande, wilt Shell nog eens 25 nieuwe benzinepompen openen, een investering ter waarde van 75 miljoen Duitse markten.

Verder worden Sloveense wijngebieden voorgesteld, in 2 talen, en krijgt een vervolg in volgende LIPA. Milena Suwa Stanojevič beschrijft boekweit en de plaats die deze in de Sloveense traditie inneemt, tezamen met een recept voor 'ajdovi

žganci' (boekweit polenta). Dolenjska museum nodigt u uit om de tentoonstelling "kapiteljska njiva" te bezoeken met archeologische opgravingen uit de ijzertijd.

Colofon van het tweede nummer stelt Stian Krook als nieuwe voorzitter voor. Het voorwoord is deze keer geschreven door Marjeta Tomšič, die stil staat bij de viering van de culturele dag. De aanwezige werden gecharmeerd door muziek van trio Joushua, lezingen over Prešeren en Sloveense moderne poëzie werden door dit trio muziekaal begeleid.

De heer de Regt, die in tussen 1993 en 1997 in Middelburg het verkeersbureau voor Slovenië runde, werd benoemd tot erelid. Op pagina 5 vinden we een bedankje van deze heer die hij aan het bestuur had gestuurd. Tijdens de viering van culturele dag had gedicht 'Lipicanci' ('de Lippizaners') van Edvard Kocbek een bijzondere indruk achtergelaten, in deze LIPA lezen we volledige vertaling van Raymond Detrez. Freddie en Freek Wolsink hebben een proef website van de vereniging gemaakt en vroegen de leden om mee te helpen met verdere vorming hiervan.

De Sloveense voorzitter van de parlement Janez Podobnik was op een 2 daags bezoek in Nederland. In Londen was een bijeenkomst van 15 EU leden en 11 kandidaat leden, Slovenië werd vertegenwoordigd door premier Janez Drnovšek. Er kwamen meer dan 6 % meer toeristen naar Slovenië dan het jaar ervoor. Drie Nederlandse , in Slovenië werkzame kunstenaars, hadden een gezamenlijke tentoonstelling in galerij Avsenik in Begunje gehouden, dit waren schilder Kees van Eyck, beeldhouder Dirk Heij en fotograaf Henri Lodewijk. Primož Peterka won voor de tweede keer de wereld beker skispringen.

NIS staat voor Nederlands in Slovenië. In die tijd woonden er ongeveer 56 Nederlandse families in Slovenië, die geregeld bijeenkomen voor een gezellige meeting. De meeste wonen in de buurt van Ljubljana, "onze" Alexander Vink nodigt ze uit voor de lentemeeting in Prekmurje.

En nog praktische zaken: de nieuwe Nederlandse wet, die per 1.10.1997 in werking treed brengt vele onduidelijkheden omtrent dubbele nationaliteit. Stian Krook verduidelijkt aan de leden dat mensen die nu al in bezit zijn van dubbele nationaliteit deze mogen behouden. Op enkele uitzonderlingen na (in Nederland geboren kinderen van migranten, echtgenoten van Nederlanders) zal dat in de toekomst niet meer mogelijk zijn. Bij het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit moet afstand worden gedaan van het Sloveense paspoort. Verder zijn er ook consequenties bij toetreding van Slovenië tot de EU. Voor Slovenen in Nederland zijn deze vooral positief, echter het recht op vergoeding in het kader van remigratiewet naar Slovenië vervalst. Voor meer informatie worden de lezers verwezen naar Lize. Over "vriendschap zonder grenzen" schrijft Milena Suwa Stanojevic, levensmiddelen technologie uit Ljubljana (in vorige LIPA schreef ze over boekweit). Over

Sloveense lekkernijen schrijft Bojan Gorički, deze keer over het recept voor gratineerde schnitzel Nama en walnoten gebak uit Haloze (haloška orehova gibanica). LIPA eindigt met reeks horeca moppen.

In het volgende nummer constateert voorzitter Krook dat de vereniging goed functioneert; staat financieel goed voor, leden aantal groeit en er komen steeds meer bezoekers naar de bijeenkomsten. LIPA is inhoudelijk steeds rijker en er komen meer complimenten. De picknick was een groot succes, deze keer scheen de zon. Verder nodigt hij de leden uit om proefwebsite te bezoeken. Om meer financiële middelen binnen te halen zal vereniging proberen sponsors aan te trekken. Het eerste resultaat is er al, zie advertentie voor Alpe Adria op de kaft van deze LIPA.

Op 12 april werd Posočje getroffen door een aardbeving. De vereniging heeft een inzamelactie gestart, al snel werd 2000 gulden bijeengebracht. Nadat contact gelegd werd met het ministerie voor ontwikkeling samenwerking werd de inzameling vervolgd. De werkgroep heeft ook aanvragen voor hulp gestuurd aan de EU, sommige hulporganisatie en bedrijven. In Slovenië werd contact gelegd met centrum voor hulp in Bovec en de burgermeesters van getroffen gemeentes, Rode kruis en verantwoordelijke ministeries.

De aprilbijeenkomst begon officieel, als nieuwe voorzitter werd Stian Krook gekozen. Voor de sfeer zorgde de legendarische Jos Aretz, en voor de volle buiken zorgde Bojan, die een speenvarken had gebakken.

Zeer nuttig waren de informaties over nieuwe Sloveense verkeerswetten. Alexander waarschuwt voor de nieuwe snelheidsmaatregelen, het verplicht gebruik van koplampen overdag en nieuwe boetes voor overtredingen van motorrijders. Als we kijken naar economisch uitwisselingen in die tijd: Slovenië exporteerde elektromotoren, banden, zeilboten en kleren naar Nederland, en importeerde Nederlands varkensvlees, bonen, polyamiden en planten. De grootste exporteurs waren Mura, Sava Kranj, Induplati en Cinkarna Celje. Voor diegene die terug naar Slovenië willen legt Stian de consequenties uit, zoals het verlies van Nederlandse nationaliteit (bij dubbele nationaliteit na 10 jaar) en mogelijke vermindering van AOW enz.

Silva Hagen Škoda schreef over Sloveense volksliederen en gebruiken, aangevuld met teksten en melodieën van sommige bekende volksliederen. Nieuw was de kinderhoek: kleine leden werden uitgenodigd om mee te doen. Deze keer een beschrijving van 'gezellige spelletjes voor de warme dagen' zoals Škarjica brusit (schaartje slijpen) ed. Met "scampi als brodet" heeft Bojan de tongen alweer geprikkeld.

Een nummer verder kondigt de voorzitter zijn bezoek aan Slovenië aan, waar hij onder meer het aardbevingsgebied zal bezoeken en voor het eerst onze Sloveense reporter Alexander Vink zal ontmoeten. Freek Wolsink kreeg opdracht om website te runnen. De picknick was de best bezochte bijeenkomst- deze keer met meer dan 70 gasten. Vele foto's zijn getuige van een geslaagde dag.

Alexander rapporteert over een hagelbui die in juni veel schade had aangericht en over de nieuwe tol tarieven. In Posočje begint het normale leven langzaam op gang te komen. De Jordaanse premier heeft met zijn familie zijn vakantie in Portorož doorgebracht. Het Sloveense basketbalteam onder 22 jaar werd tweede op Europese kampioenschap. In de finale verloren ze van team van Joegoslavië met 92 tegen 73.

Na het verslag van de beklimming van Triglav van Jan Bongenaar lezen we verdere kennismaking met Sloveense volksliederen en gebruiken: deze keer met liederen over liefde en huwelijk. In de kinderhoek vinden we spelletjes voor regenachtige dagen en een labyrint. Bojan maakt kalkoen schnitzel Bukovec klaar, De Sloveense omroep codeert haar programma vanaf 15 juli.

Een LIPA verder komen we te weten dat de herfst bijeenkomst verzet was en daardoor waarschijnlijk minder bezocht was. Nieuw kans komt eind oktober met alweer een wedstrijd tarok en een gezellige dansavond. Leden van de vereniging hebben korting bij Adria- Airways: retour Amsterdam Ljubljana kost 450 gulden. Verder beschrijft de voorzitter situatie in Posočje na de aardbeving. De vereniging heeft tot die dag 2357 gulden ingezameld, actie loopt nog. Concrete projecten in Slovenië kunnen rekenen op financiële ondersteuning van Nederlandse humanitaire organisaties. Er was meer mogelijk geweest als de Sloveense kant sneller (en überhaupt) had gereageerd. Alexander rapporteert dat alle Slovenen een accept giro hebben gekregen om 0,3 % van hun inkomsten van 1997 over te maken voor de heropbouw van Posočje.

Na een (zwangerschap) verlof starten de Sloveense lessen weer, nu op zaterdag in Arnhem. Er zijn voorbereidingen voor Sloveense lessen in Utrecht, daarover meer in volgende LIPA.

Bij Sloveense gebruiken beschrijft Silva Miklavževanje (sinterklaasviering) die heel anders verloopt als hier. De kinderhoek brengt woordspelletjes, Bojan maakt rundergoulash en het nummer eindigt met moppen.

De laatste LIPA constateert dat de LIPA al een echte verenigingsblad aan het worden is, met vele bijdragen van de leden. Rubrieken worden uitgebreid - uit zuid Limburg zal Jos Aretz de geschiedenis van daar wonende landgenoten beschrijven. Margeet Iskra is de nieuwe kampioen tarok geworden.

In het verslag van Irena Vreček over de Sloveense dag in Delft schrijft ze over het succesvolle optreden van folkloregroep Nizozemska, die het aanwezige pub-

liek dansen liet zien uit de Sloveense provincies Gorenjska, Bela krajina en Prekmurje, in klederdrachten uit die regio's. De klederdrachten worden door hun zelf verwaardigd onder leiding van Mici Michon Čebin. De dansen werden muzikaal ondersteund door de onvermoeibare Jos met zijn accordeon, ook na het optreden bleef hij doorspelen.

Een week na de overstromingen in Nederland had ook Slovenië te maken met dit soort natuurgeweld, die twee levens had geëist. Alexander schrijft over de vele regenval en aardverschuivingen. De Sloveense olympiër Leon Štukelj heeft in Maribor zijn 100 ste verjaardag gevierd en werd persoonlijk gefeliciteerd door de voorzitter van het Internationale Olympisch comité Juan Antonio Samaranch. De Britse kroonprins bracht bezoek aan Slovenië en is ook gestopt bij waterval Peričnik. Deelname aan de lokale verkiezingen was beduidend lager dan 4 jaar daarvoor. Meer dan 4000 vreemde soldaten waren in Slovenië toen de NAVO landen een grote oefening hielden.

Zoals aangekondigd schrijft Jos Aretz over landgenoten in Zuid-Limburg, deze keer over folkloregroep Nizozemska. Met twee muzikanten en andere ondersteunende diensten dansen 22 vaste en 4 gelegenheid dansers. Ze treden op verschillende podia en evenementen op, ook in het naburige België en Duitsland. Ze helpen bij het in de stand houden van Sloveense gebruiken zoals de nachtmis in Heerlerheide, Škrjancek-viering en bijeenkomst voor Sloveense jeugd na de tweede Kerstmis.

Fred Wolsink schrijft over samenwerking tussen het Ulfts mannenkoor en mannenkoor Lira uit Kamnik, in mei had Nederlandse koor optreden in Slovenië. Hoe kerst gevierd werd en nog steeds wordt, in Slovenië, staat beschreven bij Sloveense gebruiken, er staan ook nog enkele kerstliederen bij, met de Nederlandse vertaling. Willem Rootlieb was "uit eten in Slovenië" - alle lof voor het eten, gastvrijheid en natuurlijk de prijzen. Voor de kinderen deze keer een kerst vertelling over 'Stiefmoeder en stiefdochter'. Bojan bereidt deze keer forel met aardappelsalade. LIPA eindigt met Nieuwjaars moppen.

Jaargang 8 - jaar 1999: Verder op de ingeslagen weg

Tussen de sneeuwbuien door schrijft de voorzitter wat de plannen zijn voor het komend jaar en vraagt aandacht voor de vacatures voor nieuwe bestuursleden. Tijdens een bijeenkomst met de Sloveense ambassadeur in Brussel hebben de bestuursleden vernomen dat de Sloveense ambassade in Den Haag binnenkort wordt geopend. Tegelijkertijd zal Nederland in Ljubljana een ambassade openen. Op de viering van de Sloveense culturele dag was speciale aandacht voor het feit dat het alweer 150 jaar geleden is dat dichter Preseren overleed.

Slovenië heeft overeenkomst met de EU geratificeerd, daarmee is deze per 1 februari geldig. Dat betekent onder andere dat het voor de vreemdelingen, onder

voorwaarden, mogelijk is om vastgoed in Slovenië te kunnen kopen. Leden van de vereniging hebben verder de mogelijkheid om gratis het email adres te gebruiken ime(@) LIPA.zzn.com

Alexander komt met interessante website links - zoals Sloveense media, telefoonboek en natuurlijk toeristische informatie. In januari heeft Jure Košir zelfs 2 keer een slalom gewonnen en staat nu 3-de in het wereldcup klassement.

Irena Vreček heeft Slovenska izseljenska matica (Sloveense migranten organisatie) voorgesteld, deze organisatie brengt maandelijks het tijdschrift 'Rodna gruda' (Thuisland) uit en eens per kwartaal het Engelstalige blad Slovenija. In het kader van stedelijke samenwerking tussen Schiedam en Velenje heeft Nataša Tajnik meegedaan aan schilder workshop in Nederland.

Joere Nodelijk schrijft over deelname aan poletna šola - zomerschool -in Mirna, volgend jaar gaat hij weer want::Poletna šola je FULL DOBER!. Deelnemers van de Sloveense school in Arnhem hebben uit de handen van hun lerares Draga Rinkema hun eerste diploma ontvangen.

Slovenië eert hun eigen originele muziek te weinig stelt Fred Wolsink vast in zijn presentatie van Oberkrainer ensemble Nizozemska. Gelukkig is daar in de wereld en ook in Nederland steeds meer interesse voor- daarvan is dit 7 leden tellende groep het bewijs, allen zijn 'rasechte' Nederlanders. Hun enthousiasme wordt vooral gedeeld in oost en zuid Nederland. Marjeta Tomšič rapporteert over het concert van Gašperji uit Slovenië, Silva beschrijft Sloveense gebruiken over carnaval, en ook gaan de raadsels voor de kinderen daarover. Nog wat culinaire nieuwtjes: Sloveense emmentaler uit Ljutomer is nu ook Nederland te koop, in het Utrechts dagblad uit 2.1.1999 lezen we een ode aan de Sloveense wijn: Sloveense wijnen klein maar fijn, geschreven door de wijnkenner Hubrecht Duijker die onder de indruk was van bediening en gastvrijheid in Slovenië. Bojan heeft kippendijen gebakken, mevrouw Wolsink heeft een recept voor koolsalade gedeeld.

Het nummer verteld verder dat de vereniging 2000 gulden subsidie heeft gekregen uit Ljubljana, voor ondersteuning van het reguliere werk. Ook het aantal leden groeit. Voorzitter Krook neemt afscheid met het gegeven dat het nieuwe bestuur een financieel gezonde vereniging overneemt.

Slovenië is bedekt met een dikke laag sneeuw, Alexander meldt dat begin februari vele plaatsen het zonder elektriciteit, telefoon en zelfs zonder water moesten doen. Slovenië heeft een Europese belastingregeling ingevoerd voor 'toegevoegde waarden'. Het land werd bezocht door Hans vd Broek, deze keer in functie van eurocommissaris. Hij heeft in het parlement onder andere verteld dat Slovenië op goede weg zit om in de toekomst lid te worden van de EU. Er zijn nog wat aanpassingen in de wetgeving nodig, ook zullen de populaire 'duty free shops' de deuren moeten sluiten.

Uit zuid Limburg laat Jos weer van zich horen, deze keer over vereniging St. Barbara, deze zorgt voor de kerst en paasmis met processie, moederdagmis, sinterklaas mis, Mariamaand viering, Sloveense picknick, bezoek aan zieke landgenoten, contact met geestelijke enz. Een belangrijke rol is weggelegd voor ZVON - het oudste Sloveense koor buiten Slovenië, die in het verleden ook goed bezochte 'veselica' (feest) heeft georganiseerd. Voor de jeugd waren er ooit venček vrtec (krancreche), dekliški krožek (meidenclub) en groep Škrjanček (leeuwerik)

Er volgt weer bericht van NIS (Nederlanders in Slovenië): Gerard Drese nodigt u uit om de tentoonstelling in het arboretum Volčji potok te bezoeken en brengt voortreffelijke wijnen van Peršolja onder aandacht, die ook in Nederland te koop zijn. De wijnkopers 'Helmsing-de Vries' zouden als eerste in Nederland Sloveense wijnen importeren. In deze LIPA nodigen ze u uit om deel te nemen aan een wijnproeverij. Irena Vreček schrijft over de architectuur van Ljubljana en Silva over gebruiken rondom Pasen. Kinderen lezen het verhaal van 'muis die naar de schoenenmaker ging', Bojan heeft in de oven met vlees gevulde pannenkoeken gegratineerd.

In het nieuwe nummer komen we te weten dat Bojan Gorički de nieuwe voorzitter is: omdat de medebestuurders hem beloofd hadden de vereniging samen te runnen!

Alexander schrijft dat het Europese parlement een resolutie heeft aangenomen over de toetreding van Slovenië tot EU. De politie moest in het centrum van Ljubljana een beer doodschieten- het was toen nog niet duidelijk waar hij vandaar kwam.

De geplande ledenvergadering van april in Deventer werd wegens omstandigheden verplaatst naar mei in Apeldoorn. Intussen heeft de vereniging bijna 200 leden. Na de bijeenkomst hebben sommige nog concert van ensemble Avsenik in Glane beluisterd.

Jos stelt de 'Slovenen in Landgraaf' voor, Irena rapporteert over de in juni gehouden Sloveense dag op zijn Limburgs met optreden van dansgroep Nizozemska, zangkoor ZVON en 5 accordeon spelers.

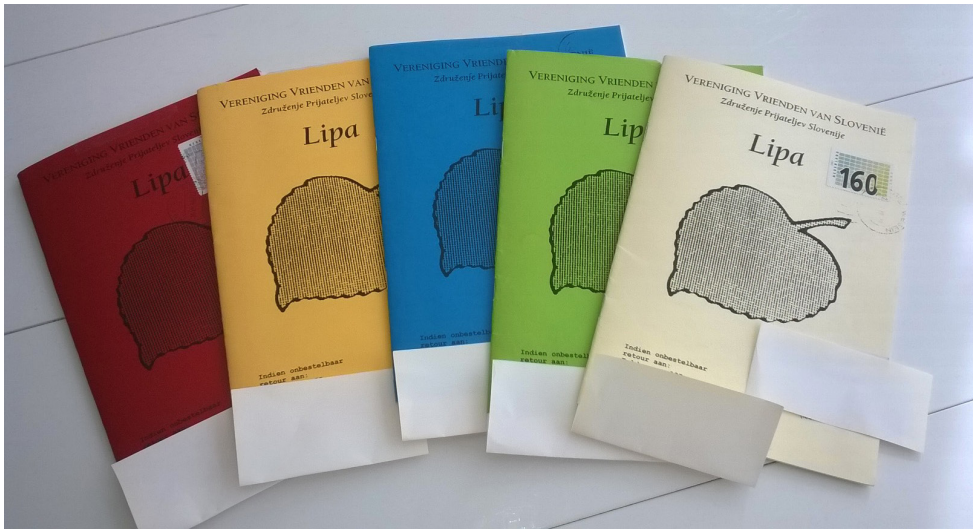
Op het Eurovisie songfestival werd Darja Švajger elfde. Voor diegene die in Nederland via telefoon op haar hebben gestemd, bedankte een elektronisch antwoordapparaat voor 'uw stem op Slowakije'. Silva schreef over de Sloveense gebruiken rondom het vreugdevuur, Bojan geeft het recept voor gefrituurde gehakte schnitzels prijs en de kinderhoek en moppen zijn helemaal in vakantiesfeer.

Het volgende nummer verteld dat het weer tijdens picknick goed was, en met meer bezoekers dan jaar daarvoor. Voor de goede sfeer zorgde had Jos met zijn accordeon. Omdat enkele kinderen in het bos verdwaald waren werd geadvi-

seerd volgend jaar mobiele telefoons te gebruiken. En in SPA flessen dit jaar geen schnaps, maar chocolade likeur.

Begin juni heeft Amerikaanse president Clinton Slovenië bezocht, tijdens deze gelegenheid werden vele verdragen tussen beide landen ondertekent. In juli werd premier Drnovšek in de universiteitskliniek van Ljubljana geopereerd, inmiddels herstelt hij goed. In Logatec heeft een hagelbui veel schade aangericht. 19% minder toeristen hebben Slovenië bezocht, waarschijnlijk vooral door crisis in Kosovo.

Voor de nieuwe medeburger legt LIPA de Wet inburgering nieuwkomers uit. Tijdens de internationale folkoriade in Barchem heeft groep Bled meegedaan. Silva beschrijft de gebruiken rondom maaien en oogsten, een deel van provincie Goričko heeft de zonsverduistering meegemaakt. Op het menu van Bojan staat deze keer bograč (zigeunergoulash). Kinderen hebben gelezen over 'dankbare beer', LIPA zoekt nog steeds twee redacteurs.

8.letnik - 1999

In het voorwoord van deze LIPA lezen we over de bijeenkomst in Tilburg. Leden van de vereniging werden vergezeld door mevrouw Marija Adanja, de nieuwe Sloveense ambassadrice in België en Luxemburg. Bij deze gelegenheid vertelde ze over het ontstaan van Nederlands-Sloveens en Sloveens-Nederlands woordenboek en op welke frequenties de Sloveense radio te beluisteren is.

Het belangrijkste thema is het verslag van Tadeja Škoda over alweer het tweede bezoek van de Paus aan Slovenië en de zaligverklaring van bisschop Slomšek. In Slovenië worden nieuwe netwerknnummer geïntroduceerd, voetbalclub NK Maribor

zal in de Champions league spelen. Silva schrijft over de druivenoogst en over martinovanje (st Maarten feest), hierbij horen bekende 'drink'- liedjes en moppen. Kinderen leren over kralj Matjaž (koning Matjaž), Bojan kookt ingevette aardappels. Rubriek 'Uit de kranten' laat een selectie van artikels zien m.b.t. Slovenië in de Nederlandse kranten, deze hebben het over het bezoek van de Paus en over de verschillen met Oostenrijk over de oorsprong van lippizaner paarden.

Het laatste nummer van dat jaar is de laatste in die eeuw. De vereniging heeft ruim 200 leden, maar wegens grote afstanden worden bijeenkomsten maar door enkele bezocht, zo werd de november bijeenkomst in Delft wegens te weinig aanmeldingen afgelast.

Irena schreef "in memoria" over olympisch legende Leon Štukelj 1898-1999. Silva schrijft over de avonturen bij zoeken naar 'de Sloveense hooligans' voor het programma Man bijt hond. Viktor Šolar heeft in zijn restaurant Postojna en later in het stadion, met Sloveense volkslied, de Nederlanders laten zien hoe de Sloveense supporters zich gaat gedragen in het komende EK. Ensemble Nizozemska heeft een cd uitgebracht met titel 'Fur unse freunde', ook met liederen in Sloveens. De leden schrijven over hun vakantie avonturen en delen praktische informatie over het verblijf in Slovenië.

Silva staat stil bij de gebruiken rondom geboorte en dood. Kinderen hebben gezongen 'Zima zima bela' winter winter wit), ook moppen zijn winters.

Bojan heeft deze keer gekozen voor een koud diner en deelt de recept voor een salade. LIPA zoekt nog twee redacteurs.

Jaargang 9 – jaar 2000: Terug naar de vier LIPA's per jaar

Dit jaar gaat het verenigingsblad LIPA weer over naar vier edities, maar het behoudt een vergelijkbare omvang; de edities zijn zeer uitgebreid en omvangrijk met kleinere druk.

De voorzitter, Gorički, is tevreden. Terwijl de Sloveense dag in november letterlijk en figuurlijk in het water viel vanwege te weinig aanmeldingen, kwamen de mensen massaal op de Prešeren dag op 13 februari af.

Slovenië introduceerde een nieuw pensioenstelsel. Naast het nieuws over de nieuwe tol en hogere brandstofprijzen is het sportnieuws gelukkig veel beter. Sloveense skiesters halen zeer goede resultaten; Špela Pretnar bereikte de 2e plaats op de skiwedstrijd voor vrouwen Zlata lisica (Gouden vos).

In Nederland groeit de belangstelling voor het leren van de Sloveense taal en het kennismaken met de Sloveense cultuur. Er zijn dit semester cursussen georganiseerd in Landgraaf, Utrecht en Arnhem. In deze en de volgende LIPA's kunnen we meer lezen over deze cursussen. Metka Boon-Pleterski geeft al twintig jaar

Sloveense les en beschrijft in deze editie in het Nederlands het Sloveense onderwijs in Zuid-Limburg. De Sloveense lessen worden gevolgd door 35 studenten tussen 24 en 70 jaar. Ze zijn onderverdeeld in zes groepen op basis van hun niveau van kennis Sloveens. Studenten zijn niet zo zeer geïnteresseerd in de grammatica maar wel in de spreektaal, die hun van pas komt in hun contacten met de Slovenen. Naast het leren van de taal zijn de cursussen ook een leuke gelegenheid om gezellig samen te zijn en over Sloveense gewoontes te leren. De afgelopen vijf jaar wordt ze gesteund door het Sloveense ministerie, wat zeer gunstig is voor haar werk.

Irena Vreček schrijft over skiën in Slovenië, van de eerste afdalingen op zelfgemaakte ski's tot aan de skisprongen in Planica en de grote successen van Bojan Križaj. Fred Wolsink beschrijft de charitatieve activiteit van de 45-jarige Dirk Leentvaart, die in 1992 de vluchtelinghulp in Slovenië heeft opgericht om vluchtelingen, vooral kinderen, in het centrum in Višnja Gora, waar hij regelmatig op vakantie ging, te helpen.

Mojca en Ton Nodelijk delen ons mee over hun vakantiemomenten rond de zonsverduistering. Willem en Bojan adviseren waar te gaan lunchen in Slovenië - dit keer in het restaurant Novi svet (Nieuwe wereld) in Maribor.

Silva presenteert het leven en werk van France Prešeren. Fred vertelt over zijn interesse in de Sloveense volksmuziek. Jongeren worden uitgenodigd om deel te nemen aan de zomerschool voor de Sloveense taal in Ljubljana en op de kampen Tolminska 2000 en Istra 2000. Er wordt een boerderij in Nezbiše bij de thermen Atomske toplice verkocht voor 80.000 Duitse marken. Kinderen lezen een sprookje over een rijke en een arme zus. Bojan bereidt de kip in champignonsaus voor, die met een glas goede wijn dient te worden geserveerd. Het Europese hoofdkantoor van het bedrijf NIKE heeft twee vacatures voor een vertegenwoordiger voor Slovenië.

In de volgende editie schrijft de voorzitter over de opening van de Sloveense ambassade in Den Haag. De Sloveense ambassadeur, dr. Boris Frlec, stelt zich met een artikel voor aan de Sloveense gemeenschap in Nederland. Bojan was aanwezig bij de receptie ter gelegenheid van de Sloveense Nationale Dag, die de ambassade organiseerde. De rubriek Lunch in Slovenië raadt deze keer het visrestaurant Ribič in Ptuj aan. René Frelih beschrijft zijn reis door Slovenië met de Volkswagen Kever; wat hij gemeen had met mensen die hij onderweg naar Triglav ontmoette was tabak en roken.

In deze editie schrijft Draga Rinkema over de Sloveense cursus in Arnhem. Zij raadt elke beginner het sprookje Muca copatarica te lezen om onder meer over deze Sloveense gewoonte te leren! Op de foto staan haar studenten tijdens hun excursie naar de Vršič-pas.

Bij kleine advertenties lezen wij dat Kees Sloveense postzegels verzamelt en elke zending die hij ontvangt wordt zeer op prijs gesteld. Fred is op zoek naar de CD 'Srečno, mlada Slovenija' (Succes, jonge Slovenië).

Alexander bericht over de droogte in Slovenië en over de successen van de Sloveense voetballers. De Nederlandse handelsdelegatie, met staatssecretaris Ybema als hoofd van de delegatie, bracht een bezoek aan Slovenië. De bilaterale handel tussen de twee landen groeit. Qua omvang van export staat Nederland op de 13de plaats en qua invoer op de 12de plaats onder de Sloveense partners. Leon Kirn schrijft over uitstapjes naar de Sloveense bergen naar aanleiding van het boek 111 uitstapjes in de Sloveense bergen.

De stichting LIZE heeft een vacature voor hun bestuur. Het Oberkrainer Ensemble Nizozemska nodigt uit voor een veselica in Stiphout; er zullen een aantal plekken gereserveerd worden voor de leden van de vereniging.

Blaž Tomšič uit Vrhnika stelde zijn werk in Hengelo ten toon en Jožica Medle uit Šentjernej in Langenboom in Brabant. Het is mogelijk om het Sloveense volkslied in te stellen als beltoon op mobiele telefoons. Op het Europees Kampioenschap voetbal in Nederland hebben het Sloveense elftal en hun fans Nederlandse harten verooverd! Bij deze gelegenheid was er ook een concert van Vlado Kreslin. Het centrale Amsterdamse plein, de Dam, moest er naar verluidt van gaan schudden toen iemand riep: "Wie niet springt, is geen Sloveen!"

Van Bojan hebben we bonenmaaltijdsoep leren koken en kinderen hebben met een verhaaltje geleerd dat het geld de man niet gelukkig maakt. Bij de grappen stond deze keer voetbal centraal. Fred vertelt over de internationale folkloristische wedstrijd in Dipenheim, waar ook een folkloristische dansgroep Juliana uit Hrušica optrad.

Met de vierde editie van LIPA van dit jaargang is Fred Wolsink, vice-voorzitter van de vereniging, hoofdredacteur geworden. Goede wensen voor gelukkige feestdagen van de voorzitter zijn vergezeld van het motief van de Sloveense kribben van Franjo Kopač. Het bestuur publiceert het verslag van twee bijeenkomsten. Het verenigingsblad LIPA verschijnt voortaan vier keer per jaar in plaats van zes keer; zo vinden ook de evenementen van de vereniging niet meer zes keer, maar vier keer per jaar plaats. Als gevolg van stijgende kosten is het lidmaatschapsgeld met 5 gulden omhooggegaan. Er was bij de bijeenkomsten van de vereniging ook sprake van een aantal klachten van individuen over het Reisbureau Slovenië, dat advertenties plaatst in LIPA. De organisatie heeft de advertentie aangepast.

Degenen die overwegen terug naar Slovenië te keren worden verwezen naar het (gratis) nieuwsbrief van de stichting LIZE, dat alle nodige informatie biedt over de wetgeving en de regels met betrekking tot remigratie. Deze editie van LIPA biedt instructies aan hoe bij de gemeente de Joegoslavische nationaliteit in de Sloveense

te veranderen: “Als uw gemeente u niet wilt registreren als Sloveen, kunt u binnen zes weken een bezwaar indienen!” In dergelijke gevallen gaan de gemeenten hun beslissing meestal veranderen of wordt u uitgenodigd uw standpunt te verklaren. Als het u steeds niet lukt, raadt de stichting LIZE het inhuren van een advocaat aan.

Rene Frelih haalt herinneringen op aan zijn familie die hem inspireerde om potica te bakken. Joere Nodelijk nodigt jongeren met tien sterke argumenten uit voor de zomerschool Sloveense taal. Jos van Gisteren beschrijft zijn inspanningen bij het leren van het Sloveens in Arnhem, waar Edo Zupan hem enthousiast voor maakte, met de woorden: “... het Sloveens is een heel andere koek dan Nederlands of Engels /.../ tweevoud en zes naamvallen en vervoegingen en de nodige uitzonderingen brengen me regelmatig tot wanhoop.”

Alexander besteedt deze keer zijn aandacht aan de Sloveense verkiezingen, die volgens hem veel saaier zijn dan de Amerikaanse! De opkomst voor de verkiezingen was 70 %. De meerderheid van de kiezers stemde voor de coalitie van drie linkse partijen. Ook Slovenen over de hele wereld hebben gestemd: bijna één duizend stembriefjes zijn ontvangen uit Argentinië, meer dan twee honderd uit Toronto, 113 uit München, etc. Omdat het gebouw van de Sloveense ambassade in Den Haag nog niet in orde is, moesten de Sloveense kiezers in Nederland nog steeds per post stemmen. Na de verkiezingen heeft Andrej Bajuk een nieuwe partij Nieuw Slovenië (NSI) gesticht.

Als gevolg van veel regen ontstonden overal in Slovenië overstromingen en heeft een aardverschuiving onder de berg Mangart veel ravage veroorzaakt en meerdere slachtoffers opgeëist. Voor het verzamelen van financiële steun zijn girorekeningen van het Rode Kruis, Karitas en de gemeente van Bovec gepubliceerd. Brandstof en vliegtickets zijn weer duurder geworden. Er is een nieuw gedeelte van de snelweg tussen Kranj en Naklo geopend. De bank ABN AMRO heeft als de eerste buitenlandse partner een aandeel in de Sloveense Prva pokojninska družba (PPD) gekocht. Op de Olympische Spelen in Sydney heeft Slovenië twee gouden medailles gewonnen; de eerste ging naar de roeiers Čop en Špik en de tweede naar de schutter Rajmond Debevec. Op de Paralympische Spelen heeft schutter Franc Pinter een gouden medaille gewonnen. Sloveen Davo Krničar – met een camera op zijn helm – was de eerste die skiënd van Mount Everest is afgedaald.

Irena Gabrovšek schrijft over de grotten van Škocjan. De Nederlandse folkloristische groep Midden-Twenthe trad op het festival Lent in Maribor op. Bojan raadt bij de kip in champignonsaus een glas of twee aan. Kinderen lezen het verhaal van drie zonen. Grappen nemen deze keer artsen in de maling.

Jaargang 10 – Jaar 2001: Jubilea in Zuid-Limburg

De voorzitter, Gorički, nodigt uit voor evenementen en doet een beroep op de leden om lidmaatschapsgeld te betalen - 35 gulden voor de 'hoofdleden' en 5 gulden voor hun familieleden. Het bestuur was op bezoek bij de Sloveense ambassade in Den Haag, die hun liet weten dat er een nieuwe informatieve rubriek in LIPA bij komt – Ambasada sporoča, Deze keer verstrekt Barbara Javornik informatie over nieuwe Sloveense paspoorten.

Alexander bericht over mobiele telefonie in Slovenië. Ook vertelt hij over een directe spoorlijn tussen Slovenië en Hongarije die in juni aangelegd zal zijn. Hij informeert vervolgens over de nieuwe Sloveense regering. Sloveense skiërs hebben een aantal successen geboekt. De kristalfabriek in Rogaška Slatina is afgebrand. De Fransen zijn de SKB-Bank aan het kopen.

In Glane bij Enschede traden Jonge Avseniki weer eens op.

Rene Frelih vertelt 'winter' verhalen van het land van zijn voorouders; dit keer heeft hij naar verluidt in de buurt van de hut Češka koča de duivel zelf ontmoet! E. Horvat nodigt ons uit Pohorje te bezoeken. Verder zijn er twee toeristische bijdragen gepubliceerd: Darko Darovec beschrijft de stad Koper en Lucija Čok schrijft over de maatregelen om dolfinen in de Adriatische Zee te beschermen.

Jos Aretz vertelt vanuit Zuid-Limburg over een aantal jubilea. Allereerst, over de gouden bruiloft van de bekende musicus Slavko Sterman en zijn vrouw Nettie. Na een aantal optredens was de Sloveense 'veselica' feest in november vorig jaar het grootste evenement voor het Oberkrainer Ensemble Nizozemska. Het koor Zvon viert het 70ste jubileum – de viering in december werd bijgewoond door de huidige Sloveense ambassadeur in Nederland Frlec en de aartsbisschop van Ljubljana Uran. En dirigent Ton Kropivšek viert zijn zilveren jubileum – in januari werd de mis die hij gecomponeerd had uitgezonden door de Nederlandse eerste radioprogramma. In februari hebben haar studenten en het koor een verrassing voorbereid voor de 50ste verjaardag van hun lerares Metka Boon-Pleterski.

Zoals reeds afgelopen 70 jaar was er dit jaar opnieuw de paasprocessie en de paasmis in Heerlerheide met de Sloveense klederdrachten, het beeld van Onze Lieve Vrouw van Brezje en de muzikale begeleiding van de kapel van Sint Cecilia.

In juni viert de oudste Sloveense vereniging – de Vereniging van Sveta Barbara – haar 75-jarig bestaan, wat helaas ook het einde van haar actieve bestaan betekent. Op 10 juni wordt het jubileum gevierd met de uitvoering van de Sloveense mis van Ton Kropivšek door de koren Zvon uit Nederland en Slomšek uit België. Naast een optreden van de dansgroep is ook Slovenski oktet optreden.

Waarom is het dat de datum van het overlijden van Prešeren de Sloveense Cultuurdag is geworden? Dit werd besproken tijdens de succesvolle viering van de Cultuurdag in Delft. LIPA presenteert de winnaars van de Prešeren Prijs. Op het internet is een Sloveens-Nederlands en Nederlands-Sloveens woordenboek te vinden: www.dekko.nl/slovar.

De stichting LIZE besteedt aandacht aan de onduidelijkheid over de toewijzing van de subsidies voor de migrantenorganisaties. Op de studiebijeenkomst in december vorig jaar heeft de dagvoorzitter Ahmed Aboutaleb de bevoegde staatssecretaris opgeroepen tot meer duidelijkheid van criteria.

In de samenvatting van het interview met de Sloveense onderhandelaar voor de toetreding van Slovenië tot de EU wordt aangegeven dat “Slovenië behoort tot de kopgroep van de kanshebbers voor 2004».

Vervolgens is er informatie te vinden voor degenen die in Slovenië willen gaan studeren. Voor kinderen is er een kruiswoordraadsel en voor hongerige magen raadt Bojan gefrituurde spruitjes aan. De grappen zijn afkomstig uit de bundel van 555 beste grappen van Uitgeverij Mavrica uit Celje.

In het volgend nummer van LIPA vinden we meer verhalen die onze leden hebben bijgedragen. De voorzitter is blij met de hoge opkomst bij de picknick in juni in Utrecht – er zijn maar liefst honderd leden bijeengekomen. Het bestuur is van plan de algemene ledenvergadering af te sluiten met een Sloveens avondeten; ook doet het bestuur een beroep op de leden om vrijwilligerswerk te verrichten voor de Vereniging.

Alexander vertelt opnieuw het laatste Sloveense nieuws, namelijk over de stijging van brandstofprijzen, het nieuwe tolsysteem en de successen van Sloveense sporters. Zijn nieuwsrubriek is ‘verhuisd’ naar de laatste pagina’s van LIPA.

Daar kunnen wij ook lezen over het grootste mijnongeluk in Slovenië, in Hrastnik zijn vijf mijnwerkers omgekomen. Verder lezen wij over het bezoek aan Slovenië van de Minister van Buitenlandse Zaken Van Aartsen (de huidige burgemeester van Den Haag) en over de ontmoeting tussen de Amerikaanse president Bush en de Russische president Poetin in juni in Brdo pri Kranju. Mevrouw Bush bracht tijdens die historische bijeenkomst een bezoek aan Bled en aan Brezje.

De opkomst bij het referendum over kunstmatige inseminatie van vrouwen was zeer laag. Volgens de inofficiële resultaten stemden bijna twee-derde van de kiezers tegen het voorstel van kunstmatige inseminatie voor alleenstaande vrouwen.

Silva presenteert de zangeres Nusa Derenda, die Slovenië vertegenwoordigde op het Eurovisie Songfestival en de 7e plaats bereikte!

Uit VIVA is een samenvatting van het artikel over Pokljuka overgenomen en is er hier een samenvatting te vinden van het artikel over de vorderingen van Slovenië bij de toetredingsonderhandelingen met de EU uit het EU Nieuwsbrief “Europa Expres”. Het Algemeen Dagblad schreef over Škofja Loka en de peer van Pleterje.

Dirk Leentvaart bezorgde hulpgoederen voor het kinderziekenhuis in Šentvid en 100 trainingspakken voor kinderen in het revalidatiecentrum in Vipava. De procedure aan de grens heeft deze keer slechts één uur geduurd. Het volgende project wordt het verzamelen van de hulpgoederen voor de ziekenhuisschool. In deze editie van LIPA is de Bijbel van Dalmatin in beide talen gepresenteerd.

Edy Bevk bericht uit Zuid-Limburg over de opheffing van de Sloveense Vereniging van Sveta Barbara, die decennialang de daar wonende Slovenen van morele en actieve steun voorzag: “De tijd van Sveta Barbara is voorbij. Haar missie is volbracht. Slovenië, de geboorteplaats van onze ouders en grootouders, is nu een onafhankelijke staat. /.../ Wij, van oorsprong Slovenen, maar nu geïntegreerde Nederlanders, willen van deze gelegenheid gebruik maken om een beroep te doen op het Nederlandse samenleving om de inspanningen van Slovenië een EU-lid te worden te ondersteunen. We zijn dankbaar voor de steun die Nederland als één van de toonaangevende EU-landen al heeft getoond voor Slovenië in haar integratieproces.”

De Vereniging Slovenska izseljenska matica ervaart moeilijke tijden als gevolg van een dalend ledenaantal. Kinderen kunnen het verhaal lezen hoe winden ruzie hadden en hoe ze dat hebben opgelost door elk een seizoen in gebruik te nemen: de zuidelijke wind eigende zich de zomer toe, de noordelijke wind de winter, de westelijke wind de herfst en de oostelijke de lente. In het culinaire gedeelte zet Bojan een rustieke omelet op het menu. Van de foto’s van de picknick is goed te zien hoe hij čevapčiči bakte terwijl de rest bezig was met polka dansen op het gazon.

Het gedeelte met moppen is ook in het teken van de EU-toetreding. Blijkbaar is er een hel in Europa – dan zal Slovenië de duivel tegenkomen als het tot de EU treedt!

De derde editie van dit jaargang pronkt met een nieuw grafisch ontwerp. Het hoofdartikel meldt over het overlijden van Jos Aretz, ‘deze oprechte Sloveen en de man van de eerste uur’. Ook de voorzitter, Gorički, schrijft over Aretz: “Wij kenden hem allemaal. Hij was een groot Sloveen van de derde generatie. Hoe vaak is hij naar onze picknicks de accordeon komen spelen – en altijd in goed humeur!”

De postzegelverzamelaarskring van de basisschool Martin Krpan uit Ljubljana vraagt om Nederlandse postzegels. Alexander waarschuwt met het nieuws uit Slovenië voor de wielklem in Ljubljana. Bianca Tapilatu, wereldkampioen in taekwondo (tot 52 kg) uit Groningen, is naar Maribor verhuisd, naar haar vriendje Thomas Barada, die de wereldkampioen is in dezelfde sport tot 63 kg.

Deze zomer kwamen er buitengewoon veel Russen op vakantie naar Portorož, onder wie veel leden van de Doema, het Russische parlement. De haven van Kop-er is een tijdelijke basis voor de SFOR (Stabilization Force) – ongeveer 150 Amerikaanse soldaten zijn verantwoordelijk voor de vervanging van het militaire ma-terieel van de Amerikaanse SFOR in Bosnië en Herzegovina. In Slovenië worden steeds meer snelwegen gebouwd; eind augustus is er weer een nieuwe stuk van 8 km tussen Šentjakob en Krtina geopend.

De tweetalige rubriek Wist u al? vergelijkt de twee landen en vermeldt verschillen, bijvoorbeeld dat er in Slovenië meer vrouwelijke ingenieurs zijn dan mannelijke verzorgers, en dat in Nederland juist het tegenovergestelde het geval is!

Edy Bevk uit Zuid-Limburg beschrijft de geschiedenis van de daar wonende Slo-venen.

LIPA kondigt optredens van het Oberkrainer Ensemble Nizozemska aan.

Het reisbureau Slovenië heeft aangekondigd vanaf 2002 een onderdeel te gaan uitmaken van het bedrijf A&P Holiday Trading. Het zal ernaar blijven streven Slo-venië in Nederland herkenbaarder te maken. Tien jaar na de onafhankelijkheid van Slovenië is er nog steeds een hoop werk te doen op dat gebied.

De Sloveense ambassade informeert over verblijfsvergunningen in Slovenië; voor welke redenen een verblijfsvergunning aangevraagd moet worden, wat voor het binnentreden van het land moet gebeuren!

“Geweldig is dat! Om op de dag voordat je met vakantie naar Slovenië gaat in een jou onbekend tijdschrift, waarover je niet eens wist dat het bestond, jouw eigen artikel tegen te komen, en dat zelfs in de Sloveense taal, die jij zelf niet beheerst!” vertelt Edy Bevk over zijn artikel in het laatste editie van LIPA. Dat was onder an-dere de reden dat hij zich meteen bij de Vereniging wilde aansluiten. In deze editie van LIPA omschrijft hij zijn bezoek aan de geboorteplaats van Gregorčič, het dorp Kobarid, de Russische kapel, enz. Hij wilde graag de route van Gregorčič bezoeken vanwege zijn gedicht Blije herder (Veseli pastir), die door het koor Zvon is uitgevo-erd onder de leiding van dirigent Ton Kropivšek.

Irena Vrečak schrijft over Karinthische Slovenen, Klagenfurt (Celovec) en Zollfeld (Gospodsvetsko polje). Zij vertelt, dat de Oostenrijkse autoriteiten met het sluiten van tweetalige scholen zijn begonnen. In het vervolg van het artikel is de uitspraak van het Wereld Congres van Slovenen overgenomen die landgenoten in Karinthise zijn volledige morele steun toezegt en de Oostenrijkse autoriteiten oproept tot respect voor de internationale afspraken.

Voor het leren van de Sloveense taal raadt Fred Wolsink cd's “Überlebenskent-nisse in Slowenisch van prof. Alois Wiesler “ aan, die uitgegeven zijn door Norea Verlag in Klagenfurt. Draga Rinkema nodigt uit voor een cursus Sloveense taal en

cultuur in Arnhem. 'Frelih per pen' presenteert de Triglav meren – door God gecreëerd wonder der natuur!

Kinderen vinden in deze editie de fabel van de vos en de egel, het klassieke gedicht Op school van Josip Stritar en een getekende raadsel met Sloveense gezegden. De grappen in deze editie zijn school-gerelateerd. Bojan is deze keer steaks aan het 'slaan/bonzen', die hij vervolgens in een hamsaus en met een karaf rode wijn serveert.

Uit België kwam de uitnodiging voor de Sloveense dag van de katholieke vereniging Slomšek.

10.letnik - 2001

In de laatste editie van dit jaargang neemt Bojan Gorički na drie jaar afscheid als voorzitter, maar hij blijft lid van het bestuur. Als gevolg van zijn gezondheidsproblemen verlaat Leon Kirn het bestuur; hij is vervangen door Maarten Dragt. Een nieuwe voorzitter wordt gekozen op de volgende bestuursvergadering, die voortaan in november plaats zal vinden. Boudewijn Sittrop van de vereniging LIZE was te gast en prees het tijdschrift LIPA als een uniek verenigingsblad van een minderheid in Nederland. Hij maakte ook gebruik van de gelegenheid om de leden uit te nodigen deel te nemen in de vereniging LIZE zodat het bestuur ook daar zal worden vertegenwoordigd. Naar aanleiding van de invoering van de euro zal het lidmaatschapsgeld voortaan 16 euro voor de hoofdleden en 2,5 euro voor familieleden bedragen (tot nu toe: 35 en 5 gulden respectievelijk).

In oktober vierde de uitgeverij Mohorjeva družba, de oudste Sloveense uitgeverij, opgericht door bisschop Slomšek, haar 150ste verjaardag. Irena Vreček beschrijft het belang van deze uitgeverij voor Slovenen thuis en over de hele wereld.

Alexander informeert over de opening van de Nederlandse Ambassade in Ljubljana. In het meer van Bled is een Nederlandse vrouw van middelbare leeftijd verdronken. De droogte zorgde voor veel schade op akkers en in boom- en wijngaarden. In de Savinja vallei is het eerste voorbeeld van de gekkekoeienziekte in Slovenië ontdekt.

Slovenië heeft zich gekwalificeerd voor het WK-voetbal! In LIPA lezen we alle details over de kwalificaties en over diegene die voor het Sloveense elftal heeft gescoord.

Drnovšek is afgetreden als minister-president omdat hij volgend jaar van plan is zich kandidaat te stellen voor de Sloveense presidentsverkiezingen. In Koper is een zending wapens ontdekt, die uit Maleisië onderweg was naar Oostenrijk. De Sloveense brouwerij Laško en de Belgische brouwerij Interbrew namen de brouwerij Union en het sappenbedrijf Fructal over. Bij het bouwen van de tunnel bij Trojane zijn moeilijkheden ontstaan omdat de Italiaanse aannemer niet reageert op waarschuwingen over onregelmatigheden in de bouw. De rondweg om de stad van Maribor is aangelegd.

Edy Bevk beschrijft de tournee van het koor Zvon in oktober in Rome, waar de paus hun tijdens de algemene audiëntie in het Sint Pietersplein in het bijzonder heeft begroet. Ze zongen voor hem een Heilig Maria, gecomponeerd door Ton Kropivsek. Het hele plein luisterde naar hen. De paus toonde waardering voor 70 jaar van hun gezang en sprak de apostolische zegen over de zangers en hun gezinsleden uit. In november vierde de dirigent Kropivsek het 25ste jubileum van zijn dirigentschap. Tegenwoordig is hij dirigent van vijf koren, waaronder Zvon. Al zijn zangers, samen met het koor uit Velenje, zongen voor hem in de overvolle kerk in Lindeheuvel, waar zijn dirigentschap ooit was begonnen. Op het concertprogramma stonden een aantal van zijn muziekstukken of liederen die hij voor zijn koren had gearrangeerd.

De grappen zijn deze keer ontleend aan Družinska Pratika.

De Sloveense ambassade bericht over het wijnevenement en de promotie van Sloveense wijnen in Nederland. De wijnproeverij is bijgewoond door 60 ambassadeurs, die gekomen zijn om Slovenië als een land van een rijk toeristisch, culinair en wijn aanbod te leren kennen.

Jan Bongenaar vat een artikel over de schoonheid van de rivier de Kamniška Bistrica uit VIVA samen. Ook is er een uitgebreid artikel over de Lipizzaners uit de Telegraaf te lezen. Rene Frelih filosofeert over het leven. In een galerij in Zierikzee stelt Jana Dolenc, die voor de laatste acht jaar in Leusden woont, haar werk tentoon. Voorbereidingen voor de Centraal- en Oost-Europese beurs in Deventer zijn al in de gang gezet. Het is mogelijk om zich aan te melden voor de beurs via de ambassade. In maart komt er weer een optreden van de authentieke Jonge Avseniki in Winterswijk.

De redactie verwijst naar de website slovenie.pagina.nl met links naar allerlei interessante websites. Binnenkort is er ook een link naar de website van de Vereniging te vinden.

Staatssecretaris Janez Potočnik, onderhandelaar voor de toetreding van Slovenië tot de EU, was op bezoek in Nederland. Uit zijn interviews, onder meer met minister van buitenlandse zaken Benschop, is te achterhalen dat beide landen de mening over de belangrijkste onderwerpen van de toetreding delen.

Vliegtarieven naar Ljubljana zijn op het eerste gezicht gedaald – van 470 tot 285. Echter, bij nader inzien is het juist het tegenovergestelde. De eerste prijs is namelijk in guldens en de andere in euro; de tickets zijn in wezen gestegen naar 628,06 gulden.

In het kader van de World's Peace Run in 1993 is de berg Triglav als één van de zeven bergtoppen benoemd tot De Berg van Vrede. In een carrosseriebedrijf in Vrhnika zijn ze daarom miniaturen van de Aljaž-toren aan het maken.

Spomini nekdanjih sodelavcev De herrineringen van de oud - medewerkers

Margreet Iskra in Saša Kos - Battelino

1. Od kod vas že poznamo?

Margreet Iskra in Saša Kos-Battelino se poznata od potovanja v Slovenijo, za Božič leta 1973. Takrat sta bili med sedmimi potniki iz Amsterdama, ki so ob prestopu v Frankfurtu zamudili letalo v Ljubljano. KLM bi jih kar poslal nazaj na Nizozemsko, k sreči so imeli pri Lufthansi več posluha in so jim ponudili let na Dunaj, od tam pa je bila železniška povezava v Slovenijo. Pri KLM so se po tem tudi omilili in jim uredili prenočišče na Dunaju. Vendar le tri sobe za sedem oseb, tako sta si ti dve gospodični delili sobo. Izmenjali sta si naslove in tako je bilo rojeno to prijateljstvo.

Njuna imena najdemo v Lipah: Margreetino nekaj več kot Sašino. Margreet je s svojim možem, sedaj žal že pokojnim Pavlom, od začetka sodelovala pri ustanovitvi Komiteja za priznanje Slovenije in kasneje pri Združenju prijateljev Slovenije na Nizozemskem. Saša (po svojih besedah) sicer ni za društvene aktivnosti, rada pa se z možem Joostom udeležuje slovenskih prireditev. Še posebej razpita prvenstva v taroku so v obeh družinah najbolj priljubljena: večkrat je bil kak Iskra ali Kos nizozemski prvak v taroku!

2. Vaša povezava s Slovenijo?

Saša je Slovenka, poročena s počitniško simpatijo Joostom. Po nekaj srečanjih sem in tja jo je v februarju 1973 poklical: "Imam stanovanje in tudi delo zate – pridi!" Saša je poslu-

sala tetin nasvet: "Če ne greš, ti bo lahko vse življenje žal. In veš, da lahko kadarkoli prideš nazaj!" Tako je v torek prišla na Nizozemsko, v sredo je že začela delati v lekarni! Tudi Margreetina in Pavlova zgodba gre o počitniški ljubezni. Srečala sta se med počitnicami Margreetine družine v Bohinju, kjer je bil Pavel doma. Leto kasneje, 1973 sta oboje starše presenetila z zaroko. Od njenih staršev sta spontano dobila leseno deskico za rezanje, ki jo Margreet še vedno hrani z lepimi spomini. Od Pavlovih staršev pa stari pregovor: "Kako si boš postlal, tako boš spal!"

Margreet in Pavel Iskra 25 junija 1991 praznujeta samostojnost Slovenije

Civilno sta se poročila na Nizozemskem, leto kasneje pa še cerkveno v Bohinju. Pavel je na Nizozemskem takoj našel delo v gradbeništvu. Pri podjetju so napovedali, da pride delat 'en Jugoslovan'. "Kak Jugoslovan?", je zanimalo šefa. "Slovenec!" – "A, potem pa v redu!".

3. *Kaj vam je ob tem ostalo v najlepšem (mogoče tudi v manj lepšem spominu) iz tistega časa?*

Margreet in Pavel sta bila zelo aktivna že v takratnem združenju 'Nederland – Joegoslavië'. Marca leta 1991 je TV-hiša VPRO poleg Hrvata in Srba tudi Pavla - kot Slovenca - povabila k razgovoru o možnem razpadu Jugoslavije. Zato je kasneje med vojno na Hrvaškem in v Bosni pri VPRO sodeloval kot prevajalec. O tistih časih je rekel: "Rojen sem bil kot Jugoslovan, odrasel sem kot Jugoslovan, ko pa je v Sloveniji počil prvi strel – sem bil Slovenec!" In je takoj sodeloval pri ustanovitvi Komiteja za priznanje Slovenije. Po vrnitvi z ene od sej je Margreet izvedela, da je ona poslej blagajnik Komiteja. Ostalo je zgodovina!

Nasprotno pa se Saša nikoli ni počutila Jugoslovanka: jezik, hrana, pisava – vse je bilo drugače v Sloveniji. Po izbruhu vojne je ravno s svojo družino nameravala na počitnice v Slovenijo, prvič so morali ostati med počitnicami na Nizozemskem.

Po desetih dneh so se vseeno odpravili v Slovenijo. Predor pod Karavankami je bil ravno odprt, vendar nikjer nikogar: vse je bilo prazno!

Po vrnitvi na Nizozemsko jih je vsak spraševal, kaj se dogaja, kako je to mogoče? Brez konca in kraja je razlagala ozadje sporov, o zgodovinskih nasprotjih, ki niso bila premagana.

Margreet je v tistem času imela predavanje v knjižnici v Rijswijku, kjer je pojasnje-

vala, kako hočejo stare sile za vsako ceno obdržati oblast. Zato podžigajo nacionalna čustva, ne glede na posledice. Tukajšnji Slovenci, kakih 200 jih je bilo, so takrat "zbotrali" humanitarno pomoč za številne begunce v Sloveniji. Hkrati so vzpostavljali stike s tukajšnjimi političnimi predstavniki, da bi pospešili priznanje Slovenije. Po telefonu, dobesedno od ust do ust so se povezovali in delili novice. Prek Prins Bernardfonds so dobili računalnik za društveno glasilo Lipa, iz Komiteja za priznanje Slovenije je nastalo Združenje prijateljev Slovenije.

Družina Iskra je bila že od začetka zelo aktivna, Saša se je pridružila kmalu po ustanovitvi: "Želela sem dejavno podpreti Združenje. Še vedno je tako!"

Poleg družabnosti je delo za Združenje zahtevalo veliko časa in dela: po političnem priznanju se je vse skupaj nadaljevalo s promocijo mlade države na najrazličnejših sejmih, pri Evropskem nogometnem prvenstvu in pri drugih številnih priložnostih.

Tudi osebno sta obe sogovornici poskrbeli, da je marsikateri nizozemski turist našel pot do Slovenije. Margreet pogreša veliko lepih knjig o Sloveniji, ki jih je izposojala kolegom in znancem za pripravo na dopust v Sloveniji. Turistična organizacija pa je Sašo naprosila za njen seznam slovenskih znamenitosti, ki so najbolj vredne obiska.

4. *Kako sedaj spremljate dogajanje v Združenju?*

Lipa ostaja najbolj pomemben vir informacij o delovanju Združenja. Margreet je zvesta obiskovalka prireditev kot je npr. Kuharska delavnica. Nanjo je Saša pripeljala tudi svojega sina, da mu je spet pokazala, kako se v Sloveniji kuha.

V preteklosti so bila zelo obiskana prvenstva v taroku. Ta igra s kartami še vedno povezuje obe družini, skupaj imajo celo 'tarok' skupino na WhatsAppu! Torej če bo spet prvenstvo v taroku, se ga bodo zagotovo udeležili!

5. *Slovenija je 25 let samostojna dežela, Združenje praznuje v juliju 25. obletnico delovanja – kaj želite obema 'slavljenčema'?*

Margreet: "Slovenski mladini želim obetavno prihodnost, da bodo mladi imeli službe in perspektivo! Pa brez vmešavanja cerkve. Slovenija ima izobraženo prebivalstvo, upam, da bo to znala dobro uporabiti."

Saša: "Slovenija zasluži boljše voditelje, ki mislijo drugače kot stare elite. V začetku je bilo

toliko dobre volje za izgradnjo dežele, tu bi se morali spet združiti in poprijeti! In biti ponosni nase!

Pa Združenju?

Saša: "Združenju želim veliko aktivnih članov, ki bodo še naprej pripravljali Lipo in uspešna srečanja!"

Margreet: "In še več nizozemskih članov – je še dovolj Nizozemcev, ki ne poznajo Slovenije."

Margreet Iskra in Saša Kos - Battelino

1. Waar kennen wij jullie ook alweer van?

Margreet Iskra en Saša Kos-Battelino kennen elkaar sinds de Kerstreis naar Slovenië, in het jaar 1973. Ze waren onder de zeven Amsterdamse passagiers die in Frankfurt bij de overstap de vlucht naar Ljubljana hebben gemist. Van de KLM zouden ze gewoon terug naar Nederland moeten, bij de Lufthansa kregen ze gelukkig meer begrip en zo werd hen een vlucht naar Wenen aangeboden, waarna ze met de trein verder konden. De KLM is hierna toch een beetje bijgedraaid en heeft een hotelovernachting in Wenen geregeld. Maar dan toch weer slechts drie kamers voor zeven personen gereserveerd, zo belandden deze twee dames samen op een kamer. Ze wisselden de adressen uit en de vriendschap was geboren.

Hun namen zijn te vinden in 'Lipa's': die van Margreet wat meer dan die van Saša. Margreet en haar inmiddels helaas al overleden man Pavel waren vanaf het begin betrokken bij de oprichting van het Comité voor de erkenning van Slovenië en later bij de Vereniging vrienden van Slovenië. Saša is – volgens eigen zeggen – 'geen verenigingsmens'. Wel bezocht ze met haar man Joost graag de Sloveense evenementen. Met name de beruchte tarok-toernooien waren in beide gezinnen favoriet. Regelmatig was een Iskra of een Kos Nederlands tarok-kampioen!

2. Wat is uw band met Slovenië?

Saša is Sloveense, getrouwd met haar vakantieliefde Joost. Na elkaar een paar keer ontmoet te hebben belde hij in februari 1973 op: "Ik heb een huis en een baan voor je, kom maar!" Na het telefoongesprek vroeg Saša haar tante om raad en ze kreeg te horen: "Als je het niet doet, kun je je hele leven spijt van hebben en jij weet dat je altijd terug kunt komen!" Zo kwam ze in maart naar Nederland: op een dinsdag aangekomen, op woensdag is ze in een Azivo-apotheek begonnen met haar eerste baantje.

Ook het verhaal van Margreet en Pavel is een vakantieliefde-geval. Ze hebben elkaar ontmoet tijdens de vakantie in Bohinj, waar Pavel vandaan komt. Een jaar later, in 1973, hebben ze in de paasvakantie de wederzijdse ouders verrast met hun verloving. Van haar ouders kregen ze spontaan een houten snijplankje cadeau, dat Margreet nog steeds koestert. Van de Sloveense schoonouders kregen ze het oude gezegde te horen: "Zoals je je bed opmaakt, zo ga je slapen!"

Voor de wet zijn ze in Nederland getrouwd, een jaar later nog voor de kerk in Bohinj.

Pavel kon als timmerman in de bouw aan de slag. Op het werk werd hij toen als 'een Joegoslaaf' geïntroduceerd. "Wat voor Joegoslaaf?", wilde de baas weten. "Een Sloveen". "Dan is het goed!"

3. Wat bleef uw leukste (en/of misschien een minder leuke) herinnering uit die tijd?

Margreet en Pavel waren zeer betrokken bij het verenigingsleven, in begin bij de toenmalige vereniging Nederland – Joegoslavië. In maart 1991 werd Pavel, samen met een

Nederlandse Serviër en Kroaat bij de VPRO uitgenodigd om te praten over het mogelijk uiteenvallen van Joegoslavië. Ook hierdoor werd hij later, tijdens het oorlog in Kroatië, door de VPRO ingeschakeld als tolk. Over die tijd zei hij: “Ik was geboren als Joegoslaaf, ik ben opgegroeid als Joegoslaaf, maar toen het eerste schot viel in Slovenië – was ik Sloveen!” En gelijk betrokken bij de oprichting van het Comité voor de erkenning van Slovenië. Na de terugkomst van de eerste vergadering kreeg ook Margreet te horen dat zij tot penningmeester is benoemd. De rest is ‘historie’!

Saša daarentegen voelde zich geen Joegoslaaf: de taal, het eten, de schrift, alles was anders. Toen de oorlog in Slovenië uitbarstte, stonden ze op het punt om naar Slovenië op vakantie te gaan. Dus gingen ze voor het eerst toch maar op vakantie in Nederland. Na 10 dagen reden ze toch door naar Slovenië: de Karavankentunnel was net open, maar er was niemand, alles was leeg! Terug in Nederland vroeg iedereen wat er aan de hand was, hoe dit kon gebeuren?! Eindeloos bleef ze de achtergrond van het conflict uitleggen, over de historische vetes, die nog steeds niet over waren.

Margreet heeft in die tijd een lezing gehouden bij de bibliotheek in Rijswijk, waar ze toelichting gaf over de oude macht, die zich met alle kracht probeerde te handhaven. Hiervoor hebben ze nationale gevoelens laten oplaaien, met alle gevolgen van dien.

In die tijd hebben de Slovenen hier, ca. 200 waren er, humanitaire hulp verzameld voor de talrijke vluchtelingen in Slovenië. Tegelijk is contact gezocht met de politiek hier, om de erkenning van Slovenië te bespoedigen. Telefonisch, van mond tot mond werden de contacten onderhouden en het nieuws gedeeld. Via het Prins Bernardfonds hebben ze een computer gekregen voor de verenigingsblad Lipa, uit het Comité voor erkenning van Slovenië werd Vereniging Vrienden van Slovenië.

De Iskra's waren vanaf het begin nauw betrokken, Saša is gauw lid geworden: “Ik voelde dat ik de steun wilde geven. Nog steeds!”.

Naast de gezelligheid betekende de Vereniging ook veel tijd en inzet: na de erkenning van de Republiek Slovenië zette dat om in de promotie van het nieuwe land: op de vakantiebeurzen, bij het EK-voetbal en bij de andere evenementen.

Ook persoonlijk hebben de dames ervoor gezorgd dat menig Nederlands toerist zijn weg naar Slovenië kon vinden. Zo is Margreet heel wat mooie boeken over Slovenië kwijt geraakt aan de collega's en kennissen, die zich voorbereidden op de weg naar ons land. En zo mocht Saša aan een reisbureau haar lijstje doorgeven over de bezienswaardigheden in Slovenië, die de moeite waard waren om te bezoeken.

4. *Hoe volgt u nu de huidige activiteiten van de Vereniging?*

Lipa blijft een belangrijke informatiebron over het verenigingsleven. Margreet is trouwe bezoeker op de evenementen, zoals de kookworkshop's. Ook Saša nam haar zoon mee om

hem te laten zien hoe in Slovenië wordt gekookt. Het grootst waren in het verleden dus de befaamde tarok-tournooien. Dit aparte kaartspel verbindt beide gezinnen, ze hebben zelfs een Tarok-app! Dus als er weer een tarok-toernooi georganiseerd wordt, zullen ze zeker van partij zijn!

5. *Slovenië is 25 jaar onafhankelijk, de Vereniging viert in juli haar 25 jubileum – wat wenst u beide ‘jubilarissen’ toe?*

Margreet: “De Sloveense jeugd wens ik een goede toekomst, dat ze werk en perspectief zullen hebben! Zonder bemoeienis door de kerk. Slovenië heeft een ontwikkelde bevolking, ik hoop dat ze dat goed zullen inzetten”.

Sasa: “Slovenië verdient betere bestuurders, die niet denken zoals oude elites. In het begin was er een goede flow om het land op te bouwen, dat zou herpakt moeten worden en er zou meer aan het landsbelang gedacht moeten worden! En trots zijn op zichzelf!

En de Vereniging?

Saša: “Ik wens de Verenging veel actieve leden die zich nog lang gaan inzetten voor Lipa en voor de gezellige bijeenkomsten!”

Margret: “En dat nog meer Nederlanders lid worden omdat ze Slovenië nog niet kennen.”

Irena Vrecek

1. *Od kod vas že poznamo?*

Moje ime je Irena Vreček in večina Slovencev na Nizozemskem me pozna kot sodno prevajalko za slovenski jezik.

2. *Vaša povezava s Slovenijo?*

Rojena sem v Sloveniji, v Ljubljani.

Združenje prijateljev Slovenije sem odkrila po naključju v devetdesetih letih, ko sem delala na TNO v Delftu. Nizozemski kolegi so me opozorili, da na Nizozemskem obstaja društvo, ki ima tako nizozemske kot slovenske člane. Pogrešala sem svoje rojake in takoj sem postala članica. Kasneje sem prevzela tajniške posle in napisala nekaj člankov za Lipo.

3. *Kaj vam je ob tem ostalo v najlepšem (mogoče tudi v manj lepšem spominu) iz tistega časa?*

Na slovenskih piknikih se je vedno zgodilo kaj zanimivega.

Tipicen prizor s piknika v Austerlitzu - na sliki Jos Aretz Pavel Iskra in Marjan Selan

4. *Kako sedaj spremljate dogajanje v Združenju?*

V devetdesetih letih smo se predvsem zavzemali za priznanje Slovenije kot neodvisne države in to je bil eden izmed ciljev Združenja. Sedaj je poudarek na druženju. Če imam čas, se rada udeležim prireditev in srečanj.

5. *Slovenija je 25 let samostojna dežela, Združenje praznuje v juliju 25. obletnico delovanja – kaj želite obema 'slavljenicama'?*

Še veliko let!

Irena Vrecek

1. *Waar kennen wij u alweer van?*

Mijn naam is Irena Vreček en de meeste Sloveenen in Nederland kennen mij als de officiële vertalster voor de Sloveense taal.

2. *Wat is uw band met Slovenië?*

Ik ben geboren in Slovenië, in Ljubljana. In de jaren negentig, toen ik bij TNO in Delft heb gewerkt, heb ik toevallig de Vereniging Vrienden van Slovenië ontdekt. Nederlandse collega's hebben mijn toen verteld over een vereniging in Nederland, die zowel Nederlandse als Sloveense leden had. Ik heb mijn landgenoten gemist en werd meteen daarna lid van deze Vereniging. Later werd ik secretaris van de Vereniging en heb ik ook enkele artikelen voor Lipa geschreven.

3. *Wat bleef uw leukste (en/of misschien een minder leuke) herinnering uit die tijd?*

Er gebeurde altijd iets leuks op de Sloveense picknick's.

4. *Hoe volgt u nu de huidige activiteiten van de Vereniging?*

In de jaren negentig hebben wij ons best gedaan voor het erkennen van Slovenië als een onafhankelijke land en dit was toen ook een van de doelstelling van de Vereniging. Tegenwoordig gaat het meer om sociale evenementen. Als ik tijd heb, doe ik graag mee.

5. *Slovenië is 25 jaar onafhankelijk, de Vereniging viert in juli haar 25. jubileum – wat wenst u beide 'jubilarissen' toe?*

Nog vele jaren!

Mojca Nodelijk-Guštin

1. *Od kod vas že poznamo?*

Ja mislim, da mene ni treba posebej predstavljati. Sem bila v 25 letih vedno vsepovsod zraven.

2. *Vaša povezava s Slovenijo?*

Kar že moje ime pove, da sem po poreklu Slovenka, bolj slovensko kot Mojca pač ne more biti. Bila sem že zelo zgodaj po ustanovitvi članica Komiteja za priznanje Slovenije in seveda samo po sebi umevno članica Združenja. Ker živim čisto na jugu (Zeeuws Vlaanderen) in sta bila sinova Jure in Damjan majhna, pač ni bilo priložnosti, da bi že aktivno sodelovala v Odboru. In ker živim v čisto nizozemskem okolju, tako doma kot v službi

govorim le nizozemsko, je slovenščina nehote prešla na drugi tir. In potem sem na obisku pri starših v Borovnici in mi je v pogovoru kar tako iz jasnega neba padla kakšna nizozemska beseda vmes, ne da bi se tega zavedala. Skrajni čas, sem si rekla, da slovenščino aktivneje uporabljam v vsakdanjem življenju. In tako sem šla v Odbor.

3. *Kaj vam je ob tem ostalo v najlepšem (mogoče tudi v manj lepšem spominu) iz tistega časa?*

Najbolj ponosna sem, da smo uspeli organizirati obisk Draga Jančarja in na zgoščenko s prevodi pripovedk Svetlane Makarovič. Čeprav moram priznati, da ima za to Tanja Mlaker največ zaslug. Zgoščenska je našla pot tudi na nizozemski dvor, veleposlanik Leon Marc jo je ob obisku pri kralju podaril njegovim hčerkam.

4. *Kako sedaj spremljate dogajanje v Združenju?*

Po več kot 12 letih aktivnega delovanja v Odboru sem se pred nedavnim "upokojila", na kar se še privajam.

5. *Slovenija je 25 let samostojna dežela, Združenje praznuje v juliju 25. obletnico delovanja – kaj želite obema 'slavljenca'?*

Združenju: da bi (p)ostalo mesto, kjer se srečujemo Slovenci, pa čeprav le nekajkrat v letu. Svet je sedaj veliko 'manjši' kot pred 30 leti, ko sem se jaz preselila na Nizozemsko. S tem mislim, da je Slovenija lažje dosegljiva: ugodne letalske povezave, internet, Skype, pa še originalne kranjske klobase se da tu kupiti. Ampak včasih je prijetno poklepetati po slovensko z ljudmi, s katerimi delim 'emigrantske' izkušnje. Sloveniji pa, da se po turbulentnih letih odrašanja zapelje v bolj mirne vode in njene prebivalce pripelje v medsebojni mir in bogastvo za vse!

Mojca Nodelijk-Guštin

1. *Waar kennen wij u ook alweer van?*

Ik denk dat ik geen introductie behoef; in de laatste 25 jaar was ik overal present.

2. *Wat is uw band met Slovenië?*

Zoals mijn naam al verraadt ben ik Sloveense; Mojca is zowat de meest voorkomende Sloveense naam. Al vroeg na de oprichting werd ik lid van het Comité voor de Erkenning van Slovenië. En hierna werd ik vanzelfsprekend ook lid van de Vereniging. Omdat ik in het diepste Zuiden woon – in Zeeuws Vlaanderen – en mijn zoons Jure en Damjan nog klein waren, had ik eerst geen gelegenheid om actief te worden in het Bestuur. Omdat ik in een volledig Nederlandse omgeving leef, thuis en op het werk, spreek ik altijd Nederlands en dreigde daarom mijn Sloveens op het tweede spoor te belanden. En zo gebeurde het op bezoek bij mijn ouders in Borovnica, dat ik opeens een Nederlands woord gebruikte. Hoogste tijd - zei ik tegen mezelf - om het Sloveens meer actief te gaan gebruiken en zo kwam ik toch in het Bestuur terecht.

3. *Wat bleef uw leukste (en/of misschien een minder leuke) herinnering uit die tijd?*
Meest trots ben ik op de organisatie van het bezoek van Drago Jančar. En op de CD met de vertalingen van de verhalen van Svetlana Makarovič. Hierbij moet ik toegeven dat de meeste verdienste daarvoor toekomt aan Tanja Mlaker. De CD is ook beland bij het Nederlandse Hof: Ambassadeur Leon Marc heeft deze aan de koning gegeven voor diens dochters.

4. *Hoe volgt u nu de huidige activiteiten van de Vereniging?*

Na meer dan 12 jaar van actieve inzet in het Bestuur ben ik een tijdje terug afgezwaaid;

hier moet ik nog weer even aan wennen.

5. *Slovenië is 25 jaar onafhankelijk; de Vereniging viert in juli haar 25 jubileum – wat wenst u beide ‘jubilarissen’ toe?*

Aan de Vereniging: dat deze de centrale plek wordt/blijft voor de ontmoetingen van Slovenen, ook al is het maar een paar keer per jaar. De wereld is veel kleiner dan 30 jaar geleden toen ik naar Nederland kwam. Hiermee doel ik op de goede vluchtverbindingen, op internet, Skype, zelfs kranjske klobase kun je hier al kopen. Toch is het van tijd tot tijd gezellig om bij te praten in het Sloveens, met mensen met wie ik mijn ‘emigratie’-ervaringen kan delen. En aan Slovenië dat ze na deze turbulente opgroei-jaren in rustiger vaarwater terecht komt en de bewoners meeneemt in onderlinge vrede en rijkdom voor allen!

Tanja Mlaker

1. *Od kod vas že poznamo?*

Zatem ko sem kot prevajalka na februarskem srečanju Združenja nastopila s kulturnim prispevkom, sem bila nekaj let aktivna pri organizaciji aktivnosti in glasilu Lipa. Od 2007 do 2012 sem bila tudi v odboru Združenja. Na Nizozemskem stanujem od leta 1999 in ves čas sem zaposlena v kulturi. Trenutno sem direktor organizacije Cultuur Eindhoven. Kot literarna prevajalka pa sem prevedla precej nizozemskih knjig v slovenski jezik in tudi nekaj del slovenskih avtorjev v nizozemski jezik.

2. *Vaša povezava s Slovenijo?*

Sem Slovenka, ki je v devetdesetih letih prejšnjega stoletja zaradi študija nizozemskega jezika prišla na Nizozemsko. Ne da bi to načrtovala vnaprej, sem potem ostala v teh koncih in zdaj že 17 let živim v Utrechtu. Za Združenje sem prvič slišala per približno desetimi leti in z veseljem sem bila nekaj let aktivna v odboru.

3. *Kaj vam je ob tem ostalo v najlepšem (mogoče tudi v manj lepšem spominu) iz tistega časa?*

Obisk slovenskega pisatelja Draga Jančarja je bil zagotovo eden od najbolj odzivnih dogodkov, pogovor z njim pa od vabila to njegovega prihoda v Haag krasna izkušnja. Sicer pa se mi je vsak slovenski piknik zapisal v spomin kot prijetno druženje, kjer sem vsakič srečala stare znance in nekaj novih obrazov. Preprosto izmenjava zgodb in doživljajev je dovolj za lep spomin. Hvala vsem!

4. *Kako sedaj spremljate dogajanje v Združenju?*

Še zmeraj sem vesela Lipe in srečanj. Na srečo je Združenje odlično izkoristilo tudi možnosti sodobnih medijev. Facebook-skupina je najbolj direktna povezava z Združenjem in vesela sem, da se Slovenci mimogrede srečujemo tudi ob različnih priložnostih, bodisi kar tako na pijači in klepetu ali pa na dogodkih, ki so slovensko obarvani.

5. *Slovenija je 25 let samostojna dežela, Združenje praznuje v juliju 25. obletnico delovanja – kaj želite obema ‘slavljenca’?*

Združenju želim, da bi ostalo živahno in se še najprej razvijalo. Vezi med Slovenci in

Nizozemci je zmeraj več, možnosti za neposredno povezavo tudi. Združenje pa naj ohrani svoje mesto kot organizacija, ki prisotnost Slovencev na Nizozemskem potrjuje in poudarja. Za Slovenijo kot državo nimam želja, Slovincem doma pa želim, da bi ustvarjali zdravo in prijetno vzdušje, v katerem bi se nove generacije lahko razvijale v odgovorne državljane in zadovoljne ljudi.

Tanja Mlaker

1. *Waar kennen wij u alweer van?*

Nadat ik als vertaalster eenmal was opgetreden bij de februari-bijeenkomst van de Vereniging met een bijdrage over vertalen, heb ik een paar jaar meegewerkt aan organisatie van activiteiten en het tijdschrift Lipa. In de periode 2007-2012 was ik ook lid van het verenigingsbestuur. In Nederland woon ik sinds 1999 en al die tijd werk ik in de culturele sector. Op dit moment ben ik directeur van stichting Cultuur Eindhoven. Als literair vertaalster heb ik ook heel wat Nederlandse boeken naar het Sloveens vertaald en tevens een paar werken van Sloveense auteurs naar het Nederlands.

2. *Wat is uw band met Slovenië?*

Ik ben een Sloveense die in de jaren 90 van de vorige eeuw voor de studie van het Nederlands naar Nederland is gekomen. Zonder dat ik dat van tevoren had gepland, ben ik daarna gebleven in deze contreien en ik woon inmiddels al 17 jaar in Utrecht. Voor de Vereniging hoorde ik voor het eerst circa tien jaar geleden en met veel plezier heb ik me een paar jaar als bestuurslid ingezet.

3. *Wat bleef uw leukste (en/of misschien een minder leuke) herinnering uit die tijd?*

Het bezoek van de Sloveense schrijver Drago Jančar was zonder meer een van de activiteiten met de grootste impact, het gesprek met hem was vanaf het moment van de uitnodiging tot zijn aankomst in Den Haag een fantastische ervaring. Verder heb ik iedere Sloveense picknick in mijn geheugen opgeslagen als een gezellige bijeenkomst waar ik altijd oude bekende en nieuwe gezichten zag. Simpelweg de uitwisseling van verhalen en ervaringen is al genoeg voor een mooie herinnering. Dank allen hiervoor!

4. *Hoe volgt u nu de huidige activiteiten van de Vereniging?*

Ik word nog altijd blij van iedere Lipa en van de georganiseerde bijeenkomsten. Gelukkig heeft de Vereniging ook de mogelijkheden van nieuwe media goed benut. Facebook-groep is de meest directe verbinding met de Vereniging en ik ben blij dat Slovenen inmiddels elkaar ontmoeten bij diverse gelegenheden, zij het zomaar voor een drankje en gesprek of bij evenementen met een Sloveense tint.

5. *Slovenië is 25 jaar onafhankelijk, de Vereniging viert in juli haar 25 jubileum – wat wenst u beide ‘jubilarissen’ toe?*

De Vereniging wens ik dat deze levendig blijft en zich verder ontwikkelt. Er zijn steeds meer banden tussen Slovenen en Nederlanders, er zijn ook steeds meer mogelijkheden voor een rechtstreekse verbinding. Ik hoop dat de Vereniging haar plek behoudt als organisatie die aanwezigheid van Slovenen in Nederland bevestigt en benadrukt. Voor Slovenië als staat heb ik geen wensen, maar aan alle Slovenen die daar leven wens ik dat ze een gezonde en vriendelijke atmosfeer creëren, waarin nieuwe generaties kunnen opgroeien in verantwoordelijke burgers en tevreden mensen.

'Na zdravje!' najstarejši članici Združenja

V marcu smo dobili obvestilo, da gospa Wirken odpoveduje članstvo v našem Združenju. V njenem imenu nečak Maurice sporoča, da zaradi visoke starosti – 92 let! – in opešanega vida ne more več brati Lipe in spremljati naših aktivnosti. Njeno željo seveda spoštujemo, vseeno pa nas je zanimala njena vez s Slovenijo in z Združenjem. Maurice je naše vprašanje prijazno posredoval svoji teti. Tako smo že v nekaj dneh dobili mejl, da jo lahko pokličemo: celo zelo vesela bo, da lahko 'malo poklepeta o Sloveniji'.

'Malo več' sva poklepetali o Sloveniji, ko sem jo takoj naslednjo soboto, 2. aprila, poklicala. Gospa Wirken, po glasu sodeč še zelo vitalna gospa, je po svojih besedah izredno povezana s Slovenijo. Odkar je po posredovanju belgijskih rojakov že leta 1976 navezala stike z dobrodelno organizacijo v Mariboru, je bila velikokrat v Sloveniji: "Po upokojitvi leta 1987 tudi po dvakrat na leto!" V začetku z avtomobilom, v zadnjih letih z letalom. Tudi svojemu nečaku je razkazala svoje najljubše kotičke 'svoje druge domovine'. "Če bi bila še stara 50 let, bi se kar preselila tja!" Marsikdaj so jo in jo še vedno znanci namreč sprašujejo, zakaj se ni preselila v deželo, nad katero je tako navdušena.

Pa ne samo naša dežela in njene lepote, predvsem "ti izredno prijazni in pristrčni ljudje" so ji zlezli pod kožo. Žal se jih je v teku let že veliko poslovilo. Ima pa še prijateljico v Sloveniji, s katero se še kličeta po telefonu. V nemškem jeziku, slovenščina se je izkazala za pretrd oreh. Ampak najbolj pomembne besede pa pozna: "Na zdravje", se pozdravita s prijateljico, ob koncu pogovora pa si zaželita "Lahko noč!" In kolikokrat je slišala "Hvala lepa"?!

Za obstoj našega Združenja je pred dolgimi leti izvedela po naključju, ko se je ob zamudi letala na Schipholu zapletla v pogovor z neko Slovenko. Po vključitvi je trajalo kar nekaj časa, da se je udeležila ene naših prireditev: predstavitev knjige Milene Mulder 'S trebuhom za kruhom' pred leti v Venlu. Strogo gledano gospe Wirken ne smemo več imenovati naša članica, njene podatke smo odstranili z našega uradnega seznama. Vendar pa ostaja na našem 'seznamu dobrih prijateljev Slovenije'. Pol ure najinega telefonskega pogovora je minilo kot tren, sogovornica ima toliko povedati o njenih vezeh in doživetjih, da bo – če bo le priložnost – treba na obisk. Pri tem pa ne smem pozabiti s seboj vzeti njene najljubše slovenske dobrote: štrudl!

'Na zdravje' voor de oudste 'Vriend(in) van Slovenië'

In maart kregen wij het bericht dat mw. Wirken geen lid meer kan zijn van onze Vereniging. Namens haar liet haar neef Maurice ons weten dat ze wegens haar hoge leeftijd – 92 jaar! – en slechte ogen niet meer onze Lipa kan lezen en onze activiteiten kan volgen. Wij respecteren natuurlijk haar wens, toch waren wij benieuwd naar haar band met Slovenië en met de Vereniging. Maurice was zo vriendelijk onze vraag aan zijn tante over te brengen. Binnen enkele dagen ontvingen we een mail, dat wij haar konden bellen: ze zou het zelfs fijn vinden om over Slovenië te praten.

En gepraat hebben wij toen ik haar op de daarop volgende zaterdag, 2 april jl., opbelde! De nog zeer vitale mw. Wirken voelt zich – in haar woorden – nog zeer verbonden met Slovenië. Sinds de sociale stichting, waarvan ze lid was via de Belgische Slovenen, al in 1976 contact legde met een humanitaire organisatie in Maribor, was ze talloze keren in Slovenië: "Na de pensionering in 1987 tot twee keer per jaar!" In het begin met de auto, later met

het vliegtuig. Ook aan haar neef heeft ze de leukste plekjes van haar 'tweede vaderland' laten zien: "Als ik nog 50 was zou ik daar gaan wonen!" Vaker is ze namelijk al gevraagd waarom ze niet verhuisde naar het land waar ze zo enthousiast over is.

Niet alleen het land en de mooie natuur, vooral 'al die vriendelijke en warme mensen' hebben haar hart gestolen. In de loop van de jaren zijn jammer genoeg velen van hen al heengegaan. Ze heeft wel nog een vriendin in Slovenië, met wie ze om de paar weken belt. In het Duits, het Sloveens bleek een te moeilijke taal. De belangrijkste woorden kent ze natuurlijk wel: "Na zdravje" zeggen de vriendinnen tegen elkaar en aan het eind wensen ze elkaar: "Lahko noč". En hoe vaak hoorde ze niet "Hvala lepa"?!

Van het bestaan van onze Vereniging hoorde ze jaren geleden per toeval, toen ze bij een vertraging op Schiphol in gesprek raakte met een Sloveense. Na de inschrijving duurde het een tijdje voordat ze een van onze evenementen bezocht: de presentatie van het boek van Milena Mulder 'De buik achterna' in Venlo.

Strikt genomen mogen wij mw. Wirken niet meer ons lid noemen, haar gegevens hebben wij van de lijst verwijderd. Maar ze blijft op onze 'lijst van Goede Vrienden van Slovenië'. Een half uurtje telefoongesprek ging zó voorbij. Onze gesprekspartner heeft zó veel te vertellen dat wij eigenlijk – mocht zich de gelegenheid voordoen – bij haar op bezoek zouden moeten gaan. Mèt 'štrudl', want dat is haar favoriete Sloveense lekkernij!

Sklep

Tako torej prvih 10 let našega Združenja in njegove kronike v Lipi. Ta je hkrati zelo verjetno ena zadnjih, ki jo še pošiljamo po pošti. Navsezadnje je tudi pri listanju po Lipah lepo vidno, kako je glasilo vedno šlo v korak s časom in se je prilagajalo novi tehniki.

S prehajanjem na digitalno pot imamo tudi možnost, da jo za vas objavimo na spletni strani in jo s tem ohranimo za prihodnje rodove.

Hkrati preučujemo možnost, da bi digitalizirali vse dosedanje številke – da boste tudi vi imeli priložnost 'listati po Lipah'. Za to je potrebno nekaj digitalno spretnih, predvsem pa pridnih rok – kaj pravite, je kdo med vami pripravljen sodelovati pri tem projektu? Lepo vabljeni k sodelovanju!

Prav tako vas prisrčno vabimo k sodelovanju pri vseh naših aktivnostih:

- o pri pisanju, prevajanju in lektoriranju za Lipo,
- o pri oblikovanju in digitalizaciji Lipe,
- o pri oblikovanju naše spletne strani,
- o pri idejah in izvedbi naših prireditvev,
- o pri idejah za nove prireditve oz. za prireditve, pri katerih bi vi potrebovali podporo Združenja.

Kaj pravite? Vaše mnenje, pobude in ideje nam lahko sporočite na odbor@vrienden-van-slovenie.nl, ali pa nam, odbornikom, poveste na letnem Občnem zboru, ki bo nekje konec oktobra/začetek novembra. Ali pa na kakšni od naših in drugih slovenskih prireditvah na Nizozemskem, kjer je kateri od nas gotovo navzoč!

Beslissing

Tot zover over de eerste 10 jaar van onze Vereniging en haar kroniek in Lipa. Deze Lipa is hoogstwaarschijnlijk ook een van de laatsten die nog per post verstuurd gaan worden. Niettemin is het bij het doorbladeren door al die Lipa's duidelijk zichtbaar hoe ons verenigingsblad zich altijd ontwikkelde naarmate de tijd en zich aanpaste aan nieuwe techniek. Met de overgang naar digitale wegen hebben wij ook de mogelijkheid om het voor jullie op onze website te publiceren en het daarmee ook voor de toekomstige generaties te bewaren.

Wij kijken ook naar de mogelijkheden om alle oude Lipa's te digitaliseren – zodat jullie ook de mogelijkheid zullen hebben om daar door te kunnen 'bladeren'. Daar hebben wij enkele 'digitaal-handige' mensen voor nodig die bereid zijn om ons te helpen. Willen jullie meedoen bij dit project? Jullie zijn van harte welkom!

Ook nodigen wij jullie uit om bij al onze activiteiten mee te doen:

- o bij het schrijven, vertalen en redigeren voor Lipa,
- o bij het vormgeven en digitaliseren van Lipa,
- o bij het vormgeven van onze website,
- o met ideeën en uitvoering van onze evenementen,
- o met ideeën voor nieuwe evenementen of evenementen waar jullie ondersteuning van onze Vereniging nodig hebben.

Wat denken jullie? Jullie mening, initiatieven en ideeën kunnen per e-mail naar odbor@vrienden-van-slovenie.nl verstuurd worden. Dat kan ook direct met ons, jullie bestuursleden, bij de algemene ledenvergadering eind oktober/begin november gedeeld worden. Of bij een ander Sloveens evenement in Nederland, waar zeker iemand van ons bij zal zijn.

REPUBLIKA SLOVENIJA

PRVI DAN
PREMIER JOUR

Čestitka ob 25. obletnici naše Slovenije

Bodi zdrava, domovina,
mili moj slovenski kraj!
Ti prekrasna, ti edina,
meni zemljski si raj!

(Radoslav Razlag - Jakob,
slovenski pisatelj, pesnik in politik,
l. 1871 imenovan za deželnega glavarja Kranjske)

Vsem članicam in članom Združenja, prijateljem Slovenije ter
državljankam in državljanom Republike Slovenije
čestitamo ob 25. juniju – dnevu državnosti.
Uredništvo Lipe vam želi lepo praznovanje 25. obletnice naše Slovenije!

ga. Wirken

Združenje prijateljev Slovenije praznuje 25 let delovanja

7. 7. 1991 je bil v Nieuwegeinu ustanovljen Komite za priznanje Slovenije, katerega glavni cilj je bil pridobiti družbeno in politično podporo nizozemske javnosti za priznanje Slovenije kot samostojne države. Osrednji cilj je bil dosežen, komite pa se je preimenoval v Združenje prijateljev Slovenije in nadaljeval delo osrednje organizacije Slovencev in prijateljev Slovenije na Nizozemskem.

Vsem članicam in članom Združenja prijateljev Slovenije čestitamo ob 25. obletnici našega Združenja in želimo še mnogo uspešnih let delovanja!

25 LET SAMOSTOJNOSTI